

STRATEGICKÝ PLÁN

rozvoje města
Olomouce
pro období
2026–2032
(s výhledem do roku 2040)

Analytická část
verze k 10.10.2025

Objednatel:

Statutární město Olomouc

Odbor strategie a řízení

Adresa: Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc

Tel.: (+420) 588 488 404, E-mail: podatelna@olomouc.eu

www.olomouc.eu

Zhotovitel:

Konsorcium „BeePartner-SPF Group“

BeePartner a.s.

Adresa: nám. Svobody 527, Lyžbice, 739 61 Třinec

Tel.: (+420) 725 743 536, E-mail: info@beepartner.cz

www.beepartner.cz

SPF Group, s.r.o.

Adresa: Bozděchova 99/6, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem

Tel.: (+420) 777 072 307, E-mail: info@spfgroup.org

www.spfgroup.org

OBSAH

1 ÚVOD A METODIKA.....	4
1.1 Proces přípravy strategického plánu	5
1.2 Závěry ze strukturovaných rozhovorů a pracovních skupin	8
2 ANALYTICKÁ ČÁST.....	16
2.1 Stabilní a soudržné město.....	17
2.1.1 Hlavní vývojové trendy (vnější analýza)	19
2.1.2 Vnitřní analýza.....	21
2.1.3 Analýza SWOT	23
2.1.4 Problémová analýza a identifikace kritických oblastí.....	25
2.2 Konkurenceschopná ekonomika	28
2.2.1 Hlavní vývojové trendy (vnější analýza)	30
2.2.2 Vnitřní analýza.....	32
2.2.3 Analýza SWOT	36
2.2.4 Problémová analýza a identifikace kritických oblastí.....	39
2.3 Efektivní správa a spolupráce.....	43
2.3.1 Hlavní vývojové trendy (vnější analýza)	45
2.3.2 Vnitřní analýza.....	46
2.3.3 Analýza SWOT	47
2.3.4 Problémová analýza a identifikace kritických oblastí.....	49
2.4 Město pro volný čas.....	53
2.4.1 Hlavní vývojové trendy (vnější trendy)	55
2.4.2 Vnitřní analýza.....	56
2.4.3 Analýza SWOT	58
2.4.4 Problémová analýza a identifikace kritických oblastí.....	60
2.5 Kvalitní urbánní prostředí.....	63
2.5.1 Hlavní vývojové trendy (vnější analýza)	65
2.5.2 Vnitřní analýza.....	67
2.5.3 Analýza SWOT	70
2.5.4 Problémová analýza a identifikace kritických oblastí.....	72
2.6 Udržitelná mobilita	76
2.6.1 Hlavní vývojové trendy (vnější analýza)	78
2.6.2 Vnitřní analýza.....	81
2.6.3 Analýza SWOT	83
2.6.4 Problémová analýza a identifikace kritických oblastí.....	85
3 POUŽITÉ ZDROJE	90
4 SEZNAM ZKRATEK	93

1

ÚVOD A METODIKA

1.1 PROCES PŘÍPRAVY STRATEGICKÉHO PLÁNU

Strategický plán rozvoje města Olomouce pro období 2026–2032 s výhledem do roku 2040 navazuje na předešlý Strategický plán rozvoje města Olomouce na období 2018–2025. Jedná se o základní koncepční rozvojový dokument, který se v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje snaží efektivně řídit procesy plánování sociálně-ekonomického rozvoje území statutárního města Olomouce. Strategický plán vychází z aktuálních potřeb města a jeho obyvatel, definuje dlouhodobé cíle a stanovuje základní směry a priority budoucího vývoje Olomouce. Výsledný strategický plán se skládá z následujících tří částí:

- Analytická část,
- Návrhová část,
- Implementační část.

Přípravě strategického plánu předcházela [průzkum spokojenosti obyvatel](#), který probíhal v průběhu června až září 2023. Cílem tohoto průzkumu bylo zjištění potřeb a priorit obyvatel Olomouce, na které se bude chtít v následujících letech město zaměřit a také porovnání výsledků s obdobným průzkumem, který proběhl v roce 2020.

V průběhu roku 2024 byla zpracována **Sociálně-ekonomická analýza statutárního města Olomouce**, jejímž cílem bylo komplexně zmapovat sociálně-ekonomické a další podnikatelské, environmentální a jiné prostředí ve městě za účelem nastavení nových strategických priorit rozvoje města Olomouce a sloužila tak jako významný podklad pro zpracování nového Strategického plánu rozvoje města Olomouce pro období 2026–2032 s výhledem do roku 2040. Součástí sociálně-ekonomické analýzy jsou také přílohy ve formě Excel souborů, obsahujících datové sady, které slouží statutárnímu městu Olomouc k dalšímu sběru dat v rámci budoucích aktualizací této analýzy i nového strategického plánu jako takového.

Příprava strategického plánu probíhala **pod značkou „Měníme Olomouc“** a ve spolupráci s vedením města Olomouce a jednotlivými odbory magistrátu včetně zapojení dalších klíčových aktérů a široké veřejnosti prostřednictvím veřejných diskusí, projednání a aktivní propagace formou online i fyzických komunikačních kanálů města (webové stránky, sociální sítě, Olomoucké listy).

Veškeré informace ke strategickému plánování statutárního města Olomouce jsou veřejně dostupné a průběžně aktualizovány na webových stránkách www.menime.olomouc.eu.

Analytická část strategického plánu je stručný dokument obsahující základní východiska a charakteristiky, které jsou nezbytné pro zpracování návrhové části. Jedná se o hlavní zdroj informací o řešeném území, hodnotící současnou situaci a rozebírající klíčové oblasti rozvoje Olomouce. **Vzhledem ke zpracované Sociálně-ekonomické analýze SMOI v průběhu roku 2024 není cílem analytické části strategického plánu podrobně analyzovat sociálně ekonomické prostředí města.**

Proces zpracování analytické části probíhal v průběhu dubna až září 2025. V rámci procesu přípravy byly analyzovány následující podklady a vstupy relevantní pro přípravu strategického plánu:

- [Strategický plán rozvoje města Olomouce 2018–2025 vč. zpráv o jeho naplňování](#),
- [Průzkum spokojenosti obyvatel SMOI \(2023\)](#),
- Sociálně-ekonomická analýza SMOI (2024),
- 4 tematické pracovní skupiny k analytické části,
- 23 řízených strukturovaných rozhovorů s celkem 33 osobnostmi z řad klíčových aktérů rozvoje na území města Olomouce,

- dílčí tematické koncepční dokumenty na úrovni MMOI, olomoucké aglomerace, Olomouckého kraje, národní a EU.

Tematické kapitoly analytické části mají vždy jednotnou strukturu zpracování. První strana stručně shrnuje konkrétní témata v rámci dané kapitoly a provazbu na kapitoly a hlavní zjištění Sociálně-ekonomické analýzy z roku 2024, která je jedním z hlavních vstupů pro tvorbu strategického plánu. Dále jsou také uváděny provazby na [odbory Magistrátu města Olomouce](#), které mají daná témata v rámci svých gescí a také na [strategické a koncepční dokumenty MMOI](#), platné k roku 2025 v době přípravy strategického plánu.

Na základě výše zmíněných vstupů každá kapitola obsahuje tzv. **vnitřní analýzu**, která sumarizuje a prioritizuje hlavní zjištění. **Vnější analýza** popisuje hlavní vývojové trendy (globální megatrendy) s vlivem a dopadem na možný budoucí vývoj Olomouce. Výstupy těchto analýz byly rozpracovány do **SWOT analýz**. Dále je v rámci každé kapitoly zpracována **problémová analýza**, která identifikuje hlavní problémy a bariéry rozvoje Olomouce a příčiny jejich vzniku. Problémová analýza propojuje zjištění z analytických podkladů a hledá souvislosti a podmíněnosti jednotlivých problémů a z nich vycházejících dopadů. V rámci této analýzy byly pro formulaci návrhové části **identifikovány kritické oblasti**, určující problémy, jež je potřeba z hlediska města řešit prioritně.

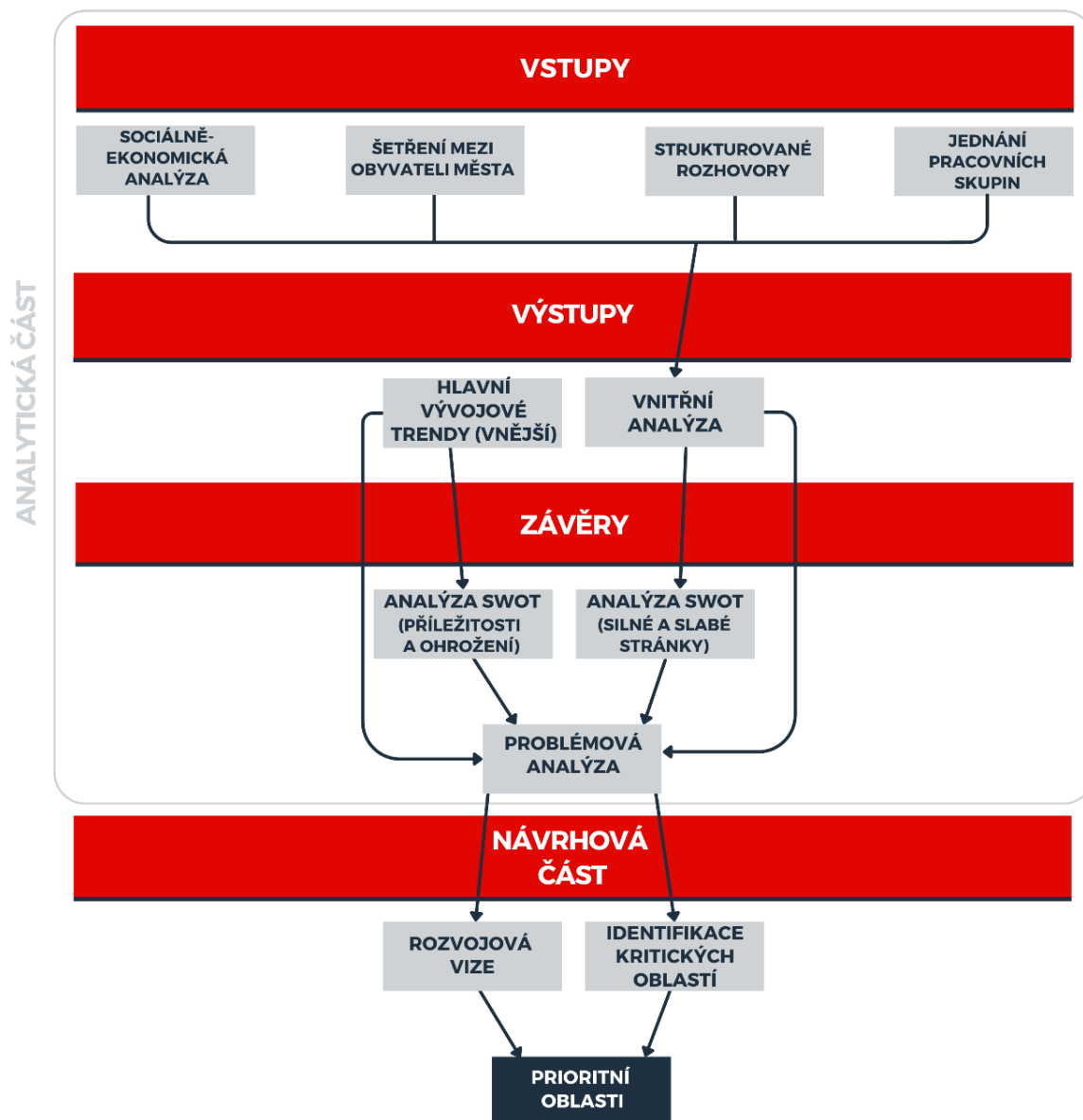

Schéma přípravy analytické části

1.2 ZÁVĚRY ZE STRUKTUROVANÝCH ROZHOVORŮ A PRACOVNÍCH SKUPIN

STRUKTUROVANÉ ROZHOVORY

Během procesu přípravy analytické části strategického plánu bylo v průběhu května až července 2025 realizováno 23 strukturovaných rozhovorů s celkem 33 vybranými osobnostmi a klíčovými aktéry se vztahem k městu (některých rozhovorů se zúčastnilo více osobností). Strukturované rozhovory probíhaly osobní i online formou. Oslovené osobnosti byly v rámci rozhovorů dotazovány na 10 otázek mapujících jejich vztah k Olomouci, vnímání města – jeho slabé a silné stránky, potenciál rozvoje města, spolupráci s magistrátem, vizi a projektové záměry do roku 2040. Následující odstavce uvádějí souhrnný výstup ze strukturovaných rozhovorů, doplněný o anonymizované citace. Vzhledem k počtu respondentů se nejedná o reprezentativní vzorek. Souhrn popisuje názory osobností z jejich osobního pohledu či z pohledu jejich pozice v organizaci, kterou zastupují.

Souhrn ze strukturovaných rozhovorů

Pro většinu osobností, s nimiž byly rozhovory vedeny je Olomouc především domovem a místem s **vysokou kvalitou života**, které si zamilovali, přestože z něj mnozí původně nepocháží. Olomouc je všeobecně vnímána jako **historické město** s památkami a statutem **UNESCO, univerzitní město** plné mladých lidí a jako město ideální velikosti. Zmiňováno bylo také v kontextu **kulturního a duchovního centra** Moravy a oceňován byl i **zelený prstenec parků**.

„V Olomouci jste ve městě, ale pořád v přírodě.“

Mezi největšími úspěchy v posledních letech byla zmiňována například **realizace protipovodňových opatření**, která změnila vnímání řeky Moravy z hrozby na rozvojovou a rekreační osu města. Pozitivně jsou vnímány také **investice do rozvoje a oprav dopravní infrastruktury**, včetně cyklostezek, komunikací, vodovodů a kanalizací či modernizace tramvajových tratí. Osobnosti oceňovaly i **revitalizaci veřejných prostranství**, přispívající k příjemnějšímu trávení času ve městě a jeho celkovému zkrášlení.

„Akce realizované ve městě mají potenciál i úspěch, a to nás těší.“

Realizací festivalů a akcí na náměstích dochází ve městě k **oživení kulturního a společenského dění**. V posledních letech došlo také k **rozvoji gastronomie**. Jako úspěch posledních let je u některých respondentů vnímáno i **spojení dvou klíčových kulturních institucí** – Moravského divadla Olomouc a Moravské filharmonie Olomouc, které tak vedlo k optimalizaci, investicím a ziskům.

„Historické centrum a náměstí žijí – po večerech tam sedí lidé a baví se.“

Mezi hlavními silnými stránkami města byla zmiňována jeho **dobrá geografická poloha a dopravní obslužnost, kvalitní hotely a restaurace**. Dále bylo vyzdvihováno také zlepšení bezpečnosti ve městě a velmi pozitivně je některými respondenty vnímána i **spolupráce města s Univerzitou Palackého v Olomouci, Fakultní nemocnicí Olomouc a Okresní hospodářskou komorou**.

„Olomouc je krásné město – není tak hektické jako hlavní město a není ani tak malé, aby v něm nic nebylo. Střední velikost je velmi přidaná hodnota.“

Naopak jako slabá stránka byla nejčastěji zmiňována **parkovací politika** v návaznosti na **nedostatek záchytných parkovišť** a celkové problémy s dopravou v klidu, které způsobují **dopravní přetížení města** a zpoždování městské hromadné dopravy. Olomouc se také potýká s **nedostatkem pozemků** pro investory a podnikání, často se totiž jedná o zemědělskou půdu s vysokou bonitou či chráněné území. Problémem je však i nedostatečně funkční nebo zastaralý stavební zákon a **zdlouhavé stavební řízení**. Jako slabá stránka je vnímáno i rozmělnění strategického cílení a **příliš mnoho záměrů bez jasné prioritizace**, což brání realizaci velkých rozvojových projektů. Dále také **konzervatismus**, který v kombinaci s **byrokracií** a **přísnými památkovými omezeními** brání modernímu rozvoji a spolupráci s podnikatelským sektorem. Město čelí také **špatnému stavu infrastruktury** a nedostatečným investicím do její obnovy. Zmiňována byla v této souvislosti zejména **vodovodní a kanalizační síť**. Jako neúspěch je některými respondenty vnímána i dosud nevybudovaná infrastruktura pro velké kulturní nebo sportovní akce. Problémem je také **nedostatečná participace občanů** a vylidňování historického centra Olomouce.

„Když člověk v Olomouci stráví nějakou dobu, zamiluje si ji.“

Hlavní překážkou pro realizaci větších investičních akcí jsou **finanční zdroje**, jelikož je město odkázáno zejména na daňové příjmy a potýká se také s nepředvídatelností možných dotačních zdrojů. Dotazované osobnosti se shodovaly na **vysoké odbornosti a nadšení pracovníků magistrátu**, avšak zároveň upozorňovaly na **byrokracii, pomalost procesů a nedostatečný prostor pro iniciativu** úředníků. Oceňována je **otevřenost magistrátu a komunikace s některými organizacemi**, ale v **komunikaci napříč odbory** je prostor pro zlepšení např. v rámci projektového řízení – závazné termíny a odpovědnosti.

„Olomouc si uvědomuje anebo začíná uvědomovat svůj potenciál. Někdy jsou realizovány upachtěné kroky, ale je vůle začít být vidět.“

Olomouc ve srovnání s jinými městy nemá vyloučené či výrazněji zanedbané lokality. Ve městě se nacházejí spíše problematické části jako např. Holice – dopravní zatížení, dostupnost pitné vody v případě napojení dalších odběratelů; Hodolany – dopravní zatížení, špatný stav tramvajové trati; okolí Hlavního nádraží – dopravní zatížení, absence návaznosti na dálkovou dopravu, Tržnice – **nevyužitý zanedbaný prostor**. Některé městské části mívají v obdobích sucha **problémy i se zdroji pitné vody**, tato problematika by měla být dle osobností řešena prioritně. Pro vyřešení problému **dopravního zatížení** některých částí města vidí dotázané osobnosti možné řešení v **dostavbě Východní tangenty**.

„Olomouc je mini metropole ideálních rozměrů.“

Strategický plán by měl být **flexibilnější a reagovat na měnící se podmínky**, zároveň by v něm měla být obsažena i **jasná prioritizace**. Rozvojový potenciál je spatřován v oblastech podél plánované Východní tangenty, v případě brownfieldů jako např. Velkomoravská, Klášterní Hradisko, případně již zmíněná Tržnice. Dále je potenciál také v rozvoji kolem řeky Moravy a náplavky pro rekreační účely, v lákání talentů a rozvoji informačních technologií a inovativních podniků.

„Olomouc je jedno z nejvíce přívětivých měst ve vytváření podmínek k tomu, aby veřejné služby mohly fungovat ve prospěch občanů.“

Ve městě je velká a pestrá nabídka středních škol, Univerzita Palackého v Olomouci (UP) rozvíjí vědecko-technická centra. Moravská vysoká škola Olomouc (MVŠO) rozvíjí ekonomicko-manažerské obory, se směřováním k podnikavosti, podnikání a Start-upy. Aktivita školy jsou realizovány ve spolupráci s business školami EU, Izraele, světa. Chybí systematická podpora rozvoje hospodářského ekosystému a chybí podpora rozvoje business

inovací v podnicích města a okolí. Není vytvářen potenciál nových business trendů a výzev ve formě práce pro obyvatele.

„Olomouc je vzdělanostní město s nevyužitým inovačním potenciálem svého hospodářského rozvoje.“

Souhrn prioritních témat vycházejících ze strukturovaných rozhovorů:

- Dokončení Východní tangenty, výstavba parkovacích domů a P+R záchytných parkovišť pro odlehčení centra města, zlepšení průjezdnosti, modernizace komunikací a tramvajových tratí.
- Zachování zelených ploch, udržování městských parků a hospodaření s vodou, implementace modrozelené infrastruktury.
- Příprava pozemků pro investory, posilování spolupráce s UP, MVŠO a firmami, lákání talentů a rozvoj IT oborů, podpora kreativních odvětví a start-upů.
- Podpora a rozvoj business inovačních procesů v podnicích města a okolí s cílem zvýšení nabídky kvalifikovaných pracovních pozic.
- Systematická podpora a rozvoj hospodářského ekosystému města a okolí.
- Využití mezinárodního partnerství, vytvoření reálné platformy pro přenos mezinárodních inspirací do rozvoje města, zejména se zaměřit na vzdělanostní a hospodářskou oblast.
- Vytváření podmínek pro rozvoj nových technologií a digitalizace ve veřejné správě.
- Zajištění dostupného a kvalitního bydlení pro mladé lidi, rodiny a studenty, podpora bytové výstavby, revitalizace a využívání brownfieldů.
- Prioritizace údržby a péče o městský majetek, odstranění investičního dluhu, zejména v rámci vodovodní a kanalizační sítě.
- Podpora kulturních institucí a realizace akcí pro oživení náměstí, zlepšení sportovní infrastruktury pro mládež i profesionální sport.
- Modernizace výuky, podpora pedagogů a digitalizace ve školních zařízeních.
- Příprava města na trend stárnutí obyvatel a rozvoj sociálních a zdravotních služeb.

PRACOVNÍ SKUPINY K ANALYTICKÉ ČÁSTI

Během procesu přípravy analytické části strategického plánu byly ve druhé polovině června 2025 realizovány celkem 4 tematické pracovní skupiny složené ze zástupců města, kraje, významných institucí a dalších klíčových aktérů s vlivem a zájmem na budoucím rozvoji města Olomouce:

- pracovní skupina Demografické změny a trendy ve společnosti (23. 6. 2025)
- pracovní skupina Klíčová infrastruktura – Environmentální aspekty a odolnost (25. 6. 2025)
- pracovní skupina Klíčová infrastruktura – Ekonomické aspekty a bydlení (25. 6. 2025)
- pracovní skupina Řízení magistrátu a jeho organizací (23. 6. 2025)

Cílem pracovních skupin, které se sešly k analytické části, bylo projednat klíčová témata pro rozvoj města, priority a cíle strategického plánu. Výstupy z dílčích jednání pracovních skupin k analytické části jsou shrnuty v následujících odstavcích.

Pracovní skupina Demografické změny a trendy ve společnosti

Stěžejními tématy pracovní skupiny byla oblast školství, sociálních a zdravotních služeb, podnikání, vědy, výzkumu a inovací. Dle těchto tematických zaměření byli nominováni také jednotliví členové pracovní skupiny.

Výstupem pracovní skupiny je vliv demografických změn a trendů ve společnosti na budoucí rozvoj města. Členové pracovních skupin vnímali jako prioritní změny struktury obyvatel, které se projeví zejména v oblasti vzdělávání, bydlení, sociální a zdravotní.

Bydlení: Město Olomouc se potýká obdobně jako další větší města s nedostatkem dostupného bydlení, což je zejména v Olomouci umocněno také nájemním bydlením cíleným na studenty Univerzity Palackého v Olomouci, které přispívá ke zvyšování cen nájemního bydlení ve městě. Aktuálně je připravována koncepce bytové politiky, město však nemá dostatek pozemků ani finančních prostředků pro dostatečnou bytovou výstavbu. Dostupnost bydlení je pro město klíčovým tématem, nemůže mít ale ambici bytové výstavby jako soukromý developer, může se však zaměřit na zajištění bydlení pro klíčové profese, jako jsou lékaři, učitelé, bezpečnostní složky ad.

Zdravotní a sociální péče: Olomouc čelí výraznému demografickému trendu stárnutí populace. Očekávaný nárůst populace ve věku 65 a více let v následujících letech bude mít zásadní dopady na oblast zdravotní a sociální péče. Město bude muset zajistit navýšení kapacit pobytových zařízení a zároveň klást důraz na prevenci s cílem prodloužení aktivního života obyvatel ve zdraví. Aktuální systém financování sociálních služeb je závislý na evropských fondech, do budoucna tak bude potřeba hledat nové finanční zdroje i ve veřejných rozpočtech. Klíčové je také, aby se Olomouc aktivně zapojila do plánování výstavby sociálních kapacit, které dnes často vznikají mimo její území, a posílila v této oblasti také spolupráci se soukromým sektorem a Olomouckým krajem.

Vzdělávání a inovace: Město si je v kontextu demografických změn vědomo trendu klesající porodnosti a odlivu mladých lidí. Magistrát města pracuje s daty ohledně počtu narozených dětí, aby mohl efektivně plánovat kapacity mateřských a základních škol a předešel tak neefektivním investicím do infrastruktury. Důležitým tématem je také rozvoj porodinné politiky a podpora flexibilní pracovní doby a zkrácených úvazků, dostupných dětských skupin a vytváření přívětivého městského prostředí pro rodiny s dětmi. Vzdělávání je vnímáno jako klíčový nástroj k udržení mladých talentů a k rozvoji inovačního potenciálu Olomouce. Podpora inovací a podnikavosti je možná například prostřednictvím inovačních hubů, které pomáhají studentům s rozvojem podnikatelských aktivit. Významnou roli v oblasti vzdělávání a také podnikání a VaV hraje Univerzita Palackého v Olomouci, která byla v rámci pracovní skupiny zmiňována i ve vztahu k poskytovanému celoživotnímu vzdělávání.

Souhrn prioritních témat vycházejících z jednání pracovní skupiny:

- Bydlení pro klíčové profese.
- Osvěta a podpora prevence zdravého životního stylu.
- Navýšení kapacit sociálních pobytových služeb a posílení spolupráce s Olomouckým krajem a soukromým sektorem v této oblasti.
- Podpora porodinné politiky a vytváření přívětivého městského prostředí pro rodiny s dětmi.
- Práce s daty ohledně počtu dětí pro efektivní plánování investic a kapacit vzdělávacích zařízení.
- Podpora podnikavosti a podnikání a celoživotního vzdělávání ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci.

Pracovní skupina Klíčová infrastruktura – Environmentální aspekty a odolnost

Stěžejními tématy pracovní skupiny byla oblast dopravy a udržitelné mobility, zeleně ve městě, technické infrastruktury, udržitelnosti a odolnosti vůči změnám klimatu. Dle těchto tematických zaměření byli nominováni také jednotliví členové pracovní skupiny.

Výstupem pracovní skupiny je vliv klimatických změn na budoucí rozvoj města. Členové pracovních skupin vnímali jako prioritní technickou a dopravní infrastrukturu, bezpečnost, životní prostředí, krajinu a veřejný prostor a efektivní veřejnou správu.

Technická infrastruktura: Pro město je v následujících letech zásadní obnova vodovodní a kanalizační sítě a modernizace ČOV z důvodu zastaralosti některých zařízení, evropské legislativy s požadavky na vyšší standardy, energetické audity a také podfinancování této infrastruktury v minulých letech. S blížícím se koncem skládkování je potřeba hledat nová řešení také v oblasti odpadového hospodářství. Výstavba vlastního zařízení na energetické využití odpadu se prověřuje z hlediska ekonomické smysluplnosti. Bude tedy nezbytné hledat partnery i mimo město anebo se zapojit do širších projektů v rámci regionu. Olomouc chce posilovat také svou energetickou soběstačnost. Vzniká Energetické společenství Olomouc, které bude fungovat jako nástroj pro sdílení energie. Město je v současnosti zajištěno ze všech čtyř stran rozvodnami a zároveň se plánuje, zejména ze strany soukromé sféry, výstavba bateriových úložišť pro zvýšení bezpečnosti a stability energetických dodávek. Počítá se i s využíváním obnovitelných zdrojů, zejména fotovoltaiky. Dlouhodobě se řeší i zásobování teplem a teplou vodou, včetně cenové politiky, a plánuje se obnova této infrastruktury.

Dopravní infrastruktura, udržitelná mobilita a bezpečnost: Z hlediska dopravní infrastruktury je pro Olomouc důležité dobudování obchvatů vč. východní tangenty, jež jsou v gesci jiných investorů, klíčová je tedy vzájemná koordinace. V rámci MHD je potřeba modernizovat tramvajové tratě, jež jsou v některých místech již v havarijním stavu včetně obnovy doprovodných inženýrských sítí. Zároveň byla na jednání zmiňována také elektrifikace autobusů, výstavba dobíjecích stanic a nová vozovna dopravního podniku. Řešena byla také statická doprava, otázka rozšíření zón placeného stání, výstavba parkovišť typu P+R, rozvoj cyklistické infrastruktury a pěších tras a podpora železniční dopravy a bezpečnost. V rámci požární ochrany je důležité zajistit dostatečné nástupní plochy a průjezdnost městských komunikací pro složky IZS. Klíčovým tématem jsou také protipovodňová opatření, v jejichž rámci je potřeba důsledně plánovat propustnost nově budované infrastruktury, aby se předešlo nechtěnému zadržování vody v kritických místech toku.

Životní prostředí, krajina a veřejný prostor: Jedním z klíčových témat byl veřejný prostor, který má být kvalitní, funkční, bezpečný a esteticky hodnotný. Důraz by se měl klást na jeho kulturní a společenský význam včetně bezpečnosti. Důležitým tématem je dle členů pracovní skupiny podpora modrozelené infrastruktury, a tedy propojení zelených ploch, vodních prvků a udržitelného hospodaření s vodou ve městě. Jako prioritní vnímají také zadržování vody v krajině, rozvoj zeleně v ulicích a vytváření odolných městských struktur, které budou lépe reagovat na dopady klimatické změny.

V rámci jednání pracovní skupiny zaznívala potřeba zachování historických hodnot Olomouce, péče o historické centrum a také ochrana zemědělské půdy a zelených ploch. Město by se mělo vyvarovat dalšímu záboru krajiny a zaměřit se spíše na zahušťování zástavby. Zmiňována byla také potřeba lepší koordinace dopravních a inženýrských staveb, aby nedocházelo k vytváření bariér ve městě a aby byly navrhovány s ohledem na propustnost krajiny a vodních toků.

Veřejná správa, koordinace a finance: K často zmiňovaným problémům se v rámci pracovní skupiny řadila nedostatečná provázanost mezi městem, krajem a dalšími investory, zejména v oblasti infrastruktury sociální péče, středních škol, integrované dopravy či nakládání s odpady. Významným krokem by proto mělo být posílení přenosu informací a mezioborové spolupráce. Ve vztahu k řízení města zazněla na jednání potřeba sladění koncepčního a investičního plánování, a tedy smysluplnost záměrů z dlouhodobého hlediska, které by měly navazovat na reálné možnosti rozpočtu města. Diskutována byla participace občanů, větší transparentnost a komunikace prioritních projektů města. Jedním z hlavních a zásadních omezení rozvoje Olomouce jsou finanční možnosti města. Vzhledem k

rozsahu potřebných investic je nutné hledat reálné a udržitelné financování a zvažovat každou investici z hlediska její návratnosti, přínosu a souladu s ostatními plány.

Souhrn prioritních témat vycházejících z jednání pracovní skupiny:

- Obnova vodovodní a kanalizační sítě, modernizace ČOV.
- Nová řešení odpadového hospodářství v důsledku ukončení skládkování.
- Využívání OZE, zásobování teplem a teplou vodou.
- Modernizace tramvajové tratě, elektrifikace autobusů.
- Výstavba nové vozovny DPMO.
- Protipovodňová opatření a průjezdnost městských komunikací složkami IZS.
- Parkovací politika – zóny placeného parkování, P+R parkoviště, parkovací domy ad.
- Podpora modrozelené infrastruktury, zadržování vody v krajině.
- Koordinace dopravních a inženýrských staveb, spolupráce s Ministerstvem dopravy (potažmo ŘSD), krajem a investory i v dalších významných oblastech – sociální péče, vzdělávání, doprava, odpady ad.
- Komunikace a participace občanů.
- Udržitelné, reálné financování záměrů města a hledání vhodných finančních příležitostí.

Pracovní skupina Klíčová infrastruktura – Ekonomické aspekty a bydlení

Stěžejními tématy pracovní skupiny byla oblast správy městského majetku včetně bytového fondu, investic. Dle těchto tematických zaměření byli nominováni také jednotliví členové pracovní skupiny.

Výstupem pracovní skupiny je vliv ekonomických aspektů na budoucí rozvoj města. Členové pracovních skupin vnímali jako prioritní zejména oblasti, v rámci kterých se město v současnosti potýká s rozvojovými a finančními limity. Prioritizovány by měly být zejména opravy a údržba před novými investičními projekty, které dále zatěžují rozpočet. Jedná se především o oblast bydlení, veřejnou infrastrukturu (zejména vodohospodářskou), dopravu, školství, kvalitu veřejného prostoru a kulturní infrastrukturu.

Bydlení: Oblast bydlení je označována za jednu z největších priorit, ale také bariér, protože samotné město má jen velmi omezené možnosti ovlivňovat trh. Ve městě se nenachází dostatečné množství vhodných pozemků pro bytovou výstavbu přímo v majetku města a motivace soukromých developerů stavět je nízká. Probíhá zahušťování města a dopravy, což zvyšuje tlak na kvalitu veřejného prostoru i potřebu jeho údržby. V důsledku změn životního stylu a vyšší náročnosti obyvatel na kvalitu veřejného prostoru je jeho význam vnímán jako stále důležitější. Navyšování počtu bytů však nevede k růstu počtu obyvatel, což se zpětně promítá do rozpočtového určení daní. V rámci jednání pracovní skupiny byla zmíněna také potřeba řešení prázdných bytů, podpory dostupného a sociálního bydlení, regulace spekulativních nákupů pozemků a podmínění jejich prodeje výstavbou.

Doprava: Oblast dopravy se řadí k často zmiňovaným kritickým tématům napříč všemi pracovními skupinami. V rámci jednání zazněla potřeba strategicky promyslet budoucí rozvoj směrem k městu krátkých vzdáleností, řešení zpoždění v dopravní obslužnosti některých lokalit, a zlepšit návaznost MHD na železniční dopravu. Zmiňována byla i problematika statické dopravy na sídlištích, nedostatečné parkovací kapacity zejména pro návštěvníky velkých akcí a absence záchytných parkovišť. Město má rezervy v plánování a čerpání prostředků z ITI, především na dopravní a elektromobilní projekty.

Efektivita veřejné správy a rozvoj města: Veřejná správa by měla být výkonnější, měla by lépe koordinovat jednotlivé oblasti rozvoje a strategičtěji plánovat. Jako problematické je vnímáno gesční řízení magistrátu dle náměstků, které komplikuje rozhodování. V rámci pracovní skupiny byla zdůrazněna také důležitost jasného vymezení kompetencí mezi

odborníky, příspěvkovými organizacemi města a jednotlivými aktéry, stejně jako odpovědnosti úředníků za svá rozhodnutí. V oblasti investičního rozvoje města je výrazným deficitem již zmíněná absence rozvojových ploch. Město nevlastní ani žádné větší brownfieldy, s významným rozvojovým potenciálem, na kterých by nebyla plánována realizace některého z vlastních rozvojových záměrů. Plošně nejrozsáhlejší městský brownfield je určen pro technickou potřebu, a to pro depo Dopravního podniku města Olomouce. I přes značnou poptávku ze stran potenciálních investorů jsou Inovační centrum Olomouckého kraje a agentura CzechInvest bohužel nuceni tyto investory odmítnout.

Souhrn prioritních témat vycházejících z jednání pracovní skupiny:

- Rozvoj města vs. absence městských pozemků, dalších rozvojových ploch či brownfieldů.
- Zvyšující se nároky na kvalitu a funkčnost veřejného prostoru.
- Potřeba řešení prázdných bytů, podpora dostupného a sociálního bydlení a regulace spekulativních nákupů pozemků.
- Parkovací kapacity pro návštěvníky velkých akcí a záchranná parkoviště.
- Efektivita veřejné správy, koordinace a strategické plánování.

Pracovní skupina Řízení magistrátu a jeho organizací

Stěžejními tématy pracovní skupiny byla oblast strategického řízení magistrátu a městských organizací, digitalizace, participace a komunikace směrem k občanům a spolupráce s klíčovými aktéry v území. Dle těchto tematických zaměření byli nominováni také jednotliví členové pracovní skupiny.

Výstupem pracovní skupiny je identifikace prioritních oblastí z pohledu magistrátu pro budoucí rozvoj města. Členové pracovní skupiny vnímali jako prioritní efektivitu veřejné správy, strategické plánování města, vzdělávání, podporu podnikání a trhu práce, bydlení a dopravu.

Efektivita veřejné správy: Diskuse v rámci jednání pracovní skupiny ukázala potřebu modernizace úřadu z hlediska komunikace, digitalizace a efektivy, zejména ve vztahu ke zjednodušení rozhodovacích procesů. Zefektivnění může pomoci zlepšení systému sběru a využívání dat, například díky vytvoření specializovaného orgánu, který by se touto agendou mohl zabývat. Univerzita Palackého v Olomouci ve spolupráci s ITI již nyní disponují tematickými daty, která mohou být využita také ve strategickém plánování města. V rámci pracovní skupiny byla zdůrazněna také důležitost jasného vymezení kompetencí mezi odborníky, příspěvkovými organizacemi města a jednotlivými aktéry, stejně jako odpovědnosti úředníků za svá rozhodnutí.

Strategické plánování města: Strategické a koncepční dokumenty města by měly být ve vzájemném souladu a také provázané na reálné finanční možnosti města a dotační tituly. Strategický plán rozvoje města by měl mít omezený počet priorit a být tak přehledný, efektivní a zároveň pokrývat průřezová témata. Stanoveny by měly být i měřitelné milníky a zajištěno pravidelné vyhodnocování. Do přípravy strategického plánu by měla být zapojena také veřejnost, často je její zapojení omezeno jen na fázi realizace. Přestože existuje poptávka po participaci, reálný zájem veřejnosti je omezený a odvíjí se od tématu. Je potřeba nalézt vhodné nástroje pro dlouhodobé, systematické zapojení občanů, které zároveň neprodukuje přípravu projektů.

Vzdělávání a propojení s trhem práce: Během jednání pracovní skupiny byla podpora vzdělávání zmíněna jako jedna z klíčových oblastí pro udržitelný rozvoj města. Investice by měly být směřovány nejen do školní infrastruktury a personálu, ale i do promyšleného obsahu a podpory celoživotního vzdělávání. Neméně důležitá je i podpora patriotizmu, propojení formálního a neformálního vzdělávání s potřebami trhu práce a aplikace vzdělávání do praxe. Přítomnost Univerzity Palackého v Olomouci je vnímána jako

strategická výhoda a aktivněji by měla být zapojena do rozvoje Olomouce v oblasti dat, výzkumu, inovací i v rámci společenského života. Podpora lepšího propojení s Univerzitou Palackého v Olomouci by měla být také v rámci podnikatelské sféry. Zmiňována byla i podpora technicky kvalifikovaných pracovních sil, kterých je v současnosti nedostatek anebo kreativní odvětví a inovativní podnikání, které si taktéž zaslouží rozvojovou pozornost.

Bydlení a veřejný prostor: Olomouc se potýká s vysokými cenami nájemního i vlastnického bydlení a omezenou dostupností stavebních pozemků. V rámci jednání byla zmíněna také potřeba podpory nejen nové výstavby, ale i různých forem dostupného a sociálního bydlení. Ve vazbě na bydlení byl zdůrazňován také veřejný prostor, který by měl být dostatečně kvalitní, atraktivní a bezpečný. Kritika byla v rámci veřejného prostoru směřována ve vztahu k vizuálnímu smogu, zmiňovány byly také rozdíly mezi centrem města a jeho periferními částmi.

Udržitelná mobilita a doprava: V rámci dopravy a mobility ve městě byly označovány za problematické oblasti zejména výjezdy z města, parkování a nedostatečná infrastruktura v některých částech města. Jako překážka pro dlouhodobou udržitelnost byla zmiňována také chybějící koncepčnost.

Souhrn prioritních témat vycházejících z jednání pracovní skupiny:

- Modernizace úřadu z hlediska komunikace, digitalizace a efektivity.
- Jasné vymezení kompetencí mezi odbory, úředníky, příspěvkovými organizacemi a jednotlivými aktéry.
- Dlouhodobé a systematické zapojování obyvatel do rozvoje města.
- Podpora investic do vzdělávací infrastruktury včetně celoživotního vzdělávání, propojení formálního a neformálního vzdělávání s praxí a potřebami trhu práce.
- Podpora výstavby a různých forem dostupného a sociálního bydlení.
- Rozvoj a údržba veřejného prostoru, jeho bezpečnosti, kvality a atraktivity pro obyvatele.
- Problematika parkování a nedostatečné dopravní infrastruktury v některých částech města.

2

ANALYTICKÁ ČÁST

2.1 STABILNÍ A SOUDRŽNÉ MĚSTO

Kapitola 2.1 Stabilní a soudržné město zahrnuje následující tematické oblasti:

- sociální služby,
- zdravotní služby,
- bydlení,
- bezpečnost a kriminalita,
- rodinná politika,
- obyvatelstvo, jeho vývoj a proměny (*problematika stárnutí, migrace aj.*).

Identifikované problémové okruhy a kritické oblasti (viz dále v textu kapitoly):

- Nedostupné a strukturálně nevyhovující bydlení:
 - Vysoké ceny nemovitostí a stavebních parcel
 - Nízká nabídka sociálních, krizových a startovacích bytů
 - Růst investičního a studentského bydlení
- Zvyšující se počet domácností jednotlivců a pokles průměrné velikosti domácností:
 - Výrazný nárůst poptávky po sociálních službách a současná kapacitní nedostatečnost
 - Nedostatek personálu a jeho odchody z oboru
 - Výhledově zhoršující se dostupnost zdravotní péče
- Sociální vyloučení, bezdomovectví a pocit (ne)bezpečí:
 - Zatížení města sociálním vyloučením vlivem výskytu několika sociálně vyloučených lokalit a jedné ohrožené lokality
 - Rostoucí počet osob bez domova
 - Subjektivně nižší pocit bezpečí a „lokality strachu“
- Demografické změny a rostoucí diverzita obyvatelstva:
 - Rychlý nárůst podílu seniorů
 - Migrace zvyšuje počet cizinců
- Rodinná politika a duševní zdraví dětí:
 - Nedostatečná kapacita dětských psychologů a rodinných poraden
 - Rostoucí tlak na harmonizaci práce a rodiny
 - Chybějící systém včasné intervence

Vazba na tematické kapitoly Sociálně-ekonomické analýzy SMOI z roku 2024:

- Vývoj počtu obyvatelstva
- Věková a vzdělanostní struktura
- Bydlení – domovní a bytový fond
- Sociální oblast
- Bezpečnost a kriminalita
- Zdravotnictví
- Finanční analýza

Institucionálně daná témata spadají do gesce následujících odborů MMOI:

- Odbor investic
- Odbor sociálních věcí

Vazba na strategické a koncepční dokumenty MMOI:

- 6. komunitní plán sociálních služeb Olomoucka na období let 2023–2025
- Integrovaná územní strategie ITI Olomoucké aglomerace pro období 2021–2027
- Koncepce dostupného a sociálního bydlení statutárního města Olomouce na roky 2021–2027
- Koncepce prevence kriminality statutárního města Olomouce na období 2023–2027
- Koncepce prorodinné politiky statutárního města Olomouce na roky 2022–2024
- Sociálně-ekonomická analýza statutárního města Olomouce
- Střednědobý výhled rozpočtu SMOI na rok 2026–2028

2.1.1 Hlavní vývojové trendy (vnější analýza)

Stárnutí populace – rostoucí počet seniorů

Dopady:

- Zvyšující se poptávka po pobytových, terénních i ambulantních sociálních službách a zdravotní péči.
- Větší tlak na dostupnost bezbariérového, chráněného, malometrážního bydlení
- Nutnost rozvoje programů aktivního stárnutí, mezigeneračního soužití a komunitních center.
- Růst nákladů na péči a zdravotnictví.
- Nárůst bytové nouze.

Změna struktury domácností (růst podílu domácností jednotlivců)

Dopady:

- Vyšší poptávka po menších (malometrážních) bytech, flexibilních formách bydlení (startovací byty, spolubydlení).
- Potřeba přizpůsobit sociální a komunitní služby různým formám rodinného zázemí (např. podpora samoživitelů).
- Nutnost posílit služby v oblasti mezigeneračního soužití a prevence sociální izolace.

Suburbanizace (odliv populace do okrajových částí města)

Dopady:

- Nerovnoměrné zatížení městských částí, přetíženost škol, MHD, zdravotnictví.
- Nutnost integrovaného rozvoje města a okolních obcí (např. dostupnost školství, lékařské péče atd.).
- Zvýšený tlak na dostupné bydlení a veřejné služby v okrajových lokalitách
- Růst cen, přetlak v poptávce, nárůst bytové nouze.
- Růst výstavby a investic bez sociálního doprovodu: tlak na infrastrukturu a služby.

Migrace a rostoucí etnická a kulturní diverzita (vliv mezinárodních konfliktů – viz UA)

Dopady:

- Nárůst počtu cizinců (zejména z Ukrajiny) a s tím související potřeba integrace.
- Výzvy v oblasti dostupnosti bydlení, vzdělávání (jazykové bariéry), zdravotní péče.
- Nutnost podpory komunitní práce a interkulturního dialogu.
- Riziko nárůstu sociálního napětí v SVL nebo na přetížených ubytovnách.

Digitalizace a technologický pokrok (v soc. službách, zdravotnictví)

Dopady:

- Příležitost ke zlepšení dostupnosti služeb (např. e-sociální služby, telemedicína).

- Nutnost digitální gramotnosti zejména u seniorů, sociálně vyloučených a nízkopříjmových skupin.
- Riziko digitálního vyloučení určitých skupin obyvatel.
- Zvýšení efektivity při plánování a koordinaci služeb (např. jednotná evidence, rychlejší přenos informací ve vztahu klient-pečovatel).

Klimatická změna a extrémní výkyvy počasí (dlouhodobá vedra, sucha, povodně ...)

Dopady:

- Vyšší riziko zdravotních problémů u seniorů, dětí, lidí bez domova atd.
- Nutnost připravenosti sociálních a zdravotních služeb na krizové situace (např. evakuace, krizové bydlení).
- Zvýšená poptávka po zelené infrastruktuře, komunitním zázemí a ochlazujících zónách (např. parky, stínění).

Změny na trhu práce a nárůst nerovností (automatizace, robotizace, AI)

Dopady:

- Zvýšené riziko sociálního vyloučení u nízké kvalifikovaných osob.
- Vyšší poptávka po resocializačních a motivačních programech, kariérním poradenství.
- Zvýšené zadlužení domácností, exekuce, nutnost dostupného poradenství a prevence.

Zdravotní krize a pandemie (viz COVID-19)

Dopady:

- Nutnost udržení připravenosti krizových služeb a flexibility organizací.
- Dlouhodobé dopady na duševní zdraví dětí, seniorů, pečujících osob.
- Tlak na obnovu důvěry v instituce a komunitní soudržnost.

Deinstitucionalizace (přesun z ústavní na terénní/komunitní péči – v oblasti sociálních služeb, psychiatrické péče atd.)

Dopady:

- Nutnost podpory a rozvoje komunitních služeb (terénních).
- Využití integrovaných přístupů a digitalizace.

2.1.2 Vnitřní analýza

Obyvatelstvo

- Ve městě je v posledních letech zaznamenáván rostoucí trend počtu obyvatel, a to zejména díky migraci (mj. vlivem války na Ukrajině). Díky tomu je také ve městě evidován rostoucí počet cizinců (cca více než 12 tisíc, většina s přechodným pobytem). Rostoucí počet obyvatel v důsledku migrace, zejména z Ukrajiny, může přispívat k doplnění pracovní síly a zpestření kulturní nabídky, vede současně ke zvýšeným nárokům na kapacity školství, bydlení, zdravotních a sociálních služeb a zároveň klade důraz na potřebu systematické integrace cizinců do života města.
- Populace města prochází demografickým stárnutím – klesá podíl produktivní složky obyvatel a významně narůstá podíl poproduktivní složky (seniorů).
- Pozitivní charakteristikou populační struktury je významné zastoupení vysokoškolsky vzdělaných osob na celkovém počtu obyvatel nad 15 let věku, které je nejvyšší ve srovnání s městy podobného významu (Liberec, Ústí nad Labem, Hradec Králové, České Budějovice).
- Ohrožené skupiny obyvatel jsou zejména senioři, samoživitelé, lidé se zdravotním znevýhodněním, nízkopříjmové rodiny.

Bydlení

- Developerská aktivita ve městě roste (avšak často bez dostatečné sociální vyváženosti) a počet nově dokončených bytů v přepočtu na 1 000 obyvatel je nadprůměrný v porovnání s Olomouckým krajem, nicméně vysoké a stále rostoucí ceny nemovitostí a stavebních parcel způsobují nedostupnost bydlení.
- Situaci umocňuje i nadále pokračující trend relativního růstu neobydlených domů a bytů (mj. z důvodu pořízování bytu jako investice) a taktéž přítomnost investičního bydlení orientovaného na studenty, což omezuje nabídku bytů pro běžné obyvatele a přispívá i k růstu cen nemovitostí. Dochází tak k nízké dostupnosti bydlení pro mladé a znevýhodněné skupiny, ale i pro středně příjmové obyvatelstvo.
- Klesající průměrný počet osob na jednu domácnost a rostoucí počet domácností tvořených jednotlivci vyvolává potřebu malometrážních, cenově dostupných bytů.
- Počet městských bytů (včetně těch využívaných pro sociální účely) stagnuje, přitom samotné město má nedostatek pozemků pro výstavbu bytů, ale plánuje zvyšovat kapacity dostupného bydlení (mj. sociálního a startovacího) vč. podpory výstavby.
- Ve městě je evidován nedostatek sociálních bytů a nízký počet bytů využitelných pro krizové, startovací a chráněné bydlení a potřeba vytvoření systému prostupného bydlení a sociálního bydlení.
- Město nemá často aktuální přehled o situaci v oblasti bytové nouze z důvodu nedostatku dat, což mu neumožňuje včas řešit vzniklé situace a předcházet problémům.
- Ve městě je výrazný počet domácností v bytové nouzi.
- Významnou roli v poskytování služeb, ubytování, studentského a sociálního bydlení mají Charita Olomouc a Univerzita Palackého v Olomouci.

Sociální oblast

- Ve městě funguje systém komunitního plánování a je realizováno velké množství v projektů v sociální oblasti. Financování sociálních služeb je v současné době zajištěno primárně z prostředků evropských fondů, v budoucnu bude nutnost hledat finance z veřejných rozpočtů.
- Pozitivně lze hodnotit rostoucí počet poskytovaných sociálních služeb v posledních letech. Přesto však řada sociálních služeb vykazuje nedostatečné kapacity (zejm. u pobytových služeb je značný počet odmítnutých žádostí), což umocňuje evidovaný

výrazný růst poptávky po sociálních službách, který lze očekávat i v následujících letech/desetiletích.

- Ve městě se vyskytuje několik sociálně vyloučených lokalit (roce 2024 se jednalo o 6 lokalit, kde žije necelých 400 osob), s nimiž je spojený rostoucí počet osob bez domova atd.
- Taktéž dochází k nárůstu počtu seniorů na ubytovnách.

Rodinná politika

- Město má dobrou dostupnost služeb péče o děti (předškolního i základního vzdělávání včetně jeslí a dětských skupin, město Olomouc je zřizovatelem části z nich) a podporuje harmonizaci pracovního a rodinného života (např. formou sdíleného místa, zkrácených a flexibilních úvazků). Taktéž podporuje prarodinné organizace i v bytové oblasti.
- Evidentní je nedostatek dětských psychologů a rodinných terapeutů a nedostačená kapacita poraden pro rodinu.
- Město dlouhodobě a systematicky reaguje na požadavky bezbariérového a bezpečného pohybu po městě a úspěšně dociluje rovnoměrné sítě veřejných prostor pro rodiny s dětmi (outdoorových i indoorových).

Bezpečnost a kriminalita

- Celkový trend poukazuje na postupný pokles kriminality ve městě mezi lety 2016–2020, avšak od roku 2020 počet deliktů opět roste a v letech 2022–2023 se stabilizoval na vyšší úrovni. Ve struktuře trestných činů narůstá podvodná trestná činnost, klesá počet krádeží.
- Ve vybraných lokalitách je subjektivní nižší pocit bezpečí.
- Město je zatíženo sociálním vyloučením vlivem výskytu několika sociálně vyloučených lokalit a jedné ohrožené lokality.
- Ve městě přetrvává problematika bezdomovectví a narůstá počet osob ohrožených bezdomovectvím a bytovou nouzí.

Zdravotnictví

- V posledních letech byl ve městě zaznamenán pokles počtu ordinací praktických lékařů pro dospělé a pro děti a dorost, zatímco počet odborných ordinací a pracovišť rostl. Celkový počet lékařů však vzrostl, tj. počet lékařů na 1 000 obyvatel se zvýšil.
- Město zapojeno do tripartitního strategického projektu OLIVIE (Olomouc healthy LIVing rEgion).
- Dle dostupných informací (dle vyjádření respondentů řízených rozhovorů a členů pracovních skupin) bude v oblasti zdravotní péče třeba do budoucna klást důraz na prevenci (mj. s cílem prodloužit délku zdravého stavu) a využití moderních technologií za účelem zajištění dostupnosti zdravotní péče (např. telemedicína).

2.1.3 Analýza SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
• Vysoký podíl vzdělaného obyvatelstva. • Přírůstek obyvatel zejména vlivem stěhování. • Vysoká spokojenost obyvatel s životem ve městě. • Intenzivní bytová výstavba (zejména developerská). • Dobrá vybavenost sítí zdravotnických zařízení (lůžkových i ambulantních) a zařízení sociální péče. • Působení záchytné stanice a speciální ordinace praktického lékaře pro osoby bez domova. • Rozmanitost a dostupnost sociálních služeb. • Aktivní neziskový sektor a intenzivní spolupráce s veřejnoprávním sektorem. • Nadstandardní pokrytí zdravotní péče z hlediska fungování samostatných ordinací lékařů ve městě Olomouci v porovnání s velikostně obdobnými městy. • Dlouhodobý pokles výskytu trestných činů na území města Olomouce. • Většina obyvatel považuje město Olomouc za bezpečné město. • Institucionální ukotvení prevence kriminality na úrovni města, úspěšná realizace městských projektů prevence a dobrá spolupráce aktérů v této oblasti.	• Pokračující trend relativního růstu neobydlených domů a bytů. • Nedostatečný bytový fond města. • Rostoucí počet domácností jednotlivců. • Zatížení města sociálním vyloučením. • Přetrvávající problematika bezdomovectví a narůstající počet osob ohrožených bezdomovectvím, včetně absence azylových domů pro celé rodiny. • Nedostatek dětských psychologů a rodinných terapeutů, nedostatečná kapacita poraden pro rodinu. • Existence míst, kde se občané dlouhodobě necítí bezpečně. • Vysoká míra neuspokojených žádostí o sociální služby (zejm. pobytové). • Zvyšující náročnost personálního zajištění terénních sociálních služeb. • Výrazný nárůst počtu uživatelů sociálních služeb.
Příležitosti	Ohrožení
• Dostatek ploch pro obytnou výstavbu vymezený v územním plánu. • Digitalizace a technologický pokrok v sociálních službách a zdravotnictví. • Transformace psychiatrické péče. • Nové zdroje financování prevence kriminality. • Migrace a rostoucí etnická a kulturní diverzita – obohacení kulturního života, doplnění chybějící pracovní síly apod.	• Změny skladby populace vlivem suburbanizace. • Pokračující trend stárnutí populace. • Pokračující výrazný růst tržních cen nemovitostí, stavebních pozemků, ale i nájemního bydlení. • Změna struktur domácností (ve prospěch domácností jednotlivců). • Změny na trhu práce (robotizace a automatizace) a nárůst nerovností. • Vzrůstající zadluženost domácností a rozšiřování skryté chudoby. • Migrace a rostoucí etnická a kulturní diverzita – tlak na kapacity služeb, zvýšené sociální napětí apod. • Zdravotní krize a pandemie. • Nedostupné bydlení vlivem vysokého nárůstu tržních cen nemovitostí a

	stavebních parcel. • Nepružnost sítě sociálních služeb (dlouhá prodleva mezi aktuální potřebou a vznikem sociální služby). • Nárůst počtu sociálně vyloučených osob a vznik segregovaných skupin spojených s kriminální činností • Odchod zkušených kvalifikovaných odborníků z oblasti sociálních služeb do jiného odvětví. • Nekoncepční vývoj v oblasti legislativy sociálního bydlení. • Konflikt ochrany památek a řešení bezbariérovosti v historickém centru města v kontextu české památkové péče.
--	---

2.1.4 Problémová analýza a identifikace kritických oblastí

Nedostupné a strukturálně nevyhovující bydlení

Popis problémového okruhu: Ceny bytů, nájmu i stavebních parcel rostou nejrychleji za poslední dekádu, zatímco počet obecních a sociálních bytů stagnuje. Struktura bytového fondu neodpovídá měnící se velikosti domácností ani potřebám ohrožených skupin; město navíc nemá úplná data o rozsahu bytové nouze. Výsledkem je nárůst počtu domácností, které si nedokážou zajistit adekvátní bydlení na trhu ani v systému sociálního bydlení.

Kritické oblasti:

1. Vysoké ceny nemovitostí a stavebních parcel:

- Cena stavebních pozemků a nemovitostí na území města významně narůstá a vede k nedostupnosti bydlení, a to nejen zranitelných/znevýhodněných skupin (senioři, nízkopříjmoví atd.) ale i mladých rodin.
- Developerská výstavba ve městě roste, ale často bez dostatečné sociální vyváženosti.

2. Nízká nabídka sociálních, krizových a startovacích bytů:

- Počet městských bytů stagnuje a město má nedostatek sociálních bytů a bytů využitelných pro krizové, startovací a chráněné bydlení. Město však plánuje zvýšit kapacity dostupného bydlení (mj. sociálního a startovacího), včetně podpory výstavby. Samo město však nemá pozemky pro bytovou výstavbu.
- Ve městě je potřeba vytvoření systému prostupného bydlení a sociálního bydlení.
- Město nedisponuje aktuálním přehledem o situaci v oblasti bytové nouze (vlivem nedostatku dat).

3. Růst investičního a studentského bydlení:

- Přítomnost investičního bydlení včetně toho orientovaného na studenty omezuje nabídku bytů pro běžné obyvatele a přispívá i k růstu cen nemovitostí a tržních nájmu. V důsledku tak vytlačuje obyvatele s průměrnými příjmy z města.
- Pokračuje trend relativního růstu neobydlených domů a bytů, které jsou pořizovány na investice a ovlivňují taktéž dostupnost bydlení.

4. Zvyšující se počet domácností jednotlivců a pokles průměrné velikosti domácností:

- Nárůst poptávky po malometrážních a cenově dostupných bytech mimo jiné vlivem rostoucího trendu zvyšujícího se počtu domácností jednotlivců a poklesu průměrné velikosti domácností.

Kapacitní a strukturální nedostatky sociálních a zdravotních služeb

Popis problémového okruhu: Poptávka po sociálních službách roste v důsledku stárnutí populace, ekonomických tlaků i migrace. Přestože město rozvíjí komunitní plánování a nabídku služeb, kapacity (zejména pobytové) nestačí a odmítnutých žádostí přibývá. V zdravotnictví klesá počet praktických lékařů, přetíženy jsou specializované i preventivní služby.

Kritické oblasti:

- 1. Výrazný nárůst poptávky po sociálních službách a současná kapacitní nedostatečnost:**
 - V čase dochází k výraznému nárůstu poptávky po sociálních službách, avšak kapacity jsou nedostačující (tj. zvyšují se počty odmítnutých žádostí – zejména u pobytových služeb).
- 2. Nedostatek personálu a jeho odchody z oboru:**
 - Vlivem demografických změn, změn ve společnosti a deinstitucionalizací se zvyšuje náročnost terénních služeb, ale i dalších typů služeb. Současně je však evidován nedostatek personálu a jeho časté odchody z těchto služeb.
- 3. Výhledově zhoršující se dostupnost zdravotní péče:**
 - V čase dochází k poklesu ordinací praktických lékařů pro dospělé i děti a tento trend je očekáván i do budoucna.

Sociální vyloučení, bezdomovectví a pocit (ne)bezpečí

Popis problémového okruhu: V populaci města roste zadluženost, která společně s nedostupností bydlení a dalšími faktory vede k rostoucí míře sociálního vyloučení a bezdomovectví. Přestože celková kriminalita klesá, ve vybraných lokalitách přetrvává nižší subjektivní pocit bezpečí a zvýšený výskyt podvodné trestné činnosti.

Kritické oblasti:

- 1. Zatížení města sociálním vyloučením vlivem výskytu několika sociálně vyloučených lokalit a jedné ohrožené lokality:**
 - Existence několika sociálně vyloučených lokalit zatěžuje město a výhledově se mohou problémy zvyšovat.
- 2. Rostoucí počet osob bez domova:**
 - Ve městě narůstá počet osob ohrožených bezdomovectvím a bytovou nouzí, a to včetně seniorů. Množí se případy seniorů na ubytovnách.
 - Situaci umocňují chybějící azylové kapacity pro celé rodiny.
- 3. Subjektivně nižší pocit bezpečí a „lokality strachu“:**
 - Navzdory dlouhodobě klesající kriminalitě je evidován subjektivně nižší pocit bezpečí ve vybraných lokalitách.

Demografické změny a rostoucí diverzita obyvatelstva

Popis problémového okruhu: Populace města stárne a zároveň se stává cílem mezinárodní migrace. Změny zvyšují tlak na dostupné služby, mezigenerační soudržnost i na integraci cizinců do komunit, škol a trhu práce. Bez včasných opatření hrozí prohloubení nerovností a pocitové fragmentace společnosti, stejně tak i nedostupnost služeb a sociální vyloučení.

Kritické oblasti:

1. Rychlý nárůst podílu seniorů:

- Zvyšující se podíl seniorů v populaci města s sebou nese dopady na sociální služby, zdravotní péči, ale i směrem do společnosti (nutnost zajištění sociálních kontaktů, prevence osamělosti atd.). Naopak klesající podíl dětí a produktivních obyvatel ovlivňuje trh práce, vzdělávací systém a mnohé další oblasti.

2. Migrace zvyšuje počet cizinců:

- Rostoucí počet cizinců v populaci města. Cizinci potřebují jazykovou, vzdělávací a komunitní podporu. Vytváří tlak na infrastrukturu, služby a bydlení.

Rodinná politika a duševní zdraví dětí

Popis problémového okruhu: Zatímco předškolní a školní zařízení vykazují dobrou dostupnost služeb péče o děti, podpůrné služby pro rodiny – zejména psychologická a sociálně-poradenská péče – jsou nedostačující. To limituje prevenci sociálních problémů a zatěžuje školská i zdravotnická zařízení.

Kritické oblasti:

1. Nedostatečná kapacita dětských psychologů a rodinných poraden

2. Rostoucí tlak na harmonizaci práce a rodiny:

- V čase narůstá potřeba flexibilních forem zaměstnání a péče o děti.

3. Chybějící systém včasné intervence:

- Pro ohrožené děti a mládež v rizikových rodinách.

2.2 KONKURENCESCHOPNÁ EKONOMIKA

Kapitola 2.2 Konkurenceschopná ekonomika zahrnuje následující tematické oblasti:

- konkurenceschopnost,
- podnikavost a podpora podnikání,
- trh práce,
- kapacita a kvalita vzdělávání a školství,
- věda, výzkum a inovace,
- kulturně kreativní odvětví.

Identifikované problémové okruhy a kritické oblasti (viz dále v textu kapitoly):

- Nedostatek rozvojových ploch a bariéry pro podnikání a investice:
 - Nedostatek vhodně připravených ploch pro podnikání
 - Koordinace hospodářské politiky
- Nevyužitý potenciál výzkumných a inovačních aktivit na území města:
 - Podpora podnikavosti a inovačního prostředí
 - Propojení vědy, výzkumu a města
- Nedostatek kvalifikované pracovní síly a odliv talentů:
 - Struktura trhu práce a sektorová závislost
 - Mzdy a pracovní příležitosti
 - Připravenost na digitální transformaci a proměny trhu práce
 - Adaptace vzdělávacího systému na rychlost a dopady nových trendů ve společnosti a v zahraničí

Vazba na tematické kapitoly Sociálně-ekonomické analýzy SMOI z roku 2024:

- Vývoj počtu obyvatelstva
- Věková a vzdělanostní struktura
- Hospodářské charakteristiky
- Trh práce a zaměstnanost
- Věda a výzkum
- Kulturní a kreativní odvětví
- Podnikatelská aktivita a infrastruktura
- Předškolní a základní vzdělávání
- Středoškolské a vysokoškolské vzdělávání
- Územní plán a urbanismus
- Finanční analýza
- Řízení města

Institucionálně daná témata spadají do gesce následujících odborů MMOI:

- Odbor strategie a řízení
- Odbor školství

Vazba na strategické a koncepční dokumenty MMOI:

- Integrovaná územní strategie ITI Olomoucké aglomerace pro období 2021–2027
- Koncepce rozvoje školství statutárního města Olomouce na období 2021–2025
- Místní akční plán IV vzdělávání v ORP Olomouc
- Sociálně-ekonomická analýza statutárního města Olomouce
- Střednědobý výhled rozpočtu SMOI na rok 2026–2028
- Územně analytické podklady ORP Olomouc
- Územní plán Olomouc

2.2.1 Hlavní vývojové trendy (vnější analýza)

Zrychlující se digitalizace, automatizace a robotizace

Digitální transformace zasahuje průmysl, služby i veřejnou správu. Mění charakter práce, zvyšuje nároky na digitální gramotnost a vytváří nové formy podnikání.

Dopady:

- Potřeba investic do digitalizace ve vzdělávání, firmách a veřejné správě.
- Vznik nových pracovních míst v IT, datové analytice a automatizovaném průmyslu, při současném útlumu rutinních profesí.
- Růst sociálních nerovností mezi digitálně zdatnými a znevýhodněnými skupinami (senioři, nízkopříjmoví).

Přetrvávající nesoulad mezi poptávkou na trhu práce a výstupy vzdělávání

Olomoucký kraj, resp. město Olomouc čelí dlouhodobému strukturálnímu problému – nedostatku odborníků v oblasti aplikovaných ekonomicko-manažerských pozic a rovněž nedostatku kvalifikované pracovní síly zejména v technických, řemeslných a dělnických profesích. Nesoulad mezi poptávkou zaměstnavatelů a reálnými výstupy školských institucí se prohlubuje vlivem stárnutí populace, nízké atraktivity učňovských oborů, digitalizace výroby a nízké míry spolupráce škol se soukromým sektorem.

Dopady:

- Nedostatek technicky kvalifikovaných pracovníků omezuje rozvoj podniků, brzdí zavádění inovací.
- Omezené pracovní příležitosti pro mladé lidi ve vlastním regionu vedou k odchodu pracovní síly a talentů, přetěžují zaměstnance v chybějících profesích a ohrožují životní perspektivu zejména v menších městech a venkovských oblastech kraje.
- Město se stává součástí problému nerovnoměrné distribuce pracovní síly s negativním dopadem na demografickou strukturu a ekonomické aktivity v hospodářsky a sociálně ohrožených územích.
- Potřeba naplňování dlouhodobé strategie rozvoje polytechnického a praktického vzdělávání, zlepšení kariérového poradenství, posílení duálního systému a institucionální spolupráce mezi školami, firmami a veřejnou správou.
- Budoucí potřeba pracovníků v sociálních službách.

Geopolitická nestabilita a válka na Ukrajině

Konflikt narušuje dodavatelské řetězce, zvyšuje náklady na energie a klade důraz na investice do soběstačnosti (energetika, kritická infrastruktura, pokročilé systémy řízení) a bezpečnosti (obrný průmysl a technologie). Vliv celních válek, tlak na přesuny výroby do USA nebo nestabilita na Blízkém Východě jsou negativa, na druhé straně snaha EU a členských států o posílení výroby v Evropě a ČR může být příležitostí pro Olomouc.

Dopady:

- Vyšší nejistota pro investice a omezená dostupnost některých vstupů ve výrobě.

- Tlak na lokální dodavatelské řetězce a energetické úspory.
- Změna poptávky po kvalifikacích – roste důraz na adaptabilitu pracovní síly.

Zelená dohoda pro Evropu a tlak na dekarbonizaci

EU stanovila ambiciózní cíle na snížení emisí a podporu udržitelného rozvoje ovlivňující významně průmysl i veřejný sektor.

Dopady:

- Potřeba přechodu na čistší technologie, vznik nových oborů podnikání v „zelené ekonomice“, poptávka po ekologických inovačních řešeních vytváří příležitosti pro místní startupy a výzkum.
- Náklady na transformaci se dotýkají firem i veřejných rozpočtů, ale přináší i nové dotační i nefinanční příležitosti.

Stárnutí populace a demografické změny

Snižuje se podíl ekonomicky aktivních obyvatel, přibývá seniorů – změna potřeb služeb i trhu práce.

Dopady:

- Vznik nových příležitostí v oblasti péče, zdravotnictví a asistovaných technologií.
- Hrozí snížená dostupnost pracovní síly pro místní podniky, tlak na automatizaci.
- Nutnost upravit školní obory i komunitní služby podle struktury obyvatel.

2.2.2 Vnitřní analýza

Makroekonomický vývoj a trh práce

- Míra ekonomického růstu v Olomouckém kraji byla vyšší než ve většině ostatních krajů ČR.
- Průměrná pozice Olomouckého kraje v podílu jeho HDP na HDP ČR ve srovnání s ostatními kraji, výrazné zlepšení HDP Olomouckého kraje v přepočtu na obyvatele (z jedenácté pozice na osmou) i v HPH na zaměstnance (z dvanácté pozice na sedmou) ve srovnání s ostatními kraji.
- Pomalejší růst průměrné hrubé měsíční mzdy. Došlo k nárůstu průměrné hrubé mzdy ve firemním sektoru, a to o cca 23 % za období 2019–2024.
- Pokles míry nezaměstnanosti – postupně vzniká nová vrstva podnikatelů, kteří ve svých moderních podnicích zajišťují hospodářský rozvoj.
- Přetrvává nedostatek kvalifikovaných pracovníků – chybí specializované dělnické profese a také vysokoškolsky vzdělaní odborníci (zejména technického charakteru). Nízký výskyt větších zaměstnavatelů mimo veřejný sektor.
- Ekonomická struktura Olomouce je významně orientována na veřejné služby a terciární sektor, což zvyšuje zranitelnost vůči krizím s dopadem na spotřební chování.
- V Olomouci je pracovní trh charakteristický vysokým podílem zaměstnanosti ve veřejných službách (UP, FNOI, státní a městské instituce, školství, justice a bezpečnostní složky), které dohromady zaměstnávají více než 25 tisíc ekonomicky aktivních osob. Tento sektor je stabilní a méně citlivý na ekonomické výkyvy, což je silná stránka města.
- Přetrvávají určité nesoulady na trhu práce, nicméně tyto disproporce je třeba řešit cíleně – prostřednictvím spolupráce s UP, podporou znalostní ekonomiky a přizpůsobením vzdělávací politiky budoucím potřebám.
- Atraktivita učňovských a technických oborů zůstává otázkou, avšak z hlediska města Olomouce není realistické vázat strategický rozvoj na průmyslovou výrobu. Naopak, prioritou je posílení znalostní ekonomiky, služeb a inovací, kde má město konkurenční výhodu.

Výzkum, vývoj a inovace

- Pozitivní trend v oblasti růstu výdajů na výzkum a vývoj v podnikatelském sektoru z vlastních zdrojů firem, stejně tak zvyšování počtu výzkumně-vývojových pracovníků v podnikatelském sektoru, v obou případech rychlejším tempem než v jiných krajích ČR.
- Silný potenciál k rozvoji v doménách specializace – biomedicína, life sciences, kulturní a kreativní odvětví, pokročilé materiály a technologie, optika a jemná mechanika a optoelektronika, zemědělství a čerpací a vodohospodářská technika – vyžaduje úzkou mezisektorovou a víceúrovňovou spolupráci na odstraňování bariér jako je nedostatek ploch, zdlouhavá administrace či nepřipravené podmínky pro lákání talentů.
- Silná pozice Univerzity Palackého v Olomouci v oborech přírodních, lékařských a humanitních věd, kvalitní výsledky této univerzity u projektů aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje projevující se např. ve zvyšování počtu aktivních spin-off firem.
- Moravská vysoká škola vytvořila silné zázemí business znalostí a podnikatelské podpory rozvoje, která je nezbytná pro přenos teorie do praxe.

Podnikání a podnikavost

- Vysoká podnikatelská aktivita – rostoucí počet ekonomicky aktivních subjektů (s výjimkou mikropodniků) a celkově jejich nejvyšší počet v porovnání s vybranými městy.

- Opakovaná poptávka po koordinaci aktivit na podporu systematického rozvoje hospodářského ekosystému města.
- Město Olomouc stále čelí nedostatku připravených volných ploch pro průmyslové zóny. Počet nevyužívaných brownfieldů se i díky soukromým investicím daří dlouhodobě snižovat. Revitalizace probíhá u různých typů areálů, od menších samostatných staveb až po plošně rozsáhlé lokality, přičemž klíčovou roli v tomto procesu hrají soukromí investoři.
- Růst cen nemovitostí se promítá nejen do bydlení, ale i do nákladů podnikatelů (např. pronájmů komerčních prostor).
- Zdlouhavé povoloovací procesy a složitost vlastnických vztahů vedou k nepružnosti územního rozvoje.
- Přetrvávající problémy firem vyvolané pandemií COVID-19 a válkou na Ukrajině – stále velmi vysoké náklady na energie, vážnoucí dodávky zboží/komponentů ze zahraničí. Firmy mají i přes tyto skutečnosti a postupně se projevující problémy německé ekonomiky, na kterou jsou povětšinou napojené, stále optimistický, avšak velmi opatrný výhled spočívající v mírném nárůstu obrátu a exportu (za rok 2024 vůči roku 2023). Firmy hodlají dále investovat, zejména do technologií, méně do nákupu nemovitostí a rozšiřování prostor pro podnikání, žádná z oslovených firem neuvažuje o odchodu z Olomouce.
- Město dlouhodobě komunikuje s nejvýznamnějšími institucemi (KHK, OHK, ICOK). Spolupráce města a OHK Olomouc je dlouhodobě na velmi dobré úrovni (např. návštěvy ve firmách s Radou města). Je poptávána potřeba přetavit dobré vztahy ve větší akceschopnost při řešení konkrétních problémů podnikatelů, které se dlouhodobě ukazují v pravidelných průzkumech podnikatelského prostředí zadávaných městem.
- Rostoucí počet aktivních start-ups i díky fungující síti podnikatelských inkubátorů, coworkingových center a hubů a spolupráci s veřejným sektorem, kde je prostor pro posílení agendy podpory podnikavosti. Město podporuje vznik a rozvoj start-up a spin-off firem a je členem iniciativ jako je Podnikavé Česko.
- Moravská vysoká škola dlouhodobě vzdělává mladé spoluobčany v oblasti podnikavosti, podnikání a realizace Start-ups.
- Moravská vysoká škola je součástí BEA Centra, které vytváří zázemí nejen pro vzdělanost a podnikání, ale též podmínky pro kreativitu v podnikání (mezinárodní výměnné programy).
- Vzpamatovávající se odvětví kulturních a kreativních odvětví v posledních deseti letech výrazně negativně zasáhla pandemie virového onemocnění COVID-19. Po roce 2020 však došlo k výraznému poklesu (výrazný pokles) v počtu nově vzniklých subjektů. Tento pokles je připisován pandemii COVID-19, která zasáhla odvětví závislá na fyzické přítomnosti publika/zákazníků a vedla ke ztrátě příjmů a odchodu pracovní síly. Zároveň tato situace odhalila systémové slabiny regionálního prostředí.
- V oblasti KKO přetrvává potřeba systematické podpory kompetencí klíčových aktérů (manažerských, ekonomických a právních), rozvoj vzdělávání v rámci studia na SŠ a VŠ a rámci inkubace a funkční inkubační zázemí s odpovídajícími službami, včetně propagačních a networkingových aktivit.
- Podnikatelé vnímají potřebu investic do kvalitního veřejného prostoru, který je zásadní pro jejich činnost (restaurace, kavárny, obchody apod.)

Školství

- Počet žáků v ZŠ narůstá, kapacita ZŠ se postupně upravuje v souladu s rostoucím počtem žáků, počet žáků na jednoho pedagoga v ZŠ zřizovaných městem Olomouc v posledních letech klesá, aktuální hodnota je v souladu s celorepublikovým průměrem.
- Zastaralá a podfinancovaná školská infrastruktura (MŠ, ZŠ) potřebuje větší investice do modernizace.

- Školství není dostatečně digitalizované, chybí plně digitalizovaný portál, elektronický zápis a podpora pro školy v této oblasti.
- Nedostatečné kapacity obecních dětských skupin, soukromé dětské skupiny jsou výrazně finančně nákladnější.
- Významný nárůst počtu studentů na SŠ (vč. učilišť), zájem je zejména o obory s maturitou, počet studentů na gymnáziích poklesl.
- Počet studentů a počet absolventů na VŠ v Olomouci se zvyšuje. Silné populační ročníky tlačí na kapacity univerzit a vysokých škol, které se musí připravit na riziko nedostatečné kapacity studijních oborů a ubytování, což následně tlačí na ceny komerčních bytů ve městě. Město ani UP nemají pozemky v blízkosti centra pro výstavbu nových kapacit univerzity nebo kolejí.
- Moravská vysoká škola disponuje dostatečnými kapacitami a je připravena na další rozvoj svých aktivit v rámci vysokoškolského business vzdělávání.
- Město aktivně podporuje spolupráci vědy s praxí a je zapojeno do výzkumných a inovačních projektů, což se projevuje v rostoucím počtu podporovaných subjektů a realizovaných akcí zaměřených na inovace a kulturně-kreativní odvětví, potenciál je ve významném rozšíření mezinárodní spolupráce.
- Přestože se postupně vyrovnává nesoulad mezi trhem práce a vzděláváním, přetrvává stále nedostatek, na který město aktivně reaguje např. dlouhodobou podporou polytechnické výchovy na školách.
- Chybí technické obory v Olomouci, což vede k odlivu studentů do Brna a Ostravy.
- Pozice Moravské vysoké školy Olomouc jako důležité instituce pro výchovu nové podnikatelské a manažerské generace nadále posiluje.

Kulturní a kreativní odvětví

- Kraj ve spolupráci s ICOK a městem aktualizoval studii mapující kulturní a kreativní odvětví v Olomouckém kraji. Kulturní organizace a odvětví spojená s kulturně – kreativními odvětvími se podle ní vzpamatovaly z pandemie COVIDu, která nicméně odvětví citelně zasáhla. Město Olomouc má jako přirozené centrum podle studie KKO od ICOK (*výstup projektu Aktualizace strategických materiálů v oblasti podpory KKO v OLK*) nejvyšší koncentraci KKO subjektů v kraji, což ji v kombinaci s klíčovou rolí Univerzity Palackého v Olomouci odlišuje od jiných měst.
- V centru města sídlí Moravské divadlo, Moravská filharmonie, Muzeum umění, Vlastivědné muzeum a další. Tyto instituce jsou hlavními generátory kulturní nabídky a pravidelně přitahují publikum z řad obyvatel i návštěvníků. Většina kreativních studií, galerií, designérských dílen a kulturních iniciativ má své zázemí v centru Olomouce. Ke kulturní rozmanitosti a pestrosti nabídky významně přispívají kulturní aktéři neziskového charakteru. Olomouc má zcela specifické postavení oproti obdobně velkým městům (Hradec Králové, Pardubice, Liberec), neboť zde fungují dvě nezávislá divadla (Divadlo na cucky, Divadlo Tramtarie), řada progresivních galerií, které vytváří silný a fungující network či několik festivalů s mezinárodním přesahem a velmi silnou dramaturgickou profilací (AFO, PAF, Divadelní Flora, Music Olomouc, Podzimní festival duchovní hudby, aj.).
- Nedostupnost pracovních prostor, vysoké náklady na bydlení a slabá kulturní politika města přispívají podle studie KKO k odlivu zkušených odborníků, což dlouhodobě oslabuje celý sektor.
- Hlavní výzvou pro město ve vztahu k centru města zůstává moderní marketing a turistické produkty, které by dokázaly historické jádro prezentovat nejen jako památkovou rezervaci, ale i jako živý kreativní a komunitní prostor.
- Studie KKO poukazuje na potřebu kreativního hubu v Olomouci, který by byl nejen fyzickým sdíleným místem, ale hlavně katalyzátorem mezioborové spolupráce. Rozhovory ukázaly na nedostatek ateliérů, zkušeben, dílen a komunitních míst. Olomouc postrádá dostatečně velké a flexibilní prostory pro prezentaci tvorby a kulturní akce.

- Městu chybí kreativní centrum a multifunkční centrum s větší kapacitou, které by pojmuló významnější kulturní či kongresové akce.
- Jako velmi unikátní se v případě Olomouce jeví také rozjezd platformy Kreativní Olomouc a souvisejících aktivit realizovaných v minulých letech Olomouckým krajem a zejména UP v oblasti výzkumu a podpory KKO. Úspěchy v oblasti sběru dat a zájmu o tento segment se bohužel nedaří dostatečně rychle přeměnit v praxi do přímé podpory a rozvoje KKO (zde zejména role ICOK). Aktuální studie KKO nicméně uvádí na základě výpovědi kreativců potřebu větší dynamiky této platformy, živější síťování a potřebu praktičtějších služeb.

2.2.3 Analýza SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
- Možnost čerpání prostředků z Integrované územní strategie Olomoucké aglomerace (ITI), která umožňuje financovat strategické rozvojové projekty města. - Výrazné zlepšení HDP OLK/obyv. i HPH OLK/zam. ve srovnání s ostatními kraji. - Stabilita zaměstnanosti ve veřejných službách – menší citlivost na ekonomické výkyvy oproti průmyslovým městům. - Stabilní podnikatelské prostředí s dobrou dostupností veřejných služeb a kvalitní infrastrukturou v jádru města. Existence úspěšných příkladů inovační spolupráce mezi UP, městem a firmami. - Zavádění programů na podporu podnikání a podnikavosti ze strany města a fungující spolupráce města s ICOK. - Stabilní silný rozvoj MVŠO v oblasti business oborů s cílením na podnikavost, podnikání a Start-upy. - Silná pozice UP v oborech přírodních, lékařských a humanitních věd. - UP jako klíčový zaměstnavatel a zdroj znalostního kapitálu. - Pozice MVŠO jako důležité instituce pro výchovu nové podnikatelské a manažerské generace, reagující akreditovanými studijními programy na potřeby vzdělanosti mladé generace ve vazbě na potřeby MSP a současně s demografickým vývojem připravující celoživotní vzdělávání. - Dobré napojení na akademický výzkum skrze UP a její transferové instituce (VTP, FTK, Přírodovědecká fakulta atd.) – to je např. zmíněno v hlavních zjištěních, ale SWOT to nezachycuje. - Existence několika úspěšných rozvojových zón, jako je zóna Šlechtitelů, a potenciál pro budoucí rozvoj v revitalizovaných brownfieldech (např. v areálu bývalých kasáren v Neředíně). - Nárůst počtu žáků v ZŠ. - Nárůst počtu studentů SŠ (vč. učilišť). Rostoucí počet studentů technických a přírodovědných oborů na SŠ. - Nárůst počtu studií a absolventů na VŠ. - Rozvíjející se kreativní scéna a rostoucí zájem o startupové a podnikatelské aktivity v kulturně kreativních odvětvích.	- Nedostatečná analýza a systematický rozvoj hospodářského ekosystému města. - Pomalejší růst průměrné hrubé měsíční mzdy. - Akutní nedostatek připravených volných ploch pro podnikání (přeplněné průmyslové zóny, málo využitelných plošně rozsáhlejších brownfieldů) a absence samostatné hospodářské strategie města brzdí příchod nových investic. - Výrazný růst cen nemovitostí a pozemků limituje rozvoj podnikání. Ekonomická struktura města je méně diverzifikovaná – silná závislost na terciárním sektoru a veřejných institucích (město, univerzita, FNOL). - Univerzita Palackého má silný vědecký potenciál, ale komercializace výsledků výzkumu je slabá – nízký počet spin-off firem, slabá spolupráce se sektorem malých a středních firem, chybí zájem o aktivní spolupráci s MVŠO. - Zdlouhavé povoloovací procesy, složitost vlastnických vztahů, a nepružnost vede k nepružnosti územního plánování. - Pomalejší tempo poklesu míry nezaměstnanosti než ve srovnávaných městech. - Omezená nabídka kvalifikovaných pracovních míst s vyšší přidanou hodnotou – zejména v oborech IT, technologií a moderní výroby. - Nepoměr ve financování (majorita rozpočtu jde velkým příspěvkovým organizacím). - Nedostatek pracovních prostor (ateliérů, zkušeben, dílen) a flexibilních prostor pro kulturní akce. - Chybějící kreativní centrum nebo multifunkční sál pro větší akce. - Pomalá transformace dat a výzkumů (např. z Kreativní Olomouc) do reálné podpory KKO.

• Vysoká koncentrace kulturních a kreativních subjektů v Olomouci. • Klíčová role UP v podpoře a výzkumu KKO. • Bohatá kulturní nabídka s velkými institucemi (divadla, muzea) a unikátní scénou nezávislých divadel a galerií. • Existence funkčního networku mezi nezávislými umělci a organizacemi. • Progresivní festivaly s mezinárodním přesahem (AFO, PAF, Divadelní Flora atd.). • Aktivní platforma Kreativní Olomouc a spolupráce kraje s univerzitou.	
Příležitosti	Ohrožení
• Propojení potenciálu MVŠO k vytváření Start-ups a zakládání firem s vědecko-výzkumným výstupem UP. • Růst výdajů na výzkum a vývoj a počtu výzkumně-vývojových pracovníků v podnikatelském sektoru (rychlejší tempem oproti ostatním krajům). • Vysoká podnikatelská aktivita (rostoucí počet aktivních ekonomických subjektů i start-upů). • Rostoucí poptávka po inovačních řešeních a technologiích na evropském a globálním trhu, podporovaná programy EU pro digitalizaci, zelenou transformaci a udržitelnost. • Nové dotační a investiční příležitosti z evropských a národních fondů (např. Modernizační fond, Národní plán obnovy) zaměřené na regeneraci brownfieldů, rozvoj inovační infrastruktury a podporu startupů. • Využít unikátní postavení Olomouce a její silné kulturní scény k posílení image města. • Vytvoření kreativního hubu, který by podpořil mezioborovou spolupráci. • Zlepšení marketingu a turistických produktů pro prezentaci historického centra jako živého kreativního prostoru. • Využít spolupráci s UP pro rozvoj talentů a inovačních projektů v oblasti KKO. • Rozvoj systematické spolupráce města s OHK Olomouc, Sdružením olomouckých architektů a stavitelů (SOAAS), UP, MVŠO a ICOK. • Zapojení UP a MVŠO do tvorby rozvoje hospodářského rozvoje města a podpory celoživotního business vzdělávání.	• Nárůst podílu ekonomicky neaktivního obyvatelstva. • Celosvětový růst cen energií, stavebních materiálů a nemovitostí, který zvyšuje náklady na podnikání a investice. • Přetrvávající nedostatek kvalifikovaných pracovníků (zejména VŠ technického směru a kvalifikované dělnické profese). • Přetrvávající problémy firem vyvolané pandemií COVID-19 a válkou na Ukrajině – vysoké náklady na energie, vážnoucí dodávky od dodavatelů ze zahraničí. • I přes spolupráci firem s místními SŠ a VŠ se firmám nadále nedaří nalézt nové zaměstnance. • Odliv zkušených odborníků a kreativců kvůli nedostupnosti prostor a slabé kulturní politice. • Vysoké náklady na bydlení, které ztěžují příchod nových talentů. • Pokud nebude město aktivně pečovat o podnikatelské prostředí, hrozí odchod firem a investic jinam.

• Využití mezinárodních aktivit MVŠO v oblasti byznys inovací a propojit je s podporou MSP v Olomouci.	
--	--

2.2.4 Problémová analýza a identifikace kritických oblastí

Nedostatek rozvojových ploch a bariéry pro podnikání a investice

Popis problémového okruhu: Město Olomouc se potýká s akutním nedostatkem připravených volných ploch pro podnikání a investory, což značně brzdí ekonomický rozvoj a příliv nových firem. Stávající plochy jsou často na vysoce bonitní zemědělské půdě, jejíž převod na stavební pozemky je legislativně složitý a proces zdlouhavý. Olomouc má stabilní podnikatelské prostředí, ale dostupnost vhodných prostor, připravených lokalit nebo podpůrných služeb může být pro nové podniky nebo investory limitující. Ve městě je prostor pro lepší koordinaci hospodářského rozvoje včetně prezentace města směrem ven.

Kritické oblasti:

1. Nedostatek vhodně připravených ploch pro podnikání:

- Většina dostupných pozemků nebo v územním plánu potenciálních stavebních pozemků, kde se počítá se zástavbou, je zatížena nevyřešenými majetkoprávními vztahy, nebo dalšími podmínkami (např. podmíněností Východní tangentou), a zároveň je obtížné převádění ZPF na stavební plochy. Existující průmyslové zóny jsou již téměř zaplněné.
- Převod na stavební pozemky je legislativně a časově náročný, což snižuje atraktivitu města pro investory.
- Přetrvává problém s vysokými a stále rostoucími cenami nemovitostí a stavebních parcel, které se promítají do nákladů podnikatelů a omezují tak rozvoj podnikání. Firmy plánují investovat do technologií, nikoliv do nákupu nemovitostí a rozšiřování prostor.
- Stav značně brzdí příliv nových zahraničních i tuzemských investic a má za následek nedostatečný počet nově vytvářených, perspektivních a finančně dobře ohodnocených pracovních příležitostí. Firmy nemají v rámci města kde expandovat a rozvíjet se.
- V širším zázemí Olomouce, v metropolitní oblasti, je ploch a areálů více, naráží ale na nízkou míru ochoty investorů přesouvat své aktivity mimo Olomouc.

2. Koordinace hospodářské politiky:

- Město v současnosti nevyužívá plně své kompetence v oblasti hospodářského rozvoje – chybí samostatná strategie či koncepce, která by tuto oblast systematicky řídila.
- Lepší napojení na regionální, národní a evropské iniciativy, organizace a programy by mohlo posílit vnější financování nebo přilákat nové aktéry.
- Analýza a podpora rozvoje hospodářského ekosystému města.

Nevyužitý plný potenciál výzkumných a inovačních aktivit na území města

Popis problémového okruhu: Olomouc má řadu předpokladů pro to, aby plnila roli silného regionálního centra, zejména díky UP a MVŠO a rozvinuté infrastruktuře veřejných služeb. Přesto zatím nedochází k plnému propojení potenciálu MVŠO, výzkumu, podnikání a městských politik. Inovační prostředí by mohlo být lépe podporováno a strategicky rozvíjeno.

Kritické oblasti:

1. Podpora podnikavosti a inovačního prostředí:

- V území metropolitní oblasti je i nadále potřeba podporovat technologické inkubátory, kreativní huby či jiné formy inovační infrastruktury, které systematicky ve spolupráci klíčových aktérů inovačního ekosystému podporují vznik nových firem.
- Podpora startupů a kreativních odvětví je fragmentovaná, město v tomto směru zatím nevyužívá všechny dostupné nástroje.
- Spolupráce výzkumných organizací (zejména MVŠO a UP) s aplikační sférou má potenciál k dalšímu rozvoji.

2. Propojení vědy, výzkumu a města:

- MVŠO vedle podnikavosti a podnikání umožní propojení hospodářského ekosystému města se zahraničními akademickými a business partnery.
- UP má silné výzkumné kapacity, které by bylo možné více využít pro potřeby města a regionální ekonomiky.
- Společná platforma nebo koordinovaný rámec spolupráce mezi městem, MVŠO, UP a firmami by mohl podpořit vznik nových projektů s multiplikačním efektem.

Nedostatek kvalifikované pracovní síly a odliv talentů

Popis problémového okruhu: Trh práce v Olomouci je stabilní, jeho sektorová struktura je méně dynamická ve srovnání s většími centry. Převládají tradiční odvětví a především veřejný sektor. Vyšší diverzifikace a podpora nových typů pracovních míst by mohly přispět k větší atraktivitě města pro kvalifikované pracovníky a investory.

Kritické oblasti:

1. Struktura trhu práce a sektorová závislost:

- Olomoucký kraj, a tedy i město Olomouc, čelí dlouhodobému strukturálnímu problému nedostatku kvalifikované pracovní síly, zejména v technických, řemeslných a dělnických profesích, popř. spojené s podnikáním a řízením malých a středních podniků.
- Nesoulad na trhu práce se prohlubuje vlivem stárnutí populace, nízké atraktivity učňovských oborů, digitalizací výroby a nízké míry spolupráce škol se soukromým sektorem.
- Zvyšuje se riziko omezeného rozvoje podniků, brzdění inovací, odchod mladých lidí a talentů z regionu kvůli omezeným pracovním příležitostem, a přetěžování stávajících zaměstnanců.
- Snižuje se podíl ekonomicky aktivních obyvatel a přibývá seniorů, což mění potřeby služeb i trhu práce. Vznikají nové příležitosti v oblasti péče, zdravotnictví a asistovaných technologií
- Je potřeba dlouhodobá strategie rozvoje polytechnického a praktického vzdělávání, kariérového poradenství a posílení spolupráce mezi školami, firmami a veřejnou správou.
- UP má silnou pozici v přírodních, lékařských a humanitních vědách, ale chybí technické obory.

2. Mzdy a pracovní příležitosti:

- Průměrná mzda je pod celorepublikovým průměrem, což ovlivňuje konkurenceschopnost města na trhu práce.
- Dlouhodobě podprůměrná mzdová úroveň ve srovnání s jinými krajskými městy.
- Omezená nabídka kvalifikovaných pracovních míst odráží mladé a vzdělané pracovníky od usazení.

3. Připravenost na digitální transformaci a proměny trhu práce:

- Nedostatečná integrace trendů (AI, datová gramotnost, robotika) do výuky univerzity může ohrozit konkurenceschopnost absolventů. Nedostatek kariérního poradenství, motivace a finančních nástrojů brzdí adaptaci pracovní síly na měnící se podmínky.
- Školy nejsou systematicky připraveny na využívání moderních digitálních nástrojů ve výuce. Chybí systémové napojení firem na vzdělávací instituce a nástroje duálního nebo profesního vzdělávání. Město dosud nevyužívá strategicky možnosti podpory duálního vzdělávání, odborné praxe či podnikavosti žáků a studentů.
- Mezi školami existují velké rozdíly v úrovni vybavení a metodické podpory pro rozvoj kompetencí v oblasti digitalizace a AI. Chybí podpora učitelů v oblasti digitální gramotnosti a využívání technologií.
- Automatizace a digitalizace přináší nové požadavky na dovednosti – aktuální nabídka rekvalifikací a celoživotního učení je však omezená.

4. Adaptace vzdělávacího systému na rychlost a dopady nových trendů ve společnosti:

- V některých částech města (zejména v nových obytných zónách) chybí odpovídající školská infrastruktura – hrozí lokální nesoulad kapacit MŠ a ZŠ s demografickým vývojem.
- Dochází k přeplnění některých škol a nutnosti dojíždění, zejména u škol specializovaných (jazykových, sportovních, uměleckých).
- Rekonstrukce a modernizace budov často neprobíhají v odpovídajícím tempu a rozsahu – část budov je fyzicky i technologicky zastaralá.
- Hrozí kritický nedostatek kvalifikovaných pedagogů, zejména v technických a přírodovědných předmětech, výchovném poradenství nebo speciální pedagogice. Je potřebná podpora učitelů v oblasti dalšího vzdělávání, metodické pomoci a duševní hygieny.
- Chybí jednotná platforma nebo strategický rámec pro spolupráci MVŠO a UP s městskými vzdělávacími zařízeními. Spolupráce existuje, není ale systematicky uchopená, není plně využitý potenciál vzájemných synergií.
- Město nevyužívá plný potenciál UP a MVŠO jako přirozeného partnera pro tvorbu politik v oblasti vzdělávání, digitalizace a celoživotního učení a dalších oblastí.
- Děti ze sociálně znevýhodněného prostředí stále čelí bariérám v přístupu ke kvalitní výuce, doučování, jazykům a technologiím. Podpora inkluze a práce s diverzitou je nerovnoměrná a závislá na zapálení jednotlivých škol. Absence cílené podpory pro žáky a studenty ohrožené školním neúspěchem zvyšuje riziko budoucího sociálního vyloučení.

2.3 EFEKTIVNÍ SPRÁVA A SPOLUPRÁCE

Kapitola 2.3 Efektivní správa a spolupráce zahrnuje následující tematické oblasti:

- veřejná správa vč. digitalizace,
- participace, PR a komunikace s veřejností,
- smart city,
- strategické řízení a správa města,
- vnější vztahy,
- sídelní a regionální systém.

Identifikované problémové okruhy a kritické oblasti (viz dále v textu kapitoly):

- Napjaté městské finance omezují rozvoj a zvyšují závislost na externích zdrojích:
 - Finanční limity a nejistota rozpočtu
 - Město je závislé na vnější dotační podpoře pro větší investiční projekty
- Snížená efektivita řídicích struktur a rozhodovacích procesů, včetně absence provázaného plánování:
 - Optimalizace řídicích a kompetenčních procesů magistrátu
 - Riziko nedostatku kvalifikované pracovní síly
 - Nedostatečná spolupráce uvnitř území
 - Větší provázanost a spolupráce při strategickém plánování
- Omezené využití chytrých technologií, dat a participace pro moderní řízení města:
 - Systematické zapojení veřejnosti
 - Efektivní práce s daty
 - Kyberbezpečnost důležitá pro fungování úřadu
 - Digitalizace a inovace ve veřejné správě

Vazba na tematické kapitoly Sociálně-ekonomické analýzy SMOI z roku 2024:

- Hospodářské charakteristiky
- Územní plán a urbanismus
- Finanční analýza
- Řízení města
- Smart city

Institucionálně daná témata spadají do gesce následujících odborů MMOI:

- Odbor ekonomický
- Odbor strategie a řízení
- Odbor informatiky
- Odbor kancelář primátora
- Odbor kancelář tajemníka
- Odbor ekonomický, Odbor dotačních projektů
- Odbor majetkoprávní

Vazba na strategické a koncepční dokumenty MMOI:

- Integrovaná územní strategie ITI Olomoucké aglomerace pro období 2021–2027
- Koncepce rozvoje školství statutárního města Olomouce na období 2021–2025
- Měníme Olomouc, Komunikační strategie SMOI
- Místní akční plán IV vzdělávání v ORP Olomouc
- Plán pro chytrou Olomouc
- Pravidla pro řízení příspěvkových organizací
- Sociálně-ekonomická analýza statutárního města Olomouce
- Strategie řízení akciových společností, kde je statutární město Olomouc jediným akcionářem
- Střednědobý výhled rozpočtu SMOI na rok 2026–2028
- Územně analytické podklady ORP Olomouc
- Územní plán Olomouc

2.3.1 Hlavní vývojové trendy (vnější analýza)

Aktivní zapojení aparátu měst do řešení regionálních, národních a globálních výzev

Města jsou klíčovými centry pro implementaci globálních agend a zapojení občanů do rozhodovacích procesů.

Dopady:

- Bude potřeba i nadále posilovat komunikační platformy mezi reprezentací města a regionálními partnery, včetně významných podnikatelských subjektů a zaměstnavatelů, a hledat možnosti další spolupráce.
- Řešení některých zásadních problémů města (životní prostředí, doprava, legislativa) přesahuje jeho administrativní hranice a vyžaduje roli města jako aktivního komunikátora a partnera při vyjednávání s příslušnými institucemi na krajské, národní a evropské úrovni.
- Rozšiřující se geografické nerovnosti mezi územími v České republice, resp. Olomouckém kraji mohou přispívat k socio-politické polarizaci společností.

Rychlá digitální transformace veřejné správy a služeb

Rychlý pokrok v digitalizaci, automatizaci a rozvoj umělé inteligence zásadně mění ekonomiku, společnost i veřejnou správu.

Dopady

- Nahrazování fyzických procesů informačními a komunikačními technologiemi nebo vznikem nových služeb s digitální složkou.
- Potřeba neustálého zvyšování digitálních dovedností zaměstnanců magistrátu i občanů, aby se zajistilo efektivní využívání nových digitálních služeb a nástrojů.
- Předpokládané využití prvků automatizace, pokročilé analýzy dat a znalostí, stejně jako implementace umělé inteligence (AI) do chodu úřadu pro automatizaci procesů, tvorbu dokumentů, na podporu rozhodování apod.
- Růst zapojení občanů do politických procesů prostřednictvím nových technologií.
- Rostoucí kybernetická rizika pro data, soukromí, identity, majetek apod.
- Změna způsobu práce (kombinované formy práce na dálku, ze sdílených prostor, prvky nomádství apod.).
- Nárůst společenských nerovností v důsledku nerovného přístupu k technologiím.

2.3.2 Vnitřní analýza

- Statutární město Olomouc zřizuje celkem 37 příspěvkových organizací, nově byly zřízeny od září 2024 Sociální služby města Olomouce a od ledna 2025 došlo ke zřízení příspěvkové organizace Moravské divadlo a Moravská filharmonie sloučením organizací Moravského divadla a Moravské filharmonie.
- Statutární město Olomouc je 100 % vlastníkem 6 akciových společností, přičemž tyto společně s městem tvoří Koncern a určitý podíl na akciích má město v dalších 3 akciových společnostech.
- Finanční náklady na činnost městských společností a organizací mají významný podíl na výdajích z městského rozpočtu, v roce 2023 je jednalo o 55,14 % z celkových výdajů města.
- Mezinárodní spolupráci rozvíjí město Olomouc s celkem 13 partnerskými městy, nově od předešlého strategického plánu pro roky 2018–2025 byla navázána spolupráce s městskou částí Berlína – Treptow Köpenick.
- Počet odborných komisí Rady města Olomouce pro volební období 2022–2026 v porovnání s předešlým obdobím snížil z 18 na 13.
- V porovnání s předešlým strategickým plánem na období 2018–2025 došlo ke změně počtu odborů Magistrátu města Olomouce, jejich počet se navýšil z 22 na 25.
- Rada města Olomouce zřídila pro volební období 2022–2026 nově oddělení sportu a správy sportovních zařízení, které spadá do přímé řídicí působnosti náměstkyně primátora.
- Město Olomouc rozvíjí prvky participace občanů skrze projekty jako např. „Měníme Olomouc“ či specifické dotační programy. V rámci přípravy investičních projektů je snaha o zapojení široké veřejnosti.
- Olomouc je hlavním lídrem ITI Olomoucké aglomerace, centrem integrovaného nástroje, spolupracuje s městy v rámci aglomerace. Má zkušenosti s řízením velkého počtu projektů a koordinací spolupráce mezi mnoha partnery z území.
- Potenciál využití ITI jako nástroje ke zmírnění finančních limitů města.
- Město jako nositel za aglomeraci participuje na mezinárodních projektech.
- Město systematicky věnuje pozornost systému řešení kyberbezpečnosti.

2.3.3 Analýza SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
• Posilování vnějších vazeb rozvojem mezinárodní spolupráce (partnerská města). • Digitální nástroj Portál Olomoučana. • Zřízení specializovaného GIS pracoviště a aplikace Mapový portál. • Spolupráce města s výzkumnými pracovišti a inovačními firmami. • Existence strategického dokumentu Plán pro chytrou Olomouc (2021) a realizace dílčích Smart City projektů (např. dopravní systémy, GIS, Portál Olomoučana). • Olomouc je hlavním lídrem ITI Olomoucké metropolitní oblasti a nositelem implementace integrovaných teritoriálních investic. Má dlouholetou zkušenost s implementací tohoto nástroje. • Možnost čerpání prostředků z Integrované územní strategie Olomoucké aglomerace (ITI), která umožňuje financovat strategické rozvojové projekty města. • Aktivní spolupráce s UP a dalšími výzkumnými institucemi v oblasti sběru a analýzy dat. • Zkušenosti magistrátu s participativními nástroji a některými formami zapojování veřejnosti do rozhodování. • Růst zájmu odborné i laické veřejnosti o digitalizaci městských služeb a využívání moderních technologií. • Systematická pozornost věnována systému řešení kyberbezpečnosti.	• Dlouhodobé úvěrové zatížení města do roku 2038. • Nedostatečná uživatelská přívětivost některých koncepčních dokumentů • Modernizace softwarových nástrojů. • Nedostatečné tempo budování eGovernmentu a elektronizace vnitřního chodu úřadu. • Očekávané záporné saldo rozpočtu a vysoké provozní náklady majetku. • Malá předvídatelnost t a úbytek externích finančních zdrojů. • Neefektivní alokace finančních prostředků. • Neefektivní horizontální spolupráce v rámci měst, pomalé rozhodování v rámci magistrátu, chybí odborná kompetence a kapacita dělat kvalifikovaná rozhodnutí u větších projektů. • Přetrvávající rezervy v participaci veřejnosti. • Nedostatečná a neefektivní práce s daty. • Nedostatečná integrace digitalizace a moderních technologií do vzdělávání a rozvoje digitálních kompetencí.
Příležitosti	Ohrožení
• Možnost využívat dostupné dotační programy pro spolufinancování vybraných investičních akcí, pokud bude mít město možnost pružně reagovat na vyhlášené výzvy a včas a cíleně připravovat projekty. • Využití ITI jako klíčového nástroje pro spolufinancování investičních projektů města. • Práce s daty, jejich systematický sběr a sledování trendového vývoje pro efektivnější řízení městských služeb a strategické plánování. • Vzdělávání zaměstnanců magistrátu a rozvoj jejich digitálních kompetencí. • Posílení spolupráce s technologickými	• Přetrvávající nedostatek finančních prostředků pro realizaci rozvojových potřeb. • Zatížení rozpočtu a navýšení dluhové zátěže v případě financování dalších významnějších investičních akcí. • Úbytek finančních prostředků pro rozvoj města v důsledku poklesu objemu financí v rámci dotačních fondů či RUD. • Klesající provozní saldo. • Rychlý technologický vývoj převyšující tempo adaptace města, zaměstnanců i obyvatel. • Riziko digitálního vyloučení znevýhodněných skupin obyvatel.

firmami, startupy a univerzitami, včetně veřejně-soukromých partnerství. • Čerpání národních a evropských dotačních prostředků na digitalizaci a smart řešení. • Zavádění umělé inteligence a automatizace pro efektivnější správu města a podporu rozhodování. • Dlouhodobé plánování investic (evidence potřeb, schází rozhodovací proces a systém z hlediska dlouhodobých investic 7+ let) – obnova vodohospodářské infrastruktury.	• Pokračující kybernetické útoky v rámci geopolitické situace.
---	--

2.3.4 Problémová analýza a identifikace kritických oblastí

Napjaté městské finance omezují rozvoj a zvyšují závislost na externích zdrojích

Popis problémového okruhu: Mezi hlavní výzvy patří finanční limity na straně města, menší míra koordinace a optimalizace procesů v rámci magistrátu. Rovněž přetrvávající bariéry v systematickém zapojování veřejnosti a využívání dat pro rozhodování. Dlouhodobé úvěrové zatížení a nepředvídatelnost externích finančních zdrojů, spolu s vysokými provozními náklady na majetek města, vytvářejí tlak na rozpočet a omezují investiční kapacity.

Kritické oblasti:

1. Finanční limity a nejistota rozpočtu:

- Nedostatek finančních prostředků pro rozvojové potřeby, kdy se město potýká s nedostatkem finančních prostředků pro realizaci rozvojových potřeb. Předpokládá se záporné saldo rozpočtu v průměrné výši 89 milionů Kč na roky 2025–2027, což může značně ovlivnit investiční možnosti města v důsledku splácení přijatých úvěrů.
- Nárůst majetku města souvisí s vysokými provozními náklady. Ačkoliv se městu od roku 2021 daří udržovat podíl dluhu pod zákonem požadovanou hranicí 60 %, plánování dalších významných investičních akcí vyžaduje důkladné zvážení možností financování, aby nedošlo k výraznému zatížení rozpočtu a navýšení dluhové zátěže. Majetek města je z části ve špatném stavu a jeho správa je drahá a ne hospodárná. Procesně a kompetenčně je správa městského majetku zajišťována prostřednictvím několika jednotlivých odborů Magistrátu, a tudíž značně roztříštěna.

2. Město je závislé na vnější dotační podpoře pro větší investiční projekty:

- Nepředvídatelnost státních investičních zdrojů, agend přenesené působnosti a konsolidačních opatření je mimo kontrolu města a vytváří tlak na stabilitu rozpočtu (provozní, investiční dotace). Pokud ve střednědobém plánu nejsou pokryty prostředky a chybí rozhodnutí o dotacích, nelze připravovat, soutěžit ani čerpat desítky až stovky milionů korun. K tomu se přidává úbytek finančních prostředků pro rozvoj města v důsledku poklesu objemu financí v dotačních fondech.

Snížená efektivita řídicích struktur a rozhodovacích procesů, včetně absence provázaného plánování

Popis problémového okruhu: Současné řídicí struktury a procesy magistrátu, včetně nárůstu počtu odborů a roztříštěných kompetencí, snižují efektivitu rozhodování a spolupráce napříč městskými organizacemi a aktéry v území.

Kritické oblasti:

1. Optimalizace řídicích a kompetenčních procesů magistrátu:

- Jednání pracovních skupin poukázaly na potřebu optimalizace rozhodovacích a kompetenčních procesů úřadu magistrátu. Zvýšení počtu odborů magistrátu z 22 na 25 a gesční řízení úřadu dle jednotlivých náměstků komplikuje

rozhodování a vytváří roztržitost kompetencí, vyšší časovou náročnost při rozhodování a realizaci.

2. Riziko nedostatku kvalifikované pracovní síly:

- Z pohledu samosprávných celků roste v posledních letech riziko neúspěchu v náboru vhodných pracovníků do úřednických pozic. Především se jedná o specializované a kvalifikované pozice, kdy města nemohou nabídnout odpovídající finanční ohodnocení. Tito specialisté uvnitř úřadu následně chybí a tím se vytrácí možnosti měst soustředit se na řešení dlouhodobých problémů.

3. Nedostatečná spolupráce uvnitř území:

- Existuje nedostatečná provázanost mezi městem, krajem a dalšími investory, zejména v oblasti infrastruktury sociální péče, středních škol, integrované dopravy a nakládání s odpady. Je potřeba posílit přenos informací a mezioborovou spolupráci. I když došlo k odpolitizování akciových společností a zavedení koncernového modelu řízení s KPI pro jejich představenstva, mezioborová povaha některých záležitostí znamená, že jednotlivé společnosti musí jednat s více aktéry a odbory, což komplikuje efektivitu, což souvisí s roztržitostí kompetencí ve správě majetku prostřednictvím jednotlivých odborů.
- U příspěvkových organizací vyplývají z legislativy pro jejich zřizovatele četné povinnosti, kdy komplexní a koncentrovaný finančně ekonomický i koncepčně řídicí a strategický výkon funkce zřizovatele vykonávají u sociální organizace odbor sociálních věcí, u školských organizací odbor školství a u ostatních příspěvkových organizací odbor strategie a řízení, přičemž pro tyto činnosti jsou Radou města schválena příslušná Pravidla.

4. Větší provázanost a spolupráce při strategickém plánování:

- Přestože systém řízení a plánování prošel změnou, je stále limitován rozpočtovými pravidly a příjmy. Koncepční a investiční plánování by mělo být sladěno, s důrazem na smysluplnost záměrů z dlouhodobého hlediska a jejich návaznost na reálné možnosti rozpočtu města. Strategický plán by měl mít omezený počet priorit, které město dokáže ovlivnit, s měřitelnými milníky a pravidelným vyhodnocováním. Měl by být provázaný s dlouhodobými investičními záměry města a prioritizovat je.

Omezené využití chytrých technologií, dat a participace pro moderní řízení města

Popis problémového okruhu: Navzdory probíhajícím aktivitám v oblasti digitalizace a snahám o zapojování veřejnosti existují výrazné mezery v systematickosti, efektivitě a koordinaci těchto procesů. Chybí komplexní přístup k využívání dat pro rozhodování, strategické plánování i komunikaci s občany. Kybernetická bezpečnost a adaptace na nové technologie, včetně umělé inteligence, nejsou zatím dostatečně řešeny.

Smart City představuje komplexní přístup k řízení města, který propojuje moderní technologie, sběr a využívání dat, digitalizaci služeb a participaci obyvatel s cílem zvyšovat kvalitu života, konkurenceschopnost ekonomiky a udržitelnost. V Olomouci již existují dílčí projekty a strategické dokumenty (např. Plán pro chytrou Olomouc, 2021), přesto však chybí jednotná a koordinovaná strategie Smart City, která by propojila aktivity napříč sektory. Zůstávají nevyužitě příležitosti, což zpomaluje digitální transformaci města a jeho adaptaci na rychle se měnící technologické a společenské trendy.

Kritické oblasti:

1. Efektivní práce s daty:

- Indikátory a procesy pro poskytování dat nejsou systematicky využívány; datová spolupráce mezi odbory, ITI a Univerzitou Palackého v Olomouci se uplatňuje jen částečně.
- V souvislosti se softwarem jsou nedostatečné nástroje pro rychlou a intuitivní dostupnost dat v rámci úřadu, což snižuje jejich využitelnost při operativním i strategickém rozhodování.

2. Systematické zapojení veřejnosti:

- Zájem veřejnosti o participaci je proměnlivý a často se omezuje na témata s bezprostředním dopadem na obyvatele; koncepční dokumenty bývají pro veřejnost hůře srozumitelné.
- Existuje prostor pro efektivnější naplňování manuálu participace, který má město zpracovaný. Tím by se aktivněji a systematicky podporovala informovanost a včasné zapojení obyvatel. Zapojení veřejnosti může prodloužit přípravu projektů, zejména pokud se aktivní diskuse rozvine až ve fázi realizace, kdy dochází k požadavkům na změny. Je potřeba nastavit parametry a míru využívání pro vhodné účely.

3. Kyberbezpečnost důležitá pro fungování úřadu:

- Rostoucí kybernetická rizika představují významnou hrozbu pro bezpečnost dat, soukromí i fungování úřadu.
- Potenciál umělé inteligence pro zefektivnění činnosti úřadu není zatím systematicky zkoumán.

4. Digitalizace a inovace ve veřejné správě:

- V letech 2024–2026 prochází základní infrastruktura ICT obnovou, což ovlivňuje stav digitalizace agend.
- Ačkoli existují silné stránky (Portál Olomoučana, GIS pracoviště), tempo digitalizace magistrátu zaostává za jinými sektory, open data, monitoring síťového provozu či propojení digitálních služeb zatím nejsou plně implementovány. Chybí softwarová a datová provázanost služeb pro obyvatele i návštěvníky města (např. jednotná karta pro MHD, kulturní a sportovní akce).
- Spolupráce s technologickými firmami, startupy a akademickou sférou není systematická a často končí u jednotlivých projektů bez návaznosti. Málo je testováno formou pilotních projektů s následnou možností škálování na celé město.
- Digitalizace, automatizace a robotizace a technologie AI mění strukturu pracovního trhu, město podporuje rozvoj potřebných digitálních dovedností, tempo změn je ale vyšší než adaptabilita pracovní síly.
- Vysoké tempo aplikace nových technologií přináší riziko digitálního vyloučení, které se týká zejména znevýhodněných skupin obyvatel (senioři, nízkopříjmoví, osoby s nižší digitální gramotností).

2.4 MĚSTO PRO VOLNÝ ČAS

Kapitola 2.4 Město pro volný čas zahrnuje následující tematické oblasti:

- cestovní ruch,
- kultura,
- sport,
- volný čas,
- marketing a rozvoj značky.

Identifikované problémové okruhy a kritické oblasti (viz dále v textu kapitoly):

- Nižší atraktivita a diverzita turistické nabídky města včetně slabší identity a omezené infrastruktury pro rozvoj různých forem cestovního ruchu:
 - Krátká délka pobytu a nízká atraktivita pro vícedenní návštěvy
 - Slabá identita a marketing města jako destinace
 - Chybějící moderní atraktivita a nabídka pro aktivní, zážitkový a rodinný turismus
 - Omezená cykloturistická a outdoorová infrastruktura
 - Nedostatek kapacit pro rozvoj kongresové a eventové turistiky
- Nízká koordinace, propagace a moderní přístup v kultuře, snižující její celoroční atraktivitu a dosah:
 - Nerovnoměrné rozložení kulturních akcí v průběhu kalendářního roku
 - Nízká koordinace kulturních aktivit a institucí
 - Slabá marketingová podpora kulturní nabídky města
 - Nízké zapojení moderních technologií a digitálních nástrojů v kulturním sektoru
- Kapacitně a technicky nevyhovující sportovní infrastruktura omezující rozvoj aktivního životního stylu a pořádání významných sportovních akcí ve městě:
 - Zastaralá a nevyhovující sportovní infrastruktura
 - Chybějící strategie pro rozvoj aktivního životního stylu
 - Nízká kapacita pro pořádání sportovních akcí mezinárodní úrovně

Vazba na tematické kapitoly Sociálně-ekonomické analýzy SMOI z roku 2024:

- Cestovní ruch
- Kulturní a kreativní odvětví
- Volnočasové aktivity, kulturní a sportovní zařízení
- Finanční analýza
- Řízení města

Institucionálně daná témata spadají do gesce následujících odborů MMOI:

- Odbor kultury a cestovního ruchu
- Odbor kancelář primátora
- Oddělení sportu a správy sportovních zařízení

Vazba na strategické a koncepční dokumenty MMOI:

- Integrovaná územní strategie ITI Olomoucké aglomerace pro období 2021–2027
- Koncepce podpory sportu a pohybu 2022–2027
- Management plán památky zapsané na seznamu světového dědictví
- Měníme Olomouc, Komunikační strategie SMOI
- Program regenerace městské památkové rezervace Olomouc
- Sociálně-ekonomická analýza statutárního města Olomouce
- Strategie rozvoje cestovního ruchu města Olomouce 2022–2027
- Strategie rozvoje kultury a kreativních průmyslů města Olomouce na období 2022–2027
- Střednědobý výhled rozpočtu SMOI na rok 2026–2028
- Územní plán Olomouc

2.4.1 Hlavní vývojové trendy (vnější trendy)

Rychlý pokrok v digitalizaci, automatizaci a rozvoj umělé inteligence

Rychlý pokrok v digitalizaci, automatizaci a rozvoj umělé inteligence znamená především současné nahrazování lidské práce a procesů technologiemi.

Dopady:

- Rozšíření možností využití smart technologií a sociálních sítí v rámci propagace a prezentace města Olomouce jako turistického cíle a centra kulturního a sportovního dění.
- Možnosti vývoje a rozvoje nových produktů a služeb.

Změny demografické struktury, společenských hodnot a preferencí

Potřeba adaptovat kulturní, sportovní a volnočasové zařízení na měnící se životní styl, demografickou strukturu a nové trendy.

Dopady:

- Potřeba mapovat měnící se preference a adaptivně na ně reagovat flexibilně v čase.
- Změny společenských hodnot se projevují narůstajícím individualismem, důrazem na zážitky, ekologickou šetrností a zdravým životním stylem.
- Zvýšený zájem o autentické, lokální a na míru upravené zážitky a o menší, inovativní iniciativy zdola v oblasti cestovního ruchu, kultury a sportu (např. zážitková turistika, řemesla apod.) s pokročilým využitím dat.
- Nutnost adaptace nabídky volnočasových, kulturních a sportovních aktivit na potřeby starších obyvatel a zajištění bezbariérovosti a dostupnosti pro všechny věkové a sociální skupiny a pro mezinárodní komunitu.
- Pandemie COVID-19 ovlivnila chování turistů, což se projevuje zvýšenou citlivostí na hygienické a bezpečnostní standardy.
- Obecný trend poklesu fyzické aktivity a nárůstu civilizačních chorob, což podtrhuje potřebu dostupných a rozmanitých sportovních a volnočasových zařízení.

2.4.2 Vnitřní analýza

Památky

- Historické centrum Olomouce je druhou nejrozsáhlejší městskou památkovou rezervací (po Praze), na ploše 86,79 ha se nachází 278 nemovitých kulturních památek, včetně čtyř národních kulturních památek a jedné památky zapsané do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví. Mimo památkovou rezervaci se nachází ještě dalších 81 kulturních památek. Památka Olomoucký hrad a Arcidiecézní muzeum je označována značkou Evropské dědictví.
- Značná část kulturních památek Olomouce není veřejnosti běžně přístupná, protože jde často o objekty určené k bydlení.

Kultura

- Výše výdajů z rozpočtu města Olomouce na kulturu je nadprůměrná, nicméně meziročně rozkolísaná a nelze u ní zachytit jednoznačný trend.
- Pokračují práce na modernizaci, opravách a revitalizacích stávající infrastruktury v oblasti kultury, sportu a cestovního ruchu.
- Moravské divadlo Olomouc a Moravská filharmonie Olomouc se zotavily z covidového období a po organizační změně budou do nové sezóny vstupovat jako jedna společná organizace. Vzhledem k tomu, že většina finančních prostředků na kulturu z rozpočtu města je alokována těmito organizacím, je tento model, někdy nazývaný jako „velké příspěvkovky vs zbytek“ předmětem kritiky i ze strany menších a nezávislých subjektů. Nedávné sloučení těchto dvou velkých institucí je i nadále vnímáno nejednoznačně (považováno klíčovými aktéry na jedné straně jako úspěch pro zajištění finanční stability, ale také jako nevhodné řešení z hlediska dlouhodobé koncepce).
- Nízká provázanost mezi Statutárním městem Olomouc a Olomouckým krajem při plánování akcí a při kooperativním financování v oblasti živého umění.
- Významnou roli ve vztahu ke vzdělávání, komunitnímu životu, bezpečnosti a sociální oblasti hraje Knihovna města Olomouce. Knihovna buduje místo k setkávání / studovně / realizaci aktivit pro mladé. Takové místo pro mladé v Olomouci chybí, jeho vznik je podporován i sociálním odborem města. Mladí budou mít možnost tam trávit čas např. mezi kroužky. Knihovna nabízí také programy pro seniory. Knihovně roste počet registrovaných čtenářů a počet výpůjček.
- Prostorová dostupnost kulturně komunitních zařízení pro obyvatele v Olomouci je na území města povětšinou dobrá, problematičtější je v okrajových částech města.
- Absence velkého mainstreamové eventu (akce) celorepublikového významu (koncert, festival apod.).
- Město Olomouc je partnerem i iniciátorem řady kulturních akcí a pravidelně o nich informuje na svých webových stránkách.
- Většina aktivních subjektů v oblasti kultury má výraznou tendenci soustředit se do centra města.

Sport

- Bylo identifikováno nerovnoměrné rozdělení sportovišť na území města.
- Roste podpora sportovních organizací, mládeže a sportovních akcí ze strany města.
- Probíhá živá diskuse o nové multifunkční sportovní hale a možnostech jejího financování.

Návštěvnost města a hromadná ubytovací zařízení

- Cestovní ruch dle Regionálního satelitního účtu z roku 2025 (data z roku 2023) představoval 1,9 % podílu na celkové hrubé přidané hodnotě cestovního ruchu kraje (před pandemií cca 2,3 %) a tvořil 3,9 % podílu hrubé přidané hodnoty cestovního

ruchu v České republice. Ve srovnání s jinými kraji jde o podprůměrnou výkonnost. V cestovním ruchu v Olomouckém kraji bylo zaměstnáno 10 403 osob, což představovalo 3,5 % na celkové zaměstnanosti v kraji. I v tomto ohledu se jedná spíše o podprůměrné srovnání. Turistický ruch není dominantním odvětvím ekonomiky regionu. Přirozeným centrem regionu pro cestovní ruch je město Olomouc, jak díky svým historickým a památkovým hodnotám, tak díky aktivní kulturní a volnočasové nebo kongresové nabídce. V Olomouci se také nachází nejnavštěvovanější atraktivity v kraji.

- Počet návštěvníků Olomouce narůstá, v roce 2024 město navštívilo 238 245 turistů, nejvíce v posledních osmi letech. Olomouc tak navštívilo podstatně více turistů než srovnatelná krajská města České Budějovice, Hradec Králové, Liberec či Ústí nad Labem.
- Nejvíce zahraničních návštěvníků přijíždí ze Slovenska, Polska a Německa. Nejdelší pobyty v Olomouci tráví turisté z Pyrenejského poloostrova, Číny a Itálie.
- Mezi nejnavštěvovanější turistické cíle na území Olomouce patří Zoologická zahrada Olomouc, Aquapark Olomouc a Sbírkové skleníky, botanická zahrada a rozárium, které patří k nejnavštěvovanějším cílům i v rámci Olomouckého kraje.
- Kapacita hromadných ubytovacích zařízení v posledních letech postupně vzrůstá. Olomouc disponuje s výjimkou dopadů sezónních velkých akcí dostatečnou kapacitou ubytovacích zařízení v širokém kvalitativním rozpětí. Ve městě sice není hotel nejvyšší (pětihvězdičkové) kategorie, hosté však mohou využít 14 čtyřhvězdičkových hotelů, případně 10 tříhvězdičkových. K dispozici jsou i úspornější varianty ubytování (penziony, ubytovny včetně vysokoškolských kolejí, kemp).
- Od roku 2017 se postupně navyšoval ukazatel průměrného počtu přenocování (2017 – 1,6, 2024 – 1,8 dne). I tak jde ale o nízkou hodnotu, navíc ve srovnání s předchozím rokem 2023 (1,9) došlo v roce 2024 opět k mírnému poklesu. Vyšší byl v roce 2024 nejen celostátní průměr (2,5) a průměr Olomouckého kraje (2,9), ale dokonce i průměr ORP Olomouc (2,2). Hodnoty průměrného počtu přenocování se však v roce 2024 ve srovnání s rokem 2023 mírně snížily i za průměr Olomouckého kraje a ORP Olomouc.
- Olomouc je stále vnímána převážně jako jednodenní destinace. Chybí moderní atrakce, širší nabídka volnočasových aktivit a inovace v cestovním ruchu, které by motivovaly návštěvníky k delším pobytům.
- Olomouc v posledních letech realizuje a koordinuje úspěšné marketingové kampaně, které získaly významná ocenění (např. „Olomouc, to musíte...“, „Olomouc – Okouzlí vás!“, „Vánoční Olomouc“). Díky spolupráci aktérů v oblasti destinačního managementu se daří připravovat nové projekty, společné prezentace na veletrzích i press- a fam-tripy, stejně jako rozvíjet turistické produkty typu Olomouc Region Card. Přesto však zůstává výzvou posílení dlouhodobé konzistence, a ještě větší viditelnosti identity města na národní i mezinárodní úrovni.
- Olomouc v posledních letech rozvíjí moderní formy prezentace a zážitků – nabízí tematické balíčky (Filmová Olomouc, Olomouc plná chutí a vůní), pořádá velké akce typu Olomoucký tvarůžkový festival a připravila speciálního průvodce pro mobilní fotografii (Olomouc okem objektivu). Turisté mohou využít aplikaci TourStories, nově i mezinárodní platformu SmartGuide, a k dispozici je řada herních aplikací (např. Zachraň olomouckou pevnost, Olomoucký stroj času, Mozart v karanténě). Digitalizací prošla také Olomouc region Card, která propojuje kulturní instituce s turistickou nabídkou. Mstu i přesto chybí atraktivity, které by dokázaly systematicky prodloužit dobu pobytu a oslovit širší spektrum návštěvníků.

2.4.3 Analýza SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
• Výjimečný potenciál cestovního ruchu; město s druhou nejrozsáhlejší a nejstarší památkovou rezervací a s celou řadou významných kulturních, historických, církevních či vojenských památek (vč. památky UNESCO); potenciál především pro rozvoj kulturně-poznávacího CR. • Existence nadregionálních turistických atraktivit a cílů přispívajících k rozvoji cestovního ruchu: ZOO Olomouc, výstaviště Flora Olomouc atd. Komplexní rozvoj cyklo-dopravy a cyklo-infrastruktury v regionu/kraji, zvyšování bezpečnosti cyklodopravy ve městě. • Historické parky – zelený prstenec kolem historického centra města. • Nárůst kapacit ubytovacích zařízení, postupné rozvíjení doprovodných služeb v rámci jejich nabídky. • Celkový nárůst hostů v hromadných ubytovacích zařízeních i počtu jejich přenocování. • Aktivní využívání moderních trendů v cestovním ruchu – rozvoj digitálních nástrojů a mobilních aplikací (např. TourStories, SmartGuide, herní aplikace o Olomouci), tematických turistických produktů (Filmová Olomouc, Olomouc plná chutí a vůní, Olomouc okem objektivu) a úspěšné pořádání atraktivních akcí jako Olomoucký tvarůžkový festival; modernizace a digitalizace projektu Olomouc region Card. • Dobře hodnocené TIC jak z pohledu vybavenosti, tak pracovníků. • Živá kulturní scéna a dějiště významných kulturních a společenských festivalů a eventů jako Academia Film Olomouc (AFO), Divadelní Flora, PAF – Přehlídka filmové animace a současného umění, Olomouc (o)žije, tvarůžkový festival, adventní trhy apod., což posiluje mezinárodní renomé i akademickou atmosféru města. • Silné kulturní instituce – Moravské divadlo a Moravská filharmonie, knihovna, galerie, malá divadla, muzea, Pevnost poznání. • Aktivní univerzitní publikum s přibližně 25 000 studenty (nejvyšší hustota studentů ve střední Evropě).	• Návštěvnost města i jednotlivých turistických cílů nedosahuje silných a vysoce navštěvovaných destinací a atraktivit v ČR nebo v rámci středoevropského prostoru. • Olomouc je stále vnímána převážně jako jednodenní destinace. Chybí moderní atrakce, širší nabídka volnočasových aktivit a inovace v cestovním ruchu, které by motivovaly návštěvníky k delším pobytům. • Nejednoznačné vnímání Olomouce jako turistické destinace. • Chybějící moderní atraktivity pro trávení aktivní dovolené, zážitkový turismus a atraktivit pro děti. • Nízké povědomí o regionu jako cykloturistické destinaci. • Omezené kapacity ubytování nižší kategorie, kempů. • Horší dopravní dostupnost pro zahraniční turisty ze vzdálenějších destinací (větší vzdálenost k mezinárodním letištím). • Potenciál kongresové turistiky limitován nedostatečnou kapacitou kongresových hotelů i sálů. • Absence systematické dotační podpory kongresů a konferencí ze strany města. • Nízká koordinace větších kulturních a společenských akcí. • Nerovnoměrná návštěvnost a rozložení konání významných akcí v jednotlivých měsících roku. • Absence velkého mainstreamové eventu (akce) celorepublikového významu (koncert, festival apod.) • Chybějící hala pro pořádání větších kulturních akcí/koncertů. • Zastaralost nebo absence některých sportovišť pro profesionální i amatérský sport (např. zastaralý zimní stadion, chybějící haly pro míčové sporty apod.). • Nedostatek parkovacích kapacit pro návštěvníky města zejména v atraktivnějších měsících roku. • Nevyužitý prostor historické Tržnice, málo využívané příležitosti letního kina a další stávající kulturní infrastruktury. • Nízká provázanost mezi OLK a SMOI při

• Přítomnost profesionálních extraligových a prvoligových klubů v řadě sportů (hokej, fotbal, basketbal, futsal, házená, florbal). Úspěchy v individuálních sportech. • Atraktivní sportovní akce s mezinárodní reputací – Mattoni ½Maraton Olomouc, parkurové závody CSI3*-W Olomouc. • Akademik sport centrum, nabízející řadu sportovišť a sportovních aktivit pro studenty a zaměstnance univerzity.	plánování akcí a při kooperativním financování v oblasti živého umění. • Málo intenzivní kooperace mezi zřizovanými a nezřizovanými institucemi
Příležitosti	Ohrožení
• Centrální poloha a dobrá dopravní dostupnost (s výjimkou větší vzdálenosti k mezinárodním letištím) je příležitostí pro další růst návštěvnosti města. • Potenciál růstu významu cestovního ruchu pro ekonomiku města a celého regionu. • Zviditelnění města ve sdělovacích prostředcích, na internetu apod. • Nové vazby na operátory nových, vzdálených trhů – Čína, Jižní Korea, Japonsko, ... • Zájem o aktivní a zdravý styl života – rostoucí poptávka po turistických produktech spojených s outdoorovými a wellness aktivitami. • Potenciál pro rozvoj gastro turistiky, filmové turistiky, kongresové turistiky a církevní turistiky. • Existence fungujících platforem pro koordinaci v rámci kultury i cestovního ruchu. • Potenciál náplavky a břehů řeky Moravy a okolí Klášterního Hradiska pro rozvoj rekreační zóny. • Potenciál parků pro rozvoj volnočasových aktivit a pořádání eventů.	• Podcenění zásadního významu tvorby nových a inovovaných produktů cestovního ruchu a neschopnost vytvoření cílených produktů a produktových balíčků. • Nízký rozpočet na budování brandu a marketing destinace. • Citlivost sektoru cestovního ruchu na zvraty v ekonomice, nízké průměrné mzdy v tomto sektoru. • Silící pozice a rozvoj konkurenčních regionů ve vztahu k trhu cestovního ruchu. • Omezení finančních zdrojů na kulturu a cestovní ruch. • Nedostatek finančních prostředků a nízká úroveň prioritizace obnovy sportovní infrastruktury.

2.4.4 Problémová analýza a identifikace kritických oblastí

Nižší atraktivita a diverzita turistické nabídky města včetně slabší identity a omezené infrastruktury pro rozvoj různých forem cestovního ruchu

Popis problémového okruhu: Olomouc má výjimečný potenciál stát se silnou kulturně-poznávací turistickou destinací s bohatým historickým dědictvím a pestrou nabídkou atraktivit, jako jsou kulturní památky včetně památky UNESCO, ZOO, výstaviště Flora či rozsáhlý systém městských parků. Přes rostoucí počet návštěvníků i přenocování se však město potýká s dlouhodobými bariérami rozvoje cestovního ruchu. Mezi bariéry patří nedostatek moderních atrakcí, omezená nabídka volnočasových aktivit pro rodiny s dětmi a aktivní turisty, ale také slabé marketingové uchopení značky města. Chybí systematický přístup k rozvoji produktů, infrastruktury i cílené propagaci.

Kritické oblasti:

1. Krátká délka pobytu a nízká atraktivita pro vícedenní návštěvy:

- Olomouc je často vnímána jako jednodenní turistický cíl, což je důsledkem omezené nabídky zážitků a atraktivit motivujících k delšímu pobytu. Turisté navštíví historické centrum, ale následně pokračují jinam. Tento trend oslabuje ekonomický přínos cestovního ruchu pro město a jeho podnikatele.

2. Slabá identita a marketing města jako destinace:

- Značka Olomouce není dostatečně známá ani jasně profilovaná na národní a zejména mezinárodní úrovni.
- Zůstává výzvou posílení dlouhodobé konzistence a ještě větší viditelnosti identity města na národní i mezinárodní úrovni.
- Chybí také strategická koordinace mezi aktéry v oblasti destinačního managementu.

3. Chybějící moderní atraktivity a nabídka pro aktivní, zážitkový a rodinný turismus:

- Město nemá dostatečné zázemí pro zážitkový a aktivní cestovní ruch – chybí interaktivní muzea, tematické stezky či parky, adrenalinové nebo rodinné atrakce, které by oslovily širší spektrum návštěvníků včetně dětí.
- Město zatím málo využívá nové trendy v cestovním ruchu – např. tematické balíčky (gastro, film, sakrální turismus), mobilní aplikace, personalizované trasy, digitální průvodce či propojení kulturních institucí s turistickou nabídkou. Nevyužité zůstávají i prvky jako rozšířená realita či gamifikace turismu.

4. Omezená cykloturistická a outdoorová infrastruktura:

- Přestože město má dobré předpoklady pro rozvoj cykloturistiky (napojení na regionální trasy, rovinný terén, parky), nebyla zcela dobudována ucelená síť atraktivních a zejména bezpečných cyklotras, odpočívadel či služeb (cyklo servisy, půjčovny, navigace).
- Chybí silnější povědomí o Olomouci jako cyklodestinati.

5. Nedostatek kapacit pro rozvoj kongresové a eventové turistiky:

- Město má akademické i kulturní předpoklady pro pořádání konferencí a odborných akcí, ale nedostatečné kapacity kongresových prostor a hotelů brání výraznějšímu rozvoji tohoto segmentu. Kongresová turistika přitom generuje vyšší příjmy a přivádí kvalifikované návštěvníky s potenciálem opakované návštěvy. Vedle nedostatku kapacit dále schází systematická dotační podpora města kongresové a konferenční turistice.

Nízká koordinace, propagace a moderní přístup v kultuře, snižující její celoroční atraktivitu a dosah

Popis problémového okruhu: Olomouc se vyznačuje bohatou kulturní tradicí, silnými kulturními institucemi, živou festivalovou scénou a akademickým prostředím, které přispívá k mezinárodnímu renomé města. Vysoká koncentrace studentů podporuje progresivní kulturní život a vznik alternativních projektů. Přesto však město čelí řadě problémů, které snižují potenciál kulturní nabídky – od slabé koordinace akcí přes nevyhovující infrastrukturu až po omezené financování. Celkový potenciál kultury jako pilíře rozvoje města ohrožuje také nerovnoměrná sezonalita, absence širšího marketingu kulturních akcí a limitované propojení s cestovním ruchem.

Kritické oblasti:

1. Nerovnoměrné rozložení kulturních akcí v průběhu kalendářního roku:

- Kulturní kalendář města je výrazně koncentrován do období akademického roku, během letních měsíců dochází ke znatelnému útlumu.
- Zejména v podzimních a zimních měsících chybí městu moderní multifunkční zastřešený prostor s dostatečnou kapacitou pro pořádání větších koncertů, výstav, veletrhů či větších kulturních eventů. Tato absence limituje přítomnost významnějších kulturních produkcí, brání rozvoji kulturní turistiky a omezuje rovněž možnosti rovnoměrnějšího rozložení konání větších kulturních akcí v rámci kalendářního roku.

2. Nízká koordinace kulturních aktivit a institucí:

- Přestože město hostí řadu významných festivalů (AFO, Divadelní Flora, PAF) a disponuje kvalitními institucemi, jejich činnost není dostatečně koordinována. Chybí jednotná platforma pro plánování, vzájemné propojování programů a efektivní sdílení informací, což vede k časovým překryvům akcí či naopak vytváří období snížené kulturní nabídky.

3. Slabá marketingová podpora kulturní nabídky města:

- Olomouc nemá jednotnou a profesionálně řízenou marketingovou strategii zaměřenou na propagaci své kulturní scény. To omezuje přitažlivost města pro návštěvníky z jiných regionů i ze zahraničí a brání budování silné značky Olomouce jako kulturní destinace.

4. Nízké zapojení moderních technologií a digitálních nástrojů v kulturním sektoru

- Kulturní instituce i nezávislé projekty využívají digitální nástroje (AR – Augmented Reality (rozšířená realita), VR – Virtual Reality (virtuální realita)), gamifikace, mobilní aplikace) jen okrajově. Přitom právě tyto nástroje by mohly pomoci rozšířit dosah kulturního obsahu, přitáhnout mladší publikum a posílit interaktivní rozměr kulturní nabídky.
- Nedostatečné využití digitálních nástrojů ve fungování institucí při prodeji služeb (zapojení AI).
- Degradace stávající kulturní infrastruktury (nedostatečná obnova technologií).

Kapacitně a technicky nevyhovující sportovní infrastruktura omezující rozvoj aktivního životního stylu a pořádání významných sportovních akcí ve městě

Popis problémového okruhu: Sportovní a volnočasové aktivity představují důležitou součást kvality života obyvatel i atraktivitu města pro návštěvníky. Olomouc má tradici silných sportovních klubů, rozvinuté univerzitní sportovní zázemí a pořádá řadu akcí s nadregionálním dosahem. Přesto město čelí závažným výzvám – zejména zastaralé sportovní infrastrukturu, nedostatečné kapacitě pro organizaci větších akcí a nerovnoměrnému rozvoji volnočasových prostor. Potenciál pro propojení sportu, cestovního ruchu a zdravého životního stylu je přitom značný. Nedostatek systematických investic a koordinace může vést ke stagnaci rozvoje sportu, snížení motivace obyvatel k aktivnímu trávení volného času i k úpadku sportovní atraktivity města.

Kritické oblasti:

1. Zastaralá a nevyhovující sportovní infrastruktura:

- Řada městských sportovišť neodpovídá současným nárokům profesionálního ani amatérského sportu. Například zimní stadion a haly pro míčové sporty jsou technicky i kapacitně zastaralé. Chybí rovněž multifunkční hala, která by umožnila pořádání větších sportovních nebo kulturních akcí.

2. Chybějící strategie pro rozvoj aktivního životního stylu:

- I přes vzrůstající zájem o zdravý životní styl chybí komplexní přístup k jeho podpoře. Město by mohlo lépe propojovat sport, veřejný prostor, školství a komunitní aktivity. Stále ještě existují rezervy v budování bezpečných cyklo a in-line tras a dostupných venkovních sportovišť.

3. Nízká kapacita pro pořádání sportovních akcí mezinárodní úrovně:

- Přilákání větších a atraktivnějších mezinárodních sportovních akcí naráží na limity městské sportovní infrastruktury – chybí vhodné haly, zázemí pro sportovce i logistická podpora pro diváky a návštěvníky, zejména parkovací plochy.

2.5 KVALITNÍ URBÁNNÍ PROSTŘEDÍ

Kapitola 2.4 Kvalitní urbánní prostředí zahrnuje následující tematické oblasti:

- životní prostředí,
- urbanismus,
- veřejný prostor,
- sídelní zeleň,
- technická infrastruktura,
- hospodaření s vodou,
- odpadové hospodářství,
- energetika.

Identifikované problémové okruhy a kritické oblasti (viz dále v textu kapitoly):

- Zranitelnost vůči změně klimatu a potřeba adaptace:
 - Rostoucí ohrožení obyvatel a infrastruktury extrémním počasím
 - Nedostatečná modro-zelená infrastruktura a hospodaření s vodou
 - Zastaralá a poškozená technická infrastruktura
 - Chybějící strategické řízení klimatické politiky
- Energetická závislost a potřeba využití obnovitelných zdrojů:
 - Vysoká zátěž rodinných rozpočtů a riziko energetické chudoby
 - Zastaralost a neefektivita městské energetické infrastruktury
 - Nízké využití obnovitelných zdrojů energie
- Zhoršená kvalita ovzduší a hluková zátěž:
 - Překračování limitů znečišťujících látek v ovzduší
 - Vysoká hluková zátěž z dopravy
- Potřeba modernizace nakládání s odpady a přechodu na oběhové hospodářství:
 - Rostoucí produkce odpadu a nízká míra materiálového využití
 - Nedostatky v systému třídění a zpracování odpadů
- Rozdílná kvalita, vybavenost a funkčnost veřejného prostoru:
 - Funkční specializace a nedostatečná občanská vybavenost
 - Zastaralost a nízká kvalita veřejného prostoru vč. území MPR a sídlišť
 - Nízká participace obyvatel
- Potřeba ochrany a koordinované správy krajiny a městské zeleně:
 - Fragmentace a degradace krajiny
 - Nevyvážené rozložení a rizika pro městskou zeleň

Vazba na tematické kapitoly Sociálně-ekonomické analýzy SMOI z roku 2024:

- Příroda, krajina a zeleň
- Znečištění ovzduší
- Voda a vodní hospodářství
- Odpady
- Zemědělská půda a lesy
- Změna klimatu
- Environmentální výchova a osvěta
- Územní plán a urbanismus
- Energetika
- Finanční analýza

Institucionálně daná témata spadají do gesce následujících odborů MMOI:

- Odbor strategie a řízení
- Odbor investic
- Odbor městské zeleně a odpadového hospodářství
- Odbor Kancelář architekta města Olomouce

Vazba na strategické a koncepční dokumenty MMOI:

- Adaptační a mitigační strategie města Olomouce, Akční plán udržitelné energetiky a klimatu z roku 2022 cílený k roku 2030
- Hospodaření se srážkovými vodami – cesta k modrozelené infrastruktuře z roku 2018
- Integrovaná územní strategie ITI Olomoucké aglomerace pro období 2021–2027
- Koncepce veřejných prostranství ve městě Olomouci z roku 2022
- Koncepce vodního hospodářství města Olomouce z roku 2014, aktualizace z roku 2023
- Plán pro chytrou Olomouc
- Plán rozvoje veřejného osvětlení ve městě Olomouci z roku 2021
- Plán udržitelné městské mobility
- Sociálně-ekonomická analýza statutárního města Olomouce
- Strategie zeleně a management údržby ve městě Olomouci z roku 2021
- Střednědobý výhled rozpočtu SMOI na rok 2026–2028
- Územní energetická koncepce statutárního města Olomouc z roku 2003
- Územní plán Olomouc

2.5.1 Hlavní vývojové trendy (vnější analýza)

Změna klimatu a rostoucí extrémní počasí

Zesilující vlny horka, sucha, přívalové deště a větrné bouře výrazně proměňují podmínky života ve městech. Evropská unie prostřednictvím Zelené dohody a Strategie adaptace na změnu klimatu podporuje ve městech implementaci adaptačních opatření a posilování odolnosti. Modro-zelená infrastruktura stává klíčovým prvkem plánování odolných a zdravých měst. Evropská legislativa (WFD, Nature Restoration Law) požaduje, aby se ve městě i v krajině aktivně obnovovala schopnost zadržovat vodu a stabilizovat vodní cyklus.

Dopady:

- Ohrožení zdraví, komfortu a bezpečnosti obyvatel, především zranitelných skupin.
- Infrastruktura města – kanalizace, komunikace, zeleň – čelí přetížení, erozi nebo škodám v důsledku extrémního počasí. Přívalové srážky ohrožují technické sítě a zvyšují náklady na jejich opravy. Potřeba dlouhodobých investic do retenčních opatření, ochlazování města a hospodaření s vodou.
- Nedostatek vody nebo bleskové povodně výrazně ovlivňují životní podmínky obyvatel, kvalitu bydlení i bezpečnost. Město potřebuje koordinovat opatření s příměstskou krajinou a budovat systémy přírodního zadržování vody v povodí Moravy.
- Víze Evropy do roku 2030 staví na obnově biodiverzity, zadržování vody a zvyšování kvality veřejného prostoru pomocí přírodně blízkých řešení. Tzv. modro-zelená infrastruktura se stává základním principem městského plánování.
- Tlak na investice do odolné infrastruktury a digitalizace, včetně rekvalifikací a nových přístupů k údržbě a plánování.

Energetická soběstačnost a dekarbonizace měst

Ceny energií v Evropě od roku 2021 významně kolísají v důsledku dopadů ruské agrese vůči Ukrajině, omezení dodávek plynu a nejistoty na globálních trzích. Geopolitický tlak odhalil zranitelnost energetických systémů závislých na dovozu fosilních paliv. EU prostřednictvím balíčku Fit for 55, iniciativy REPowerEU a směřování k energetické unii zdůrazňuje nutnost urychlené transformace – od centralizovaných, fosilních systémů k decentralizovaným, obnovitelným a komunitním modelům.

Dopady:

- Pro obyvatele znamenají výkyvy cen energií výrazné zatížení rodinných rozpočtů, riziko energetické chudoby a ztrátu pocitu jistoty. Růst nákladů nejvíce dopadá na seniory, nízkopříjmové skupiny a nájemníky bez možnosti ovlivnit technologii vytápění.
- Městská infrastruktura, zejména budovy v majetku města (školy, úřady, sociální zařízení), čelí tlaku na snižování spotřeby, diverzifikaci zdrojů a zvýšení energetické efektivity. Teplárenské systémy závislé na plynu zvyšují investiční riziko.
- Tlak na lokální energetickou soběstačnost – rozvoj komunitních FVE, sdílené spotřeby, akumulace a zateplování budov.

Přechod na oběhové hospodářství

Evropská unie prostřednictvím Akčního plánu pro oběhové hospodářství, revidované Směrnice o odpadech a strategie Zero Pollution stanovuje ambiciózní cíle – snížit množství směsného odpadu, prodloužit životní cyklus výrobků a maximalizovat recyklaci. Agenda reaguje na dlouhodobý trend růstu objemu komunálního odpadu i změnu jeho složení: narůstá podíl plastů, elektroniky, biologicky rozložitelného i zdravotnického odpadu, přičemž znečištění odpadem negativně dopadá na veřejné zdraví i přírodu. Zvyšují se také požadavky a společenská poptávka po materiálovém a energetickém využití odpadů, vč. nároků na investice veřejného sektoru do rozvoje této infrastruktury.

Dopady:

- Vyšší objem a vyšší podíl nebezpečného odpadu vede k vyššímu riziku kontaminace, k narušené estetice veřejného prostoru, vyšším nákladům na svoz a zpracování.
- Snížením množství odpadu se prodlužuje životnost městské svozové a skládkovací infrastruktury a snižují se poplatky.
- Pro zajištění dlouhodobé funkčnosti systému je potřeba vybudovat třídící kapacity, re-use centra a vést cílenou osvětu směrem k obyvatelům.

Klimatická neutralita jako závazek měst

V souladu s cíli Evropské klimatické legislativy a závazky vyplývajícími ze Zelené dohody pro Evropu (European Green Deal) jsou města klíčovými aktéry při dosahování klimatické neutrality nejpozději do roku 2050. Tato ambice předpokládá nejen snižování emisí skleníkových plynů napříč sektory (doprava, budovy, energie, odpad), ale také zavedení systémového řízení klimatické politiky na úrovni samosprávy – včetně inventarizace emisí, nastavování konkrétních cílů, koordinace opatření a pravidelného vyhodnocování pokroku.

Dopady:

- Zlepšení ovzduší a veřejného zdraví přímo posiluje kvalitu života obyvatel.
- Město může získat přístup k novým zdrojům financování, technologiím a prestiži v evropském měřítku. Možnost zapojení do evropských programů a finančních nástrojů (např. Horizon Europe, EU Mission – 100 klimaticky neutrálních měst, Modernizační fond) může zvyšovat inovační potenciál města.
- Realizace klimatické politiky vyžaduje strategické řízení – včetně tvorby adaptačních a mitigujících plánů, propojení sektorových politik (doprava, energetika, územní plánování), mezioborové spolupráce a aktivního zapojení občanské společnosti i podnikatelského sektoru.

2.5.2 Vnitřní analýza

Vodní hospodářství a adaptace na klimatickou změnu

- Vodovodní síť je zastaralá a nákladná na provoz (ztráty vody, zastaralé technologie), v budoucnu bude nutné investovat do její modernizace. Dále je potřeba realizovat investice do dobudování kanalizační sítě v okrajových částech města, zejména v těch, kde dochází k významnějšímu rozvoji.
- Město realizovalo velké množství zásadních investic do protipovodňové ochrany. Ta byla posílena i opatřeními na horním toku Moravy. Přesto zůstávají některé části města ohrožené povodněmi kvůli zastavění záplavových území a chybějící návaznosti ochranných opatření na menších tocích.
- Město stojí na počátku systematického budování infrastruktury pro hospodaření s dešťovou vodou. Budoucí rozvoj (s ohledem na klimatickou změnu, místní relativně suché a teplé podnebí, vysokou zastavěnost území a intenzivní zemědělství v okolní krajině) vyžaduje budování retenčních nádrží, zasakovacích pásů a zelených střech pro snížení zátěže kanalizace a zmírnění dopadů sucha a přívalových srážek.
- Důležitá do budoucna jsou také související opatření v krajině, např. správné hospodaření na svažitých plochách, úprava stavebních záměrů v problematických územních apod. Bude nezbytné věnovat se také hospodaření se zemědělskými pozemky a lesy ve vlastnictví města a realizaci komplexních pozemkových úprav, funkčnosti ÚSES a protierozních opatření.

Energetika

- Město a městské organizace dokázaly v minulých letech snížit spotřebu energie. Je třeba v tomto trendu pokračovat instalací úsporných technologií a zateplováním budov ve vlastnictví města, ale i dalších veřejných a soukromých subjektů (mimo přímou kompetenci města).
- Město dosud využívá OZE jen ojediněle a jednotlivě. Při posuzování modernizace zdrojů se nicméně prověřuje i možnost instalace OZE. Pro budoucí rozvoj bude klíčové urychlit transformaci místní energetiky směrem k celkově většímu využití OZE a současně k zakládání a rozvoji energetických komunit, které umožní efektivnější využívání a sdílení lokálních obnovitelných zdrojů.
- Systém CZT vyžaduje investice do oprav a modernizace pro zajištění udržitelnosti. Postupným přechodem z parního na horkovodní médium se daří každoročně snižovat tepelné ztráty v primárních rozvodech. Rozvodná tepelná soustava navíc umožňuje provoz na nižší teplotu média, což přináší další úspory a snižuje nároky na navazující předávací stanice, čímž se prodlužuje jejich životnost.
- Na území města je postupně budovaná moderní a účinná soustava tepelných zařízení při zachování přijatelné výše úplaty za dodané teplo.
- Olomoucký kraj zřídil Energetické centrum Olomouckého kraje (ECO_k), které je hlavním koordinátorem krajské energetické politiky, podpory komunitní energetiky, rozvoje OZE, energetických úspor a strategického plánování v oblasti energetiky. V oblasti energetiky je zásadní úzká spolupráce města a kraje (prostřednictvím ECO_k) při plánování rozvoje OZE, komunitní energetiky, modernizace CZT, digitalizace energetického managementu a zajištění udržitelného financování.

Kvalita ovzduší a hluková zátěž

- Dominantním zdrojem emisí NO_x (a také hlukové zátěže) je automobilová doprava. V kritických lokalitách přesahují emise NO_x hygienické limity. Budoucí rozvoj by měl zahrnovat opatření ke snižování negativních dopadů automobilové dopravy na imisní situaci.

- Hlavním zdrojem emisí CO a PM₁₀ do ovzduší je lokální vytápění. Modernizace těchto lokálních zdrojů je nezbytná pro zlepšení kvality ovzduší ve městě zvláště v zimním období.

Oběhové hospodářství a nakládání s odpady

- Město Olomouc je významným členem spolku Odpady Olomouckého kraje a Servisní společnosti odpady Olomouckého kraje, které byly založeny za účelem koordinace, plánování a realizace regionálního systému nakládání s odpady, včetně přípravy na zákaz skládkování využitelných odpadů. V oblasti odpadového hospodářství je zásadní úzká spolupráce města, kraje, spolku a servisní společnosti při plánování kapacit, rozvoji třídění, re-use a energetického využití odpadů, digitalizaci evidence a financování strategických projektů.
- Město má vysoký podíl odpadu ukládaného na skládky. Dosud není dořešen koncept nakládání s odpady po zákazu skládkování využitelných odpadů.
- Prodloužení životnosti městské odpadové infrastruktury a snižování poplatků závisí na zlepšení materiálového využití odpadu. Kvalita tříděného plastu je v současné době nízká a znemožňuje vyšší materiálové využití. Město potřebuje vybudovat jednotný systém pro separaci textilu a případně rozšiřovat třídící kapacity.
- Ve městě je postupně realizován systém opětovného využití existujících výrobků (re-use).
- Pro zajištění dlouhodobé funkčnosti odpadového hospodářství je nutné vést nadále (již nyní prováděnou) cílenou osvětu směrem k obyvatelům.

Urbanismus a veřejný prostor

- V rámci developerské výstavby dochází k extrémně vysokému zastavění dotčených pozemků s minimalizací ploch veřejné zeleně.
- Nerovnoměrné rozmístění funkcí ve městě (řada monofunkčních zón – rezidenčních, výrobních, dopravních, obslužných...) a nedostatečná občanská vybavenost v rezidenčních částech (např. Chomoutov, Černovír) determinují prostorový a územní rozvoj města. Ten v důsledku toho vyžaduje mj. doplnění/obnovu dalších funkcí do monofunkčních zón (např. obnova zeleně v obytných oblastech, občanská vybavenost a zajištění adekvátních služeb i mimo centrum).
- Olomouc má (dle Strategie zeleně a managementu údržby ve městě Olomouci) ve srovnání s jinými velkými městy mimořádně vysoký, až výjimečný podíl parků a parkově upravených ploch.
- Starší sídliště mají často zastaralá prostranství s nedostatkem kvalitní zeleně (dle Strategie zeleně nízký podíl zeleně obytných souborů ve srovnání s jinými velkými městy) a nefunkčním veřejným prostorem. Problém se týká například čtvrtí Lazce, Nové Sady, Povel. Nízká kvalita veřejného prostoru se projevuje také v dalších částech města, včetně území MPR Olomouc a má vliv nejen na kvalitu bydlení či služeb, ale také na podnikání (maloobchod, pohostinství apod.). Budoucí rozvoj by se měl zaměřit na revitalizaci těchto lokalit a zlepšení kvality mobiliáře a zeleně.
- Ve městě je mezi obyvateli obecně nízká spokojenost s kvalitou veřejného prostoru ve své čtvrti a současně nízká míra participace obyvatel na rozvoji města, daná spíše nízkým zájmem obyvatel či jejich neúčinným oslovením než absencí participačních aktivit.
- Potřeba výrazně zkvalitnit veřejný prostor, dostávat pobytové funkce (kultura, společenský život, volný čas, sport, gastronomie apod.) do veřejných prostranství, se zřetelem ke kvalitě veřejného a obytného prostoru budovat klíčovou dopravní infrastrukturu a skelet pěších tras v souladu se základními urbanistickými koncepcemi.

Příroda a krajina

- Oblast Olomouce je intenzivně zemědělsky využívána. Krajina se vyznačuje vysokou fragmentací (dopravní síť, zástavba) a nízkou ekologickou prostupností. Do budoucna vytváří potřebu realizace opatření na ochranu a obnovu drobných krajinných prvků (aleje, remízky, lokální mokřady apod.) pro zvýšení ekologické stability a diversity.
- Konzumace volných ploch rezidenční a komerční zástavbou mimo stávající intravilán a dopravní infrastrukturou v případě naplnění rozvojových ploch dle územního plánu představuje riziko další fragmentace a konzumace volné krajiny. Budoucí územní rozvoj by proto měl směřovat prvotně do ploch brownfieldů, proluk a vnitrobloků ve stávajících intravilánech. V případě komerčního a rezidenčního developmentu nebo funkční transformace území vyžaduje územní rozvoj důsledné doplňování funkční zeleně.
- Město potenciálně čelí některým dalším ekologickým ohrožením: riziku šíření invazních druhů nebo nevhodného/nadměrného rekreačního využití chráněných lokalit.

2.5.3 Analýza SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
- Vysoký podíl území se zvláštní ochranou přírody (EVL, CHKO Litovelské Pomoraví). - Zpracovaný Akční plán udržitelné energetiky a klimatu (SECAP) a realizace aktivit vedoucích k jeho naplňování. - Existence Energetického centra Olomouckého kraje (ECOK), které je hlavním koordinátorem krajské energetické politiky. - Dobrá kvalita a dostatečná kapacita pitné vody. - Vysoká míra napojení domácností na kanalizační síť. - Město je významným členem spolku Odpady Olomouckého kraje a Servisní společnosti odpady Olomouckého kraje, které byly založeny za účelem koordinace, plánování a realizace regionálního systému nakládání s odpady. - Relativně nízká produkce komunálního odpadu na obyvatele. - Existující systém separovaného sběru odpadů včetně sběru bioodpadu a včetně separace. - Systém centrálního zásobování teplem s vysokým pokrytím území, procházející postupnou modernizací. Velmi vysoký podíl parků, a parkově upravených ploch ve městě. Možnost čerpání prostředků z Integrované územní strategie Olomoucké aglomerace (ITI), která umožňuje financovat strategické rozvojové projekty města.	- Postupně zastarávající síť vodovodů a kanalizací, která bude vyžadovat nákladné infrastrukturní investice. - Dosud omezené využití OZE bez zřetelné dlouhodobé koncepce. - Dosud slabá míra využívání obnovitelných zdrojů energie. - Přetrvávající problémy s kvalitou ovzduší zvláště v zimních měsících (PM₁₀, benzo(a)pyren) – emise z lokálního vytápění a z automobilové dopravy. - Vysoký podíl odpadu ukládaného na skládky. - Relativně omezené druhotné využití odpadů (textil, plasty...). - Fragmentovaná krajina se sníženou ekologickou prostupností (dopravní stavby, zejm. železnice, D35 aj.). - Prostorově nevyvážené rozmístění městské zeleně, rozsáhlé výrobní a také rezidenční čtvrti s nízkým podílem zeleně obytných souborů. - Zhoršený stav části veřejných prostranství na sídlištích, v prostoru kolem hlavního nádraží a v MPR - Existence lokalit s nevyhovující kvalitou veřejného prostoru (mj. tzv. socialistická sídliště, ale také části území aj.) s vlivem na kvalitu bydlení, služeb i podmínek pro podnikání - Spíše nízká spokojenost obyvatel s kvalitou veřejného prostoru.
Příležitosti	Ohrožení
- Značný objem finanční podpory z fondů EU na dekarbonizaci, energetické úspory a klimatickou adaptaci („ideální doba“ pro realizaci příslušných projektů). - Trend digitalizace a chytrých řešení pro zefektivnění a úspory v řadě oblastí (mj. energetika, odpadové hospodářství). - Zvyšující se společenská poptávka po zelených technologiích a udržitelném urbanismu. - Budoucí zákaz skládkování využitelných odpadů, na který se město bude muset koncepčně připravit. - Rostoucí společenská poptávka po	- Riziko častějších extrémních klimatických jevů (sucho, vedra, povodně). - Růst dopadů klimatické změny na město bez účinných adaptačních opatření. - Růst dopravních intenzit vedoucí bez adekvátních opatření (preferenze udržitelných druhů dopravy, elektromobilita apod.) ke zhoršení kvality ovzduší. - Nárůst objemu odpadu v souvislosti s konzumem a online obchodem. - Sociální odpor vůči některým udržitelným opatřením (např. větrné elektrárny, vyšší zpoplatnění automobilové dopravy a

materiálovém a energetickém využití odpadů • Pozvolný nástup komunitní energetiky a energetických společenství. • Možnost většího využití solární energie na městských, ale také na soukromých budovách. • Zlepšení stavu ovzduší v důsledku modernizace lokálního vytápění (i díky dotačním nástrojům ze strany státu a EU). • Využití ITI jako klíčového nástroje pro spolufinancování investičních projektů města. • Postupný růst významu cirkulární ekonomiky a opětovného využívání zdrojů a odpadu. • Zahušťování města namísto rozšiřování zastavěného území • Výzkumný a inovační potenciál UP a výzkumných institucí ve městě. • Zapojení města do mezinárodních iniciativ a projektů v oblasti životního prostředí. • Partnerství se Sdružením olomouckých a architektů a stavitelů pro územní plánování a rozvoj města.	parkování). • Stárnutí technické infrastruktury (vodovody, kanalizace, CZT) bez dostatečných investic. • Zvýšené nároky na rozvoj a údržbu veřejné infrastruktury při realizaci územního rozvoje na všech stávajících rozvojových plochách (komerční a rezidenční suburbanizace aj.). • Dopady intenzivního zemědělství (větrná eroze, potenciální úbytek remízků, mezí a jiných drobných krajinných prvků).
--	---

2.5.4 Problémová analýza a identifikace kritických oblastí

Zranitelnost vůči změně klimatu a potřeba adaptace

Popis problémového okruhu: Město Olomouc je výrazně náchylné k dopadům změny klimatu, jako jsou vlny horka, sucha a přívalové srážky, přičemž současná infrastruktura a územní plánování nejsou dostatečně připraveny na tyto extrémy. Město potřebuje komplexní přístup k adaptaci na klimatickou změnu.

Kritické oblasti:

1. Rostoucí ohrožení obyvatel a infrastruktury extrémním počasím:

- Zvyšující se počet tropických a teplých dnů vede k termálnímu diskomfortu, zejména v centru města a na páteřních komunikacích, ohrožuje zdraví a komfort obyvatel, především zranitelných skupin.
- Město leží v nivě řeky Moravy a je zranitelnou povodňovou oblastí. Nepropustné městské povrchy zvyšují zátěž na kanalizaci a riziko bleskových povodní. Chybí komplexní přístup přizpůsobení územního rozvoje povodňovým rizikům a návaznost některých ochranných opatření, zejména na menších tocích; v oblasti ochrany města před povodněmi však bylo realizováno velké množství projektů, které celkově přinesly značný pokrok.
- Nerovnoměrné rozložení srážek a narůstající počet suchých období ohrožují životní podmínky obyvatel, kvalitu bydlení a bezpečnost, v širším regionálním kontextu pak také např. zemědělskou výrobu.

2. Nedostatečná modro-zelená infrastruktura a hospodaření s vodou:

- Město je teprve na začátku systematického budování infrastruktury pro hospodaření s dešťovou vodou (chybí retenční nádrže, zasakovací pásy, zelené střechy).
- Potřeba koordinovat opatření s příměstskou krajinou a budovat systémy přírodního zadržování vody v povodí Moravy.
- Vysoký stupeň nepropustnosti povrchů zvyšuje zátěž na kanalizaci.

3. Zastaralá a poškozená technická infrastruktura:

- Stáří a technický stav vodovodní sítě vede ke ztrátám vody, vyšším provozním nákladům a vyžaduje značné investice.
- Kanalizace čelí přetížení a škodám v důsledku přívalových srážek, což zvyšuje náklady na opravy.

4. Chybějící strategické řízení klimatické politiky:

- Navzdory důrazu EU na adaptační opatření město postupně realizuje systémové řízení klimatické politiky. Městem zpracovaný adaptační a mitigační plán bude při své realizaci vyžadovat důsledné propojení sektorových politik a mezioborovou spolupráci.

Energetická závislost a potřeba využití obnovitelných zdrojů

Popis problémového okruhu: Energetický systém města je závislý na (centrálně vyráběné a distribuované) energii z fosilních paliv a na centralizovaných systémech, což vede k vysokým nákladům a zvyšuje zranitelnost města vůči výkyvům cen energií. Nedostatečně se dosud využívají lokální obnovitelné zdroje energie.

Kritické oblasti:

1. Vysoká zátěž rodinných rozpočtů a riziko energetické chudoby:

- Výkyvy cen energií výrazně zatěžují rozpočty obyvatel, zejména zranitelných skupin (senioři, nízkopříjmoví) a nájemníků, pokud nemají možnost ovlivnit technologii a způsob vytápění.

2. Zastaralost a neefektivita městské energetické infrastruktury:

- Budovy v majetku města (školy, úřady) čelí tlaku na snižování spotřeby energií, ale potřebná související modernizace budov je dosud jen částečná a postupuje pomalu.
- Systém centrálního zásobování teplem vyžaduje investice do oprav a modernizace (systém CZT nicméně město nevlastní a nefinancuje).

3. Nízké využití obnovitelných zdrojů energie (OZE):

- Město je teprve na počátku transformace energetiky k většímu využití OZE.
- Pomalý proces zakládání a rozvoje energetických komunit, které by pomohly efektivněji využívat místní obnovitelné zdroje a sdílet energii.

Zhoršená kvalita ovzduší a hluková zátěž

Popis problémového okruhu: Město se potýká s lokálními problémy s kvalitou ovzduší a významnou hlukovou zátěží, primárně způsobenou automobilovou dopravou. Chybí ucelená koncepce pro efektivní snižování těchto dopadů.

Kritické oblasti:

1. Překračování limitů znečišťujících látek v ovzduší:

- Automobilová doprava je největším zdrojem emisí NO_x. Lokální vytápění je dominantním zdrojem emisí CO a PM₁₀. Koncentrace benzo(a)pyrenu a krátkodobě i prachových částic (PM₁₀) přesahují limity, i když trend je klesající.

2. Vysoká hluková zátěž z dopravy:

- Kritické lokality (např. třída Kosmonautů, Velkomoravská, Foerstrova, Jeremenkova, Masarykova třída) často přesahují hygienické limity hluku, jehož zdrojem je především automobilová doprava.

Potřeba modernizace nakládání s odpady a přechodu na oběhové hospodářství

Popis problémového okruhu: Navzdory dobré základní infrastruktuře pro nakládání s odpady se město potýká s rostoucí produkcí odpadu, nízkou kvalitou třídění některých komodit a chybějícími systémovými prvky pro plný přechod na oběhové hospodářství.

Kritické oblasti:

1. Rostoucí produkce odpadu a nízká míra materiálového využití:

- Celková produkce odpadu a směsného komunálního odpadu mírně roste, podíl tříděných složek odpadu je v čase stabilní, míra materiálového využití odpadu je přitom stagnující.
- Vyšší objem a podíl nebezpečného odpadu (vyšší riziko kontaminace a narušeného vzhledu veřejného prostoru).

2. Nedostatky v systému třídění a zpracování odpadů:

- Město má vysoký podíl odpadu ukládaného na skládky. Dosud není dořešen koncept nakládání s odpady po chystaném zákazu skládkování využitelných odpadů.
- Nízká kvalita tříděného plastu (znečištěný nebo nesprávně vytříděný).
- Chybí jednotný systém pro separaci textilu.
- Potřeba budovat další třídící kapacity a vést cílenou osvětu k obyvatelům pro zajištění dlouhodobé funkčnosti systému.

Rozdílná kvalita, vybavenost a funkčnost veřejného prostoru

Popis problémového okruhu: Město se potýká s nerovnoměrným rozložením funkcí a rozdílnou kvalitou veřejného prostoru, zejména v sídlištích a okrajových částech. To má dopady na ekonomiku provozu města (doprava, technická infrastruktura, údržba města aj.) i na kvalitu života ve městě.

Kritické oblasti:

1. Funkční specializace a nedostatečná občanská vybavenost:

- Komerční a správní funkce jsou silně koncentrovány v centru. Některé městské části (např. Chomoutov, Černovír, Topolany, Droždín, Lošov) mají dominantně rezidenční charakter bez adekvátní komunitní vybavenosti.
- Dosavadní minimalizace podílu funkční zeleně v rámci komerčního i rezidenčního územního rozvoje. Město potřebuje systematicky vytvářet funkční zeleň v případě komerčního a rezidenčního developmentu nebo funkční transformace území.

2. Zastaralost a nízká kvalita veřejného prostoru na sídlištích:

- Město potřebuje zásadní modernizaci a adaptaci veřejného prostoru, odpovídající soudobým požadavkům a výzvám (klimatická změna, nároky na kvalitu bydlení, bezpečnost v dopravě aj.) a potřebě většího zastoupení pobytových funkcí ve veřejném prostoru.
- Starší sídliště (např. Povel, Nové Sady, Lazce) mají často fyzicky a morálně zastaralá prostranství s omezeným mobiliářem, nedostatkem kvalitní zeleně a nefunkčním urbanistickým členěním.
- Také další části města vč. území MPR se potýkají s nízkou kvalitou veřejného prostoru, a to přes vysoké zastoupení parků a parkově upravených ploch.
- Značná část obyvatel (47 %) je nespokojena s kvalitou veřejného prostoru ve své čtvrti, nejvíce v Nových Sadech, Hodolanech, Povelu a Černovíru.

3. Nízká participace obyvatel:

- Relativně nízká míra participace obyvatel na tvorbě a rozvoji veřejného prostoru způsobená především nízkým zájmem obyvatel či jejich neúčinným oslovováním.

Potřeba ochrany a koordinované správy krajiny a městské zeleně

Popis problémového okruhu: Krajina v okolí Olomouce je výrazně fragmentovaná a odlesněná, s nižší ekologickou stabilitou a prostupností. Městská zeleň je rozmístěna nerovnoměrně a je vystavena rizikům plynoucím z urbanizace a nevhodného funkčního využití veřejného prostoru.

Kritické oblasti:

1. Fragmentace a degradace krajiny:

- Krajina Hornomoravského úvalu je intenzivně zemědělsky využívána, výrazně odlesněná a fragmentovaná dopravními komunikacemi a zástavbou.
- Riziko představuje konzumace volných ploch rezidenční a komerční zástavbou mimo stávající intravilán.
- Intenzivní zemědělství snižuje ekologickou stabilitu krajiny, ohrožuje půdy větrnou erozí a potenciálně snižuje četnost menších krajinných prvků.

2. Nevyvážené rozložení a rizika pro městskou zeleň:

- Některé části města, zejména panelová sídliště a průmyslové zóny, mají v porovnání s historickým jádrem a centrálními parky (ale také ve srovnání s jinými městy) nižší podíl zeleně a značně fragmentované plochy. Šíření invazivních druhů, zejm. v říčních nivách a podél neudržovaných toků.
- Nevhodné, neusměrněné či nadměrné rekreační využití chráněných lokalit (např. Chomoutovské jezero).

2.6 UDRŽITELNÁ MOBILITA

Kapitola 2.6 Udržitelná mobilita zahrnuje následující tematické oblasti:

- vnější silniční a železniční napojení,
- doprava uvnitř města,
- cyklistická doprava,
- veřejná hromadná doprava,
- mobilita,
- bezpečnost a bezbariérovost v dopravě.

Identifikované problémové okruhy a kritické oblasti (viz dále v textu kapitoly):

- Rostoucí intenzity silniční dopravy s negativními důsledky na město:
 - Rostoucí zatížení silničních komunikací ve městě
 - Zhoršené životní prostředí v důsledku hlukové a imisní zátěže generované silniční dopravou
 - Zvýšené nároky na financování rozvoje, obnovy a údržby silničních komunikací
- Vysoké investiční potřeby veřejné hromadné dopravy:
 - Vysoké investiční nároky tramvajové sítě
 - Potřeba vybudování kapacitního zázemí pro tramvaje a autobusy
 - Potřeba změny trakce v autobusové dopravě
 - Dlouhodobá podfinancovanost Dopravního podniku města Olomouce
 - Další deficity ve veřejné dopravě
- Nedostatečné kapacity a nedořešená regulace dopravy v klidu:
 - Deficity kapacit dopravy v klidu v některých částech města
 - Nedokončený systém zón placeného stání
- Nenaplněný potenciál nemotorové dopravy:
 - Zatím nenaplněný potenciál cyklodopravy
 - Nedobudovaná síť bezpečných komunikací pro cyklisty a chodce

Vazba na tematické kapitoly Sociálně-ekonomické analýzy SMOI z roku 2024:

- Dopravní chování
- Dopravní infrastruktura
- Parkování
- Dopravní bezpečnost
- Hlukové zatížení
- Znečištění ovzduší
- Územní plán a urbanismus
- Finanční analýza

Institucionálně daná témata spadají do gesce následujících odborů MMOI:

- Odbor investic
- Odbor dopravy
- Odbor sociálních věcí (*manažer projektu Bezbariérová Olomouc*)
- Odbor kancelář tajemníka (*Centrum Semafor*)
- Kancelář architekta města Olomouce

Vazba na strategické a koncepční dokumenty MMOI:

- Akční plán bezbariérové dopravy na roky 2021–2025
- Generel cyklistické dopravy
- Integrovaná územní strategie ITI Olomoucké aglomerace pro období 2021–2027
- Koncepce veřejných prostranství
- Parkovací politika města Olomouce
- Plán dopravní obsluhy města Olomouce na období 2021–2025
- Plán dopravní obsluhy města Olomouce na období 2026-2031
- Plán pro chytrou Olomouc
- Plán udržitelné městské mobility Olomouc
- Sociálně-ekonomická analýza statutárního města Olomouce
- Střednědobý výhled rozpočtu SMOI na rok 2026–2028
- Územní plán Olomouc

2.6.1 Hlavní vývojové trendy (vnější analýza)

Změny dopravního chování

V posledních desetiletích rostl podíl cest autem, a naopak klesal podíl cest ostatními mody. Aktuálně ovšem nejsou k dispozici spolehlivá data pro zachycení trendů posledních let (poslední šetření byla ovlivněna dočasnými změnami dopravního chování populace v důsledku pandemie COVID-19). Při zachování tohoto trendu by docházelo k řadě negativních důsledků na město a jeho populaci.

Dopady:

- Přetížení uliční sítě a parkovacích kapacit (viz níže).
- Vyšší nehodovost v rámci silniční dopravy v důsledku vyšších intenzit dopravy.
- Vyšší četnost kongescí s dopady na cestovní dobu a kvalitu dopravy ve městě.
- Snížení využívání, efektivity a tržeb veřejné dopravy, vyšší ztrátovost veřejné dopravy.
- Vyšší výdaje na zajištění dopravních potřeb obyvatel.
- Horší kvalita životního a obytného prostředí v důsledku imisní a hlukové zátěže z automobilové dopravy a zahlcení veřejného prostoru automobilovou dopravou.
- Horší zdravotní stav populace v důsledku nižší pohybové aktivity.

Dlouhodobý růst intenzit silničního provozu

Dopady:

- Přetížení uliční sítě, častější dopravní kongesce.
- Negativní důsledky automobilové dopravy na životní prostředí (kvalita ovzduší, hluková zátěž).
- Zahlčení veřejného prostoru dopravou v pohybu i dopravou v klidu.
- Zhoršená kvalita veřejného prostoru.
- Zvýšené výdaje města na rozvoj, obnovu a údržbu silniční infrastruktury a infrastruktury dopravy v klidu.

Růst počtu automobilů a zahlcení parkovacích kapacit

Dopady:

- Přetížení parkovacích kapacit, které jsou vzhledem k současnému stupni automobilizace nedostatečné.
- Zbytečná doprava generovaná motoristy hledajícími místo pro zaparkování.
- Zahlčení veřejných prostranství dopravou v klidu.
- Zvýšené výdaje města na zajištění dodatečných parkovacích kapacit (v mnoha částech města nutnost nákladného budování parkovacích domů a podzemních garáží).

Přechod na nízkoemisní a bezemisní trakce v dopravě / elektrizace dopravy

Zavádění a růst podílu bateriových elektroaut (BEV), hybridních (HEV) a plug-in hybridních (PHEV) elektroaut, elektrokol, elektrokoloběžek, elektrobusů, parciálních trolejbusů apod.

Dopady:

- Dílčí snižování emisí a hluku ze silniční dopravy.
- Vyšší atraktivita a využitelnost elektrokol a elektrokoloběžek pro dojíždění a rekreační využívání oproti jízdním kolům a koloběžkám bez motoru.
- Poptávka po dobíjecích stanicích ve veřejném prostoru a na veřejných parkovacích stáních.
- Poptávka po vyšší kapacitě distribuční sítě elektrické energie ve městě.
- Potřeba umisťování infrastruktury dobíjecích stanic při přestavbách / rekonstrukcích veřejného prostoru a budování parkovacích kapacit.
- Potřeba řešit parkovací režim pro BEV a PHEV (vyhrazená stání s dobíjecími stanicemi, zpoplatnění stání při dobíjení apod.).
- Potřeba nahrazení naftové trakce autobusů MHD nízkoemisní, nebo bezemisní trakcí (např. elektrickou trakcí, bioCNG apod.).
- Možnost rozvoje elektrické trakce v rámci MHD a příměstské dopravy i nad rámec tramvajového provozu (elektrobusy, parciální trolejbusy, případně vodíkové autobusy s palivovými články apod.).
- Možnost rozvoje dopravy na elektrokolech / elektrokoloběžkách jako alternativního modu za příznivého počasí.
- Potřeba rozvoje infrastruktury pro bezpečnou jízdu na elektrokolech / elektrokoloběžkách a řešení uživatelských střetů s ostatními účastníky provozu.

Rozvoj infrastruktury nemotorové dopravy

V posledních dvou desetiletích docházelo zejména díky dotační podpoře z fondů EU (mj. prostřednictvím nástroje ITI) k rozvoji sítě cyklostezek, cyklotras a další infrastruktury pro cyklisty i k obnově a novostavbám chodníků a odstraňování bariér (zavádění bezbariérových prvků) ve veřejném prostoru. Dle Aktualizace PUMMO (2022) je síť cyklostezek hotová z cca 50 %.

Dopady:

- Lepší infrastruktura pro cyklodopravu, mj. i s využitím elektrokol a elektrokoloběžek.
- Rozšířené možnosti rekreačního vyžití obyvatel.
- Lepší infrastruktura pro chodce.
- Lepší prostupnost území pro osoby s omezenou schopností pohybu.
- Lepší cykloinfrastruktura dle zjištění z posledního Průzkumu dopravního chování (2021) zatím nevede ke zvýšení podílu cest na kole.

Proces suburbanizace a posilování dopravních vztahů Olomouce se sídly v zázemí

V posledních desetiletích dochází k procesu suburbanizace Olomouce se zastoupením rezidenční (budování obytných satelitů), komerční (budování provozoven velkoobchodu, maloobchodu a služeb), výrobní (budování výrobních závodů) a dalších funkcí, které se rozvíjejí v okolí města. Tím dochází ke zvyšování dopravní poptávky mezi městem, sídly a rozvojovými zónami v jeho zázemí.

Dopady:

- Zvyšování dopravní zátěže na komunikacích propojujících město s oblastmi územního rozvoje v jeho zázemí.
- Celkové zvyšování dopravních výkonů (zvyšuje se počet cest i jejich délka).
- Horší možnosti uspokojení přepravní poptávky prostřednictvím alternativních modů (veřejná doprava, pěší doprava a cyklodoprava, nákladní železniční doprava).
- Negativní dopady na veřejné rozpočty (nároky na infrastrukturu rostou rychleji, než daňové příjmy dotčených samospráv).

2.6.2 Vnitřní analýza

Dopravní chování populace:

- Dle průzkumů dopravního chování mezi lety 2016 a 2021 mírně vzrostl podíl cest vykonaných pěšky a autem, naopak mírně pokles podíl cest vykonaných hromadnou dopravou a na kole.
- Ve městě roste stupeň motorizace. Alespoň jedním automobilem bylo r. 2021 vybaveno 62 % domácností.
- Rostou dopravní vztahy Olomouce s rozvíjejícími se sídly v jeho zázemí.

Silniční doprava:

- Dle Průzkumu spokojenosti obyvatel 2023 byla oblast dopravního zatížení silnic/ulic a průjezdnost městem 2. nejhůře hodnocenou oblastí (pouze 26,87 % spokojených respondentů) a stav a údržba silnic ve městě 3. nejhorší (spokojeno 32,76 % respondentů).
- Ve městě roste počet automobilů, intenzity silniční dopravy i zaplněnost parkovacích kapacit.
- Přetrvávající nízký podíl vozidel s alternativním pohonem (vůči benzinu a naftě).
- Na řadě páteřních ulic města překračují denní intenzity 20 tis. vozidel. Problémem je zatížení tranzitní dopravou v důsledku absence obchvatu na silnici I/46.
- Intenzivní silniční doprava vede k přetížení některých komunikací s důsledky ve formě kongescí a k nadměrné tvorbě emisí a hlukové zátěže a tím mj. ke snížení kvality obytného prostředí ve městě.
- Město postupně zavádí prvky dynamického řízení provozu ve formě budování koordinovaných tahů se světelným signalizačním zařízením.
- Dopravní poptávka v silniční dopravě generuje značné náklady na údržbu, obnovu a budování silniční infrastruktury.

Doprava v klidu:

- Parkování ve městě bylo nejhůře hodnocenou oblastí Průzkumu spokojenosti obyvatel 2023 (kladně se vyjádřilo pouze 17,20 % respondentů).
- V dílčích částech města nedostačují kapacity parkování. To se týká zejména prstence vnitřního města okolo zpoplatněných zón historického jádra města a socialistických sídlišť.
- V historickém jádru města jsou vymezeny parkovací zóny (A a B) se zpoplatněným parkováním. Dlouhodobě se uvažuje o zavedení dalších parkovacích zón – zóny C v oblasti širšího centra města a zóny D na sídlištích za silnicí I/35.
- Příjmy z parkovného plynou do Fondu mobility, který má sloužit k financování výstavby dopravní infrastruktury.
- Kromě krytého parkoviště P+R v ulici Jeremenkova a akvizice objektu Namiro s veřejnými podzemními garážemi město Olomouc zatím nevybudovalo žádný veřejný parkovací dům, ani podzemní garáže. Ve městě chybí P+R, která ale bez zpoplatnění parkování v intravilánu nedávají smysl. Chybí parkovací kapacity pro návštěvníky velkých akcí.

Veřejná doprava:

- Napříč městem vede železniční trať č. 309 (Olomouce – Senice na Hané), která má jen v intravilánu Olomouce 5 zastávek. Nemá ovšem parametry pro konkurenceschopnou dopravu (zejména kapacitu pro častější spojení) a její modernizace a zkapacitnění by byla jen obtížně proveditelná.
- Hlavní autobusové nádraží je v nepříznivé dopravní poloze mimo ostatní uzly veřejné dopravy
- V Olomouci je historicky rozvinutý tramvajový provoz, který tvoří páteř systému MHD.

- Tramvajová síť je i nadále rozšiřována. Připravována je III. etapa stavby Tržnice – Slavonín a dále se plánuje prodloužení TT na okraj města v Neředíně (nová vozovna) a stavba TT od zastávky Pražská na Třídě Míru po OC Globus. Realizace těchto i dalších nákladných staveb je ovšem zpravidla odvislá od získání vnější dotační podpory.
- Technický stav tramvajových tratí je průměrný s potřebou zásadní obnovy dílčích úseků.
- Problémem MHD je dlouhodobá podfinancovanost dopravního podniku s negativními vlivy na stav infrastruktury a vozového parku.
- Z provozního hlediska je problémem absence dostatečně kapacitní vozovny s provozním zázemím jak pro tramvaje, tak pro autobusy.
- V rámci autobusového provozu DPMO bude potřeba postupný přechod na elektrickou trakci (BEV). K tomu je připravován projekt zahrnující výstavbu nabíjecích center a nákup bateriových elektrobusů.

Nemotorová doprava:

- Město Olomouc průběžně buduje síť cyklostezek, která je zatím zprovozněna jen z části. Dále buduje síť cyklostanů. Ve městě nicméně v centrálních bodech (nádraží apod.) chybí kapacitní plochy či objekty pro parkování jízdních kol.
- Město dále průběžně odstraňuje bariéry, např. na chodnících, přechodech pro chodce, vstupech do veřejných objektů apod a investuje do oprav a novostaveb chodníků. Respondenty řízených rozhovorů je však poukazováno na pomalé tempo výstavby bezpečných stezek pro chodce a cyklisty a realizace bezbariérových opatření.

2.6.3 Analýza SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
• Napojení Olomouce na páteřní síť dálnic a hlavní železniční tratě (koridory) ČR. • Existence dálničního obchvatu (D35) a kapacitního 2. silničního polookruhu (I/35). • Existence rozvinutého systému tramvajových tratí, částečně oddělených od silniční dopravy. • Schopnost města realizovat větší infrastrukturní projekty (např. novostavba tramvajové trati). • Existence kvalitního přestupního uzlu mezi dálkovou a regionální vlakovou dopravou a MHD. • Existence Integrovaného systému veřejné dopravy na krajské úrovni (IDSOK). • Optimální velikost a orografie města pro využívání cyklistické dopravy. • Výrazné rozšíření sítě cyklostezek vč. související infrastruktury (stání pro kola). • Zvýšení úrovně MHD (zlepšení dopravní obslužnosti, zkvalitnění vozového parku, rozšiřování bezbariérovosti). Regulace dopravy v klidu v historickém jádru města s využíváním výnosů ve Fondu mobility. • Rozvoj inteligentních dopravních systémů. • Rozvinutá síť cyklostezek a podpora udržitelné mobility (a to i v širším regionu). • Možnost čerpání prostředků z Integrované územní strategie Olomoucké aglomerace (ITI), která umožňuje financovat strategické rozvojové projekty města.	• Nárůst intenzity dopravy v centru města, v hlavních průtazích městem i na dálničních přivaděčích (s tím související negativní environmentální dopady a navýšení hluku). • Nárůst celkového počtu dopravních nehod vč. těch, u kterých byl sražen chodec. • Dopravní kongesce zejména na úrovni 1. silničního okruhu. • Absence východní tangenty a s ní související zatížení intravilánu města tranzitní dopravou. • Nedostatek parkovacích kapacit, zejména na sídlištích. • Absence zpoplatnění parkování v okolí historického jádra města s dopady na přetížení parkovacích kapacit, zajištění dojíždějících motoristů do intravilánu města a nenaplnění potenciálních příjmů Fondu mobility. • Neexistující síť veřejných parkovišť P+R. • Vysoký podíl nelegálního parkování. • Mírný pokles počtu přepravených v rámci MHD při významnějších výlukách. • Malá kapacita terminálu v přednádražním prostoru a s ní související nedostatečná návaznost MHD a regionální dopravy. • Periferní poloha hlavního autobusového nádraží. • Doposud malé rozšíření preferenčních opatření pro MHD na pozemních komunikacích. • Dlouhodobá podfinancovanost Dopravního podniku s důsledky na kvalitu infrastruktury a vozového parku. • Pokles podílu obyvatel využívajících cyklodopravu, navzdory rozvoji infrastruktury cyklodopravy. • Chybějící napojení cyklostezek na obce v okolí Olomouce. • Chybějící kapacity pro odstavení a parkování jízdních kol. • Nákladní doprava projíždějící kompaktní zástavbou města. • Řada problémových křižovatek se SSZ bez zapojení do systému ITS.

Příležitosti	Ohrožení
• Zavádění a rozvoj environmentálně šetrných trakcí. • Změna dopravního chování obyvatel ve prospěch šetrnějších modů, např. v důsledku zavádění nových technologií nebo změny životního stylu. • Rozvoj systémů sdílení aut (mj. s pozitivními dopady na stupeň automobilizace ve městě). • Vybudování tzv. východní tangenty (RSD). • Dokončení D1 u Přerova (přesměrování tranzitu Brno – Ostrava dále od Olomouce). • Rozšíření myta na silnice I. a II. třídy. • Modernizace dalších železničních tratí a zastávek. • Přestavba železniční trati č. 309 na jednu z páteřních dopravních cest v rámci dopravní obsluhy města (např. formou TRAM-TRAIN). • Zhodnocování tramvajové sítě územním rozvojem v okolí tramvajových zastávek. • Výnosy z parkovného jako zdroj pro rozvoj infrastruktury dopravy v klidu. • Akceptace zpoplatnění parkování veřejností jako nástroje řešení deficitů kapacit dopravy v klidu. • Dobrá dopravní dostupnost hlavních terminálů a konečných zastávek VHD na kole. • Dobrá dopravní dostupnost školských zařízení na kole. • Využití ITI jako klíčového nástroje pro spolufinancování investičních projektů města.	• Další růst intenzit automobilové dopravy • Narůstající nedostatek parkovacích míst v centru města i mimo něj. • Snížení objemu cestujících a zvyšující se provozní náklady veřejné dopravy. • Vysoké náklady obnovy a rozvoje tramvajové infrastruktury. • Růst dopravních výkonů (zejména silniční dopravy) v důsledku procesu suburbanizace se zvýšenými nároky na infrastrukturu města. • Změna dopravního chování obyvatel v důsledku změny životního stylu či dalších faktorů směrem k vyššímu využívání IAD. • Růst intenzit silniční nákladní dopravy (celkově vyšší přeprava, nebo zvýšení výkonů na úkor železniční dopravy). • Závislost města na vnější (dotační) podpoře při realizaci větších investičních projektů.

2.6.4 Problémová analýza a identifikace kritických oblastí

Rostoucí intenzity silniční dopravy s negativními důsledky na město

Popis problémového okruhu: Ve městě a okolí dlouhodobě roste míra automobilizace a intenzity silniční dopravy. To vede k negativním vlivům na obytné a životní prostředí (imisní a hluková zátěž), zahlcení disponibilních kapacit silniční dopravou a dopravou v klidu, vzniku kongescí a horší průjezdnosti a prostupnosti města pro všechny účastníky silničního provozu.

Kritické oblasti:

1. Rostoucí zatížení silničních komunikací ve městě:

- Dlouhodobě se zvyšující zatížení silničních komunikací ve městě.
- Přetížené páteřní, sběrné i některé obslužné komunikace.
- Vysoká hluková a imisní zátěž generovaná silniční dopravou.
- Snížená kvalita života v obytných částech města ovlivněných intenzivní silniční dopravou.
- Vyšší intenzity dopravy generují vyšší riziko nehod.
- Dopravní kongesce, především na páteřních a sběrných komunikacích.
- Přetrvávající zatížení města tranzitní dopravou v důsledku nedobudovaných obchvatů (východní tangenta, severní spoj).

2. Zhoršené životní prostředí v důsledku hlukové a imisní zátěže generované silniční dopravou

- Vysoký podíl silniční dopravy na produkci škodlivin znečišťujících ovzduší v Olomoucké aglomeraci.
- Silniční doprava je zásadním zdrojem hlukové zátěže ve městě.
- Zástavba v blízkosti intenzivně zatížených komunikací je vystavena vysoké hlukové a imisní zátěži generované silniční dopravou. Tím je snížena kvalita života v dotčených částech města.
- K řešení přispěje elektrifikace vozového parku (nižší hluková zátěž BEV při nižších rychlostech, nulové lokální emise BEV).

3. Zvýšené nároky na financování rozvoje, obnovy a údržby silničních komunikací

- Potřeba zvyšování kapacit silničních komunikací.
- Potřeba vymístění tranzitní dopravy z města prostřednictvím investic státu (východní tangenta na I/46), Olomouckého kraje, i města (spoluúčást na investicích státu a Olomouckého kraje, severní spoj).
- Vícenáklady na obnovu a údržbu silničních komunikací v důsledku vysokých intenzit dopravy.
- Špatný stav silničních komunikací v majetku města (dlouhodobá podfinancovanost obnovy a údržby komunikací v majetku města).

Vysoké investiční potřeby veřejné hromadné dopravy

Popis problémového okruhu: Infrastruktura městské hromadné dopravy (zejména tramvajových tratí) je dlouhodobě podfinancovaná a tramvajová síť je přitom velmi nákladná na provoz, obnovu i rozvoj. DPMO ve spolupráci s městem Olomouc musí řešit technický stav tramvajových tratí, provozní zázemí tramvajové i autobusové dopravy a zavedení bezemisní, případně nízkoemisní trakce v autobusové dopravě. Dále je potřeba řešit návaznosti na ostatní druhy veřejné dopravy.

Kritické oblasti:

1. Vysoké investiční nároky tramvajové sítě:

- Potřeba zajištění optimálního technického stavu tramvajové sítě, mj. pak úseků Palackého – Litovelská a v katastru Hodolan.
- Vysoké výdaje na realizaci aktivit souvisejících s obnovou tramvajových tratí (obnova vodovodů a kanalizací a dalších sítí technické infrastruktury, infrastruktura pro chodce, obnova a úpravy vozovek, úpravy veřejných prostranství apod.).
- Potřeba dokončení novostavby Tržnice – Slavonín (III. etapa, bez které nebudou dosaženy plánované přínosy stavby).
- Jsou plánované další projekty novostaveb, resp. rozšíření sítě tramvajových tratí (zejména prodloužení TT na okraj města v Neředíně, kde má být plánované nové depo, stavba TT od zastávky Pražská na Třídě Míru po OC Globus), ale není jisté, jak by město realizaci těchto záměrů financovalo.
- Otázkou je ekonomická proveditelnost dalších plánovaných novostaveb tramvajových tratí, případně pak udržitelnost provozu na méně vytižených úsecích (např. Hodolany – Pavlovičky).

2. Potřeba vybudování kapacitního zázemí pro tramvaje a autobusy:

- Absence dostatečně kapacitní vozovny s provozním zázemím jak pro tramvaje, tak pro autobusy. Stávající vozovny jsou situovány v lokalitách, kde již není možný další prostorový rozvoj.
- Připravován projekt výstavby nového depa Dopravního podniku města Olomouce na „zelené louce“ v Neředíně s odhadovanými náklady cca 3,2 mld. Kč.

3. Potřeba změny trakce v autobusové dopravě:

- V návaznosti na legislativu EU bude nezbytný přechod MHD na bezemisní, případně nízkoemisní trakce. To se týká stávající flotily autobusů v naftové trakci.
- DPMO proto připravuje projekt vybudování dobíjecích stanic a postupného zavádění elektrobusů.

4. Dlouhodobá podfinancovanost Dopravního podniku města Olomouce

- DPMO dlouhodobě nezískává z rozpočtu města Olomouce takové příspěvky, které by umožňovaly udržování infrastruktury a vozového parku v optimálním stavu. DPMO se snaží zajistit požadovaný rozsah dopravní obslužnosti, ale šetří na infrastruktuře a na vozovém parku.
- Kromě obnovy tramvajových tratí a další infrastruktury i potřeba průběžné obnovy vozového parku DPMO.
- Pro zlepšení stavu tramvajových tratí a vozového parku MHD by bylo potřeba alespoň na několik po sobě jdoucích let výrazné zvýšení příspěvku města Dopravnímu podniku.

5. Další deficity ve veřejné dopravě

- Problémem je excentrická poloha hlavního autobusového nádraží v „zanádražní“ čtvrti Hodolany cca 730 m (nejkratší pěší trasou) od hlavního vlakového nádraží a hlavního přestupu na MHD.
- Nedostatečná provázanost MHD se spoji regionální dopravy (návaznost spojů, proklady apod.).

Nedostatečné kapacity a nedořešená regulace dopravy v klidu

Popis problémového okruhu: V okolí historického jádra města a na socialistických sídlištích je nedostatek kapacit dopravy v klidu. Město přitom zatím prakticky nestaví parkovací domy. Započatý systém regulace dopravy v klidu dosud nebyl rozšířen z historického jádra města do těch částí města, kde působí doprava v klidu problémy.

Kritické oblasti:

1. Deficity kapacit dopravy v klidu v některých částech města:

- Zatímco ve městě Olomouci jako celku je vzhledem k poptávce dostatek parkovacích stání, v dílčích částech města, kde je zvýšená poptávka, stávající kapacity nedostačují. To se týká zejména prstence vnitřního města okolo zpoplatněných zón historického jádra města a socialistických sídlišť.
- Možnosti rozšiřování kapacit dopravy v klidu v rámci veřejného prostoru jsou na mnoha místech vyčerpané. Řešením jsou pak pouze nákladné parkovací domy, nebo podzemní parkoviště.
- Nedostatečné kapacity dopravy v klidu vedou ke zbytným dopravním výkonům (hledání volných míst), snížení kvality života obyvatel (vyšší časová náročnost parkování) i parkování a odstavování vozidel na nelegálních místech se záborem ploch veřejné zeleně a zhoršením průjezdnosti ulic (i pro složky IZS) a ke snížení atraktivity provozoven maloobchodu a služeb v dotčeném území.
- Kapacity veřejných parkovacích stání jsou přitom neefektivně využívány tam, kde nejsou zpoplatněné. V případě přiměřeného zpoplatnění by byly domácnosti motivovány k vlastnictví menšího množství aut, nebo k jejich odstavování na soukromých stáních, firemní auta by nezabírala veřejná stání, ale byla odstavována na firemních stáních a návštěvníci i dojíždějící by mohli být směřováni na (plánovaná) záchytná parkoviště či do parkovacích domů.

2. Nedokončený systém zón placeného stání:

- Zóny placeného stání jsou vymezeny pouze v historickém jádru města, ale nikoliv v širším centru města a na sídlištích, kde jsou nedostatečné kapacity dopravy v klidu a omezené možnosti jejich dalšího rozšiřování na povrchu.
- Potřeba dokončení rozvoje zón placeného stání o zóny C v oblasti širšího centra města a zóny D na sídlištích za silnicí I/35.
- Nedokončený systém zón placeného stání neumožňuje dosáhnout takovou úroveň příjmů Fondu mobility, aby měl dostatek prostředků pro financování budování parkovacích domů a dalších (mnohdy nákladných) záměrů rozšiřování kapacity dopravy v klidu, bez nichž nelze ve městě zajistit dostatečné kapacity dopravy v klidu.
- Bez rozšíření zón placeného stání do relevantních částí intravilánu města nemá smysl budovat záchytná parkoviště P+R na okraji intravilánu města, protože motoristé upřednostní parkování zdarma na veřejných prostranstvích blíže cílům cest v intravilánu města.

Nenaplněný potenciál nemotorové dopravy

Popis problémového okruhu: Navzdory postupnému rozvoji sítě cyklostezek a cyklotras klesá či stagnuje podíl cest vykonaných na jízdním kole. Sít' cyklistických komunikací i bezpečných a bezbariérových komunikací pro chodce zatím není dokončena.

Kritické oblasti:

1. Zatím nenaplněný potenciál cyklodopravy:

- Navzdory rozšiřování sítě cyklostezek a infrastruktury pro cyklisty i navzdory příhodnému terénu pro cyklodopravu došlo mezi lety 2016 a 2021 dle průzkumů dopravního chování k poklesu podílu cest na kole z 6 % na 5 % (na celkovém počtu cest).

2. Nedobudovaná sít' bezpečných komunikací pro cyklisty a chodce:

- Sít' bezpečných stezek pro cyklisty i pěší se postupně rozrůstá, ale zatím není dokončena. Ve městě a jeho blízkém zázemí tak je stále mnoho úseků, kde bezpečné komunikace chybí (včetně napojení některých sídel v okolí města).
- Také realizace bezbariérových opatření zatím není dokončena.
- Potřeba pokračovat v realizaci úprav veřejné infrastruktury a veřejného prostoru zaměřených na bezpečnost chodců a preferenční opatření pro chodce a cyklisty. Kromě realizace chodníků a cyklostezek jde také o realizaci bezpečných přechodů pro chodce, přejezdů pro cyklisty a změny dopravního režimu ve vybraných ulicích / oblastech.

3

POUŽITÉ ZDROJE

Český statistický úřad. Veřejná databáze – Sčítání lidu, domů a bytů. 2011, 2021. Dostupné z [www: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky#katalog=33475](https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky#katalog=33475).

Český statistický úřad. Veřejná databáze – Statistiky. 2025. Dostupné z [www: https://www.czso.cz](https://www.czso.cz).

Dopravní podnik města Olomouce, a.s. Výroční zpráva 2023. Dostupné z: <https://dpmo.cz/doc/vyrocní-zprava-2023-pdf.pdf>.

Inovační centrum Olomouckého kraje. Tomáš Psutka a kol. Kulturní a kreativní odvětví v Olomouckém kraji. 2025. Dostupné z: <https://www.inovaceok.cz/projekt/mapovani-kulturnich-a-kreativnich-odvetvi-kko>

Magistrát statutárního města Olomouc. 6. komunitní plán sociálních služeb Olomoucka na období let 2023–2025. 2022. Dostupné z [www: https://www.olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/24_24763/6-kpss-2023-2025.cs.pdf?srsId=AfmBOorB4EHzzB51CrlrbZZiMDDoVtgCcUM1r2BAFwfS57qDrvwMbTn](https://www.olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/24_24763/6-kpss-2023-2025.cs.pdf?srsId=AfmBOorB4EHzzB51CrlrbZZiMDDoVtgCcUM1r2BAFwfS57qDrvwMbTn)

Magistrát statutárního města Olomouc. Koncepce dostupného a sociálního bydlení statutárního města Olomouc na roky 2021–2027. 2020. Dostupné z [www: https://www.olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/25_25619/navrh-kdb-pro-vp-20210812.cs.pdf](https://www.olomouc.eu/administrace/repository/gallery/articles/25_25619/navrh-kdb-pro-vp-20210812.cs.pdf).

Magistrát statutárního města Olomouc. Koncepce prevence kriminality statutárního města Olomouce na období 2023–2027. 2022. Dostupné z [www: https://www.olomouc.eu/obcan/socialni-sluzby/program-prevence-kriminality/koncepce?srsId=AfmBOorPJyO91Ha5Agc8TjorJ7v5f1EI2cqMyuTIRs9Ev0-AyFtTKXJc](https://www.olomouc.eu/obcan/socialni-sluzby/program-prevence-kriminality/koncepce?srsId=AfmBOorPJyO91Ha5Agc8TjorJ7v5f1EI2cqMyuTIRs9Ev0-AyFtTKXJc).

Magistrát statutárního města Olomouc. Odbory Magistrátu města Olomouce. 2025. Dostupné z [www: https://www.olomouc.eu/magistrat/odbory-magistratu](https://www.olomouc.eu/magistrat/odbory-magistratu).

Magistrát statutárního města Olomouc. Parkovací politika města Olomouce. 2020. Dostupné z [www: https://kam.olomouc.eu/s/parkovaci-politika/](https://kam.olomouc.eu/s/parkovaci-politika/).

Magistrát statutárního města Olomouc. Plán udržitelné městské mobility Olomouc. 2022. Dostupné z [www: https://kam.olomouc.eu/s/pummo/](https://kam.olomouc.eu/s/pummo/).

Magistrát statutárního města Olomouc. Průzkum spokojenosti obyvatel statutárního města Olomouce. 2023. Dostupné z [www: https://menime.olomouc.eu/mistni-agenda-21/pruzkum-spokojenosti](https://menime.olomouc.eu/mistni-agenda-21/pruzkum-spokojenosti).

Magistrát statutárního města Olomouc. Sociálně-ekonomická analýza statutárního města Olomouc. 2024.

Magistrát statutárního města Olomouc. Střednědobý rozpočtový výhled SMOI. 2025. Dostupné z [www: https://www.olomouc.eu/magistrat/odbory-magistratu/odbor-ekonomicky/odbor/article_id=22574](https://www.olomouc.eu/magistrat/odbory-magistratu/odbor-ekonomicky/odbor/article_id=22574).

Magistrát statutárního města Olomouc. Územní plán města Olomouc. 2024. Dostupné z [www: https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/novy-uzemni-plan/zmena-10_1-up](https://www.olomouc.eu/o-meste/uzemni-planovani/novy-uzemni-plan/zmena-10_1-up).

Magistrát statutárního města Olomouc. Výstupy ze strukturovaných rozhovorů s vybranými osobnostmi v rámci přípravy Strategického plánu rozvoje města Olomouc 2026–2032 s výhledem do roku 2040. 2025.

Magistrát statutárního města Olomouc. Výstupy vizionářského workshopu k přípravě Strategického plánu rozvoje města Olomouc 2026–2032 s výhledem do roku 2040. 2025.

Magistrát statutárního města Olomouc. Výstupy z jednání pracovních skupin k analytické části Strategického plánu rozvoje města Olomouc 2026–2032 s výhledem do roku 2040. 2025.

Magistrát statutárního města Olomouc. Zprávy o naplňování strategického plánu. 2018–2023. Dostupné z www: <https://menime.olomouc.eu/plany-a-strategie/strategicky-plan>.

Mapy.cz. 2025. Dostupné z www: <https://mapy.cz/>.

4

SEZNAM ZKRATEK

AFO	Festival populárně-vědeckých filmů v Olomouci (<i>Academica Film Olomouc</i>)
AI	Umělá inteligence (<i>Artificial Intelligence</i>)
AR	Rozšířená realita (<i>Augmented Reality</i>)
BEA	Podnikání, vzdělávání a akcelerace (<i>Business, Education, Acceleration</i>)
BEV	Bateriový elektromobil (<i>Battery Electric Vehicle</i>)
BRKO	Biologicky rozložitelný komunální odpad
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
CNG	Stlačený zemní plyn (<i>Compressed Natural Gas</i>)
CO	Oxid uhelnatý (<i>Carbon monoxide</i>)
CR	Cestovní ruch
CZT	Centrální zásobování teplem
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPMO	Dopravní podnik města Olomouc
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita
FNOL	Fakultní nemocnice Olomouc
FTK	Fakulta tělesné kultury
FVE	Fotovoltaická elektrárna
GIS	Geografický informační systém
HDP	Hrubý domácí produkt
HEV	Hybridní elektromobil (<i>Hybrid Electric Vehicle</i>)
HPH	Hrubá přidaná hodnota
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IAD	Individuální automobilová doprava
ICOK	Inovační centrum Olomouckého kraje
IROP	Integrovaný regionální operační program
ICT	Informační a komunikační technologie (<i>Information and Communication Technologies</i>)
IDSOK	Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje

IT	Informační technologie
ITI	Integrovaná územní investice
ITS	Inteligentní dopravní systém (<i>Intelligent transportation systém</i>)
IZS	Integrovaný záchranný systém
KHK	Krajská hospodářská komora
KKO	Kulturně kreativní odvětví
KPI	Klíčový ukazatel výkonnosti (<i>Key Performance Indicator</i>)
MAS	Místní akční skupina
MHD	Městská hromadná doprava
MMOI	Magistrát města Olomouce
MSP	Malé a střední podniky
MŠ	Mateřská škola
MVŠO	Moravská vysoká škola Olomouc
NO	Oxid dusnatý (<i>Nitric oxide</i>)
OC	Obchodní centrum
OHK	Okresní hospodářská komora
OLIVIE	Projekt Olomouc, Region zdravého života (<i>Olomouc Healthy Living Region</i>)
OLK	Olomoucký kraj
ORP	Obec s rozšířenou působností
OZE	Obnovitelný zdroj energie
P+R	Kombinovaná přeprava s návazností individuální automobilové dopravy na veřejnou hromadnou dopravu (<i>Park & Ride</i>)
PAF	Přehlídka filmové animace
PHEV	Hybridní elektromobil kombinující vlastnosti elektromobilu a spalovacího motoru (Hybrid Electric Vehicle)
PM	Prachové částice (<i>Particulate Matter</i>)
PP	Přírodní památka
PPO	Protipovodňová opatření
PR	Vztahy s veřejností (<i>Public relations</i>)
PUMMO	Plán udržitelné městské mobility Olomouc
RUD	Rozpočtové určení daní
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic

SECAP	Akční plán pro udržitelnou energii a klima (<i>Sustainable Energy and Climate Action Plan</i>)
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SMOI	Statutární město Olomouc
SOAAS	Sdružení olomouckých architektů a stavitelů
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SSZ	Světelné signalizační zařízení
SŠ	Střední škola
SVL	Sociálně vyloučená lokalita
SWOT	Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb (<i>Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats</i>)
TIC	Turistické informační centrum
TT	Tramvajová trať
UA	Ukrajina
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu (<i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i>)
UP	Univerzita Palackého v Olomouci
VaV	Věda a výzkum
VHD	Veřejná hromadná doprava
VR	Virtuální realita
VŠ	Vysoká škola
VTP	Vědeckotechnický park
WFD	Rámcová směrnice pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (<i>Water Framework Directive</i>)
ZOO	Zoologická zahrada
ZŠ	Základní škola